

A 70 ÉVES
MAGYAR
HIDROLÓGIAI
TÁRSASÁG
MŰLTJA ÉS JELENE
1917-1987

**A 70 ÉVES
MAGYAR HIDROLÓGIAI
TÁRSASÁG
MÚLTJA ÉS JELENE
1917—1987**

Kiadja:
a Magyar Hidrológiai Társaság, Budapest

A Kiadvány sokszorosítását a Minisztertanács Tájékoztatási Hivatala
54 538 szám alatt engedélyezte

A fedőlapot tervezte: *Dörflinger Endre*

A rajzokat készítette: *Honfi Jánosné*

Lektorálta: *Juhász József dr.*

A Szerkesztő Bizottság tagjai:

Buzás Zsuzsanna (a Szerkesztő Bizottság elnöke),
Illés György dr., *Herke Paula*, *Juhász József*,
Marcell Ferenc és *Szabóné Felsővályi Éva*

Szerkesztő:

Vitális György dr.

A kézirat lezárva: 1987. április 30.

HU ISBN 963 817 177 4

Felelős kiadó: *Szalai György dr.*

Készült a Vízügyi Dokumentációs Szolgáltató Leányvállalat nyomdájában
(Budapest VII., Kazinczy u. 3 b)

1987-ben 3000 példányban, B 5-ös formátumban
87/212 — Felelős vezető: Kaj István

TARTALOM

Előszó (<i>Bencsik Béla</i>)	7
A szerkesztő előszava (<i>Vitális György dr.</i>)	9
A hazai vízügyek történetének rövid áttekintése (<i>Fejér László</i>)	11
A Magyar Hidrológiai Társaság életrehívásának körülményei, helye és szerepe a vízgazdálkodásban, tevékenységi köre (<i>Herke Paula—Illés György dr.</i>)	17
A Magyar Hidrológiai Társaság szakosztályainak története és tevékenysége	23
Árvízvédelmi és Belvízvédelmi Szakosztály (<i>Zorkóczy Zoltán</i>)	23
Balneotechnikai Szakosztály (<i>Horváth József</i>)	24
Hidraulikai és Műszaki Hidrológiai Szakosztály (<i>Starosolszky Ödön dr.—Molnár Tibor dr.</i>)	26
Hidrogeológiai Szakosztály (<i>Geszler Ödönné</i>)	28
Ipari Vízgazdálkodási Szakosztály (<i>dr. Taxner Ernőné</i>)	30
Közgazdasági Szakosztály (<i>Molnár László dr.</i>)	30
Limnológiai Szakosztály (<i>Entz Béla dr.—Andrikovics Sándor dr.</i>)	31
Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Szakosztály (<i>Váradai József</i>)	33
Szennyvíz Szakosztály (<i>Kőrösmezey László dr.</i>)	34
Vízellátási Szakosztály (<i>Bukovszky András</i>)	36
Vízépítőipari Szakosztály (<i>Ivicsics Ferenc dr.</i>)	39
Vízgazdálkodási Szakosztály (<i>Domokos Miklós dr.—Kardos Mária dr.</i>)	40
Vízkeimiai és Víztechnológiai Szakosztály (<i>Selley Gyula</i>)	41
A Magyar Hidrológiai Társaság területi szervezeteinek története és tevékenysége	45
Baranya megyei Területi Szervezet, Pécs (<i>Hernády Alajos dr.</i>)	45
Bács-Kiskun megyei Területi Szervezet, Baja (<i>Simor József</i>)	46
Dél-Bács-Kiskun megyei Vízmű Vállalat Üzemi Szervezete, Kiskunhalas*	
Békés megyei Területi Szervezet, Gyula (<i>Goda Péter—Obert Ferenc</i>)	48
Borsodi Területi Szervezet, Miskolc (<i>Pados Imre dr.</i>)	51
Győri Területi Szervezet, Győr (<i>Pannonhalmi Miklós</i>)	56

* Az anyag az anyaszervezetbe beépitve.

Hajdú-Bihar megyei Területi Szervezet, Debrecen (<i>Molnár László</i>)	58
Heves megyei Területi Szervezet, Eger (<i>Hegedűs Sándor</i>)	60
Komárom megyei Területi Szervezet, Tata (<i>Nyárády Géza</i>)	63
Középdunántúli Területi Szervezet, Székesfehérvár (<i>Karászi Kálmán</i>)	65
Dunaújvárosi Körzeti Csoport, Dunaújváros*	
Tolna megyei Körzeti Csoport, Szekszárd*	
Nógrád megyei Területi Szervezet, Salgótarján (<i>Pálfalvai Kálmán—Hajék Sándor</i>)	68
Nyugatdunántúli Területi Szervezet, Szombathely (<i>Horváth Ferenc</i>)	70
Zala megyei Körzeti Csoport, Zalaegerszeg*	
Pest megyei Területi Szervezet, Budapest (<i>Radványi Rudolf</i>)	73
Dunamenti Regionális Vízmű Üzemi Szervezete, Vác (<i>Tímár Mátyás</i>)	74
Ráckevei Körzeti Csoport, Ráckeve (<i>Bohák Imre</i>)	74
Somogy megyei Területi Szervezet, Kaposvár (<i>Holl Lajos</i>)	76
Dunántúli Regionális Vízmű Üzemi Szervezete, Siófok*	
Soproni Területi Szervezet, Sopron (<i>Havas András</i>)	79
Szabolcs-Szatmár megyei Területi Szervezet, Nyíregyháza (<i>Szlávik Lajos dr.—Király István</i>)	80
Szegedi Területi Szervezet, Szeged (<i>Vágás István dr.</i>)	81
Szentesi Körzeti Csoport, Szentese*	
Szolnoki Területi Szervezet, Szolnok (<i>Hegedűs Lajos dr.—Tóthné Szöllősi Irén</i>)	85
Veszprémi Területi Szervezet, Veszprém (<i>Kaliczka László dr.—Stein Judit</i>)	87
A Magyar Hidrológiai Társaság központi bizottságainak története és tevékenysége	89
Hidrológiai Közlöny Szerkesztő Bizottsága (<i>Vágás István dr.</i>)	89
Hidrológiai Tájékoztató Szerkesztő Bizottsága (<i>Környei László</i>)	91
Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága (<i>Csekő Géza dr.</i>)	93
Oktatási Bizottság (<i>Szablya Ferenc—Wisnovszky Iván dr.</i>)	96
Ifjúsági Tanács <i>Buzás Zsuzsanna—Juhász József</i>)	98
Vízügyi Történeti Bizottság (<i>Marczell Ferenc—Tokár Tiborné dr.</i>)	101
Környezetvédelmi Bizottság (<i>Konkoly János—Bratán Mária dr.</i>)	102
Vásárhelyi Pál Díj, Emlékérmek és Kitüntetések Bizottsága <i>Csermák Béla dr.</i>)	103

* Az anyag az anyaszervezetbe beépítve.

Gazdasági Bizottság (<i>Fekete Zoltán—Kőhidi Andor</i>)	.....	.....	105
Fegyelmi Bizottság (<i>Szalai György dr.</i>)	.....	.....	105
Szakértő Bizottság (<i>Szalai György dr.</i>)	.....	.....	106
Szeniorok Tanácsa (<i>Bözsöny Dénes dr.—Barna Aladár</i>)	.....	.....	106
A Magyar Hidrológiai Társaság vezető és ellenőrző testületei (<i>Szalai György dr.</i>)	.....	.....	109
Közgyűlés	.....	.....	109
Elnökség	.....	.....	110
Intéző Bizottság	.....	.....	110
Ellenőrző Bizottság (<i>Baksa István dr.</i>)	.....	.....	110
Titkárság	.....	.....	111
Függelék (<i>Herke Paula</i>)	.....	.....	113
A jogi tag vállalatok névsora	.....	.....	113
A tiszteleti tagok névsora	.....	.....	119
Külföldi tiszteleti tagok	.....	.....	120
A társasági kitüntetettek névsora	.....	.....	121
A Magyar Hidrológiai Társaság közgyűlései	.....	.....	126
A Magyar Hidrológiai Társaság nagyrendezvényei	.....	.....	127
A Magyar Hidrológiai Társaság szervezete és szervezeti egységei az 1987. évben (<i>Juhász József</i>)	.....	.....	142

* Az anyag az anyaszervezetbe beépítve.

ELŐSZÓ

A 70 éves Magyar Hidrológiai Társaság tevékenységét, illetve történetét bemutató kiadványt tartja kezében a Kedves Olvasó. A 70 esztendő már nemcsak emberi, hanem történelmi mértékkel mérve is jelentős idő, jelzője annak, hogy időtálló, életképes szervezetről van szó, amelynek már nemcsak jelene, hanem tartalmas múltja, és ebben gyökerező tradíciója is van, s minden adottsággal rendelkezik ahhoz, hogy a jövőben tovább fejlődjék.

Hosszú és kanyargós az út, amelyen Társaságunk végigmenve, a kezdeti társulati szakosztályból a már terebélyes, sok egyéni és jogi tagot számláló szakosztályokkal, területi szervezetekkel, különböző bizottságokkal és tanácsokkal rendelkező nagy szervezetig eljutott. A kezdetben néhány nagy tekintélyű, lelkes tagot számláló Társaság ma a magyar műszaki társadalom egyik jelentős szakmai fóruma. Bizonyossága ez annak, hogy nagynevű elődeink jól ismerték fel az akkori jelen, s a majdani jövő igényeit, az utánuk következő generációk pedig szaktudásukkal és szorgalmukkal mindig képesek voltak arra, hogy új és új lendületet adva a munkának, továbbfejlesszék elődeik örökségét és megalapozzák a jövőt. Bárcsak kései utódaink ugyanezt mondanák majd ránk is!

Társaságunk bemutatása, illetve az egyes szakosztályok, területi szervezetek, valamint testületek és bizottságok tevékenységének rövid története mindnyájunk számára érdekesítő olvasmány. Társaságunk életében visszatükröződik az adott kor minden műszaki problémája, s így történetünk áttételesen a szélesebb értelemben vett hidrológia magyarországi története is. Ugyanakkor Társaságunk történetében tükröződik nemzeti történelmünk minden jelentősebb eleme is, s így a figyelmes olvasó történelmi korrajzot is tart a kezében. Ha az olvasó fiatal, akkor érzékelheti apáink gondolatvilágát, az idősebbek pedig újra átélhetik fiatal koruk szakmai-műszaki problémáit. Mindezekből következik, hogy saját történelmünk tanulmányozása nem szórakozás csupán, hanem mód van a higgadt elemzésre, a tanulságok levonására, amelyet mindenki megtehet a saját ismeretei és körülményei figyelembevételével. Talán mindnyájunk számára észrevehető elődeink tevékenységében az a felismerés, hogy a Társaság csak akkor tud megfelelni a követelményeknek, ha olyan szakmai műhellyé válik, amely képes érzékelhetően előmozdítani tagjainak szakmai fejlődését, ha gondoskodik arról, hogy a tagság a hidrológia legújabb eredményeiről tájékozott legyen a belföldi és a külföldi tapasztalatok felhasználása és megismerése útján, ha tágra nyitja az ajtót a fiatal szakemberek előtt, hogy bekapcsolódhassanak a szakmai-társasági életbe, ha kiépíti és folyamatosan ápolja azt a kapcsolatrendszert, amelynek révén javaslatot tehet, vagy társadalmi bírálatot gyakorolhat a hidrológiával, a vízügyekkel kapcsolatos elvi és gyakorlati kérdésekben. Mindezen azonban csak jámbor óhaj akkor, ha nincsenek meghatározva azok a

konkrét tennivalók, amelyek révén a fenti célok elérhetők. Saját munkatervünkben szereplő rendezvények, ankétok, tanulmányutak stb. alkalmasak lehetnek erre, azzal a kiegészítéssel, hogy mindezek csupán a lehetőségeit, az eszközeit adják meg annak, hogy a tagság maga cselekvő részese legyen a feladatok megoldásának, mert a tagság részvétele nélkül minden elképzelés hiú ábránd marad. A tagság és a vezetőség egyetakarása, összeforrottsága, egymás támogatása a legfőbb záloga a sikernek, s ez Társaságunk eddigi történetének egyik legfőbb tanulsága.

E kiadvány összeállítása nagy munka volt, és nem volt mentes a nehézségektől. Köszönet jár mindazoknak, akik ebben részt vettek, az ügy iránti odaadástól áthatva tanulmányozták a múltat, és végezték az adatgyűjtés igen terjedelmes és fáradságos munkáját. Külön elismerés illeti az Ifjúsági Tanácsot, amely kezdeményezője volt e munkának. Társaságunk eredményekben gazdag munkásságának tanulmányozása adjon számunkra kiapadhatatlan erőt és lendületet a további munkához, a Társaság, a szakma, mindnyájunk hasznára.

A SZERKESZTŐ ELŐSZAVA

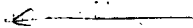
A Magyar Hidrológiai Társaság fennállásának 70 éves évfordulója alkalmából a Társaság történetét, illetve tevékenységét bemutató kiadvány Szerkesztő Bizottsága a kiadvány tartalmi felépítését, a számos ötlet és javaslat összehangolásával, a tartalomjegyzékben szereplő sorrend szerint határozta meg. Ezt követően az összeállítás szempontjait az érdekelt szervezeti egységekkel közöltük, akik társadalmi munkában összeállították saját történetüket, illetve tevékenységüket. Ez a kiadvány így kollektív munka, melyet a szerkesztés során igyekezett a szerkesztő több-kevesebb eredménnyel összhangba hozni, illetve egyöntetűvé tenni.

Az egyes fejezetek szerzőit elől, a tartalomjegyzékben tüntettük fel, míg a doktori fokozatokat a szövegben következetesen elhagytuk. A kiemelkedő személyek közül csak az elhunytak nevét betűrendben, a tiszteleti tagok és a kitüntetettek névsorát évenkénti bontásban, azon belül szintén betűrendben közöltük. A jogi tagokat külön jegyzékben, ugyancsak betűrendben adtuk meg, ezért az egyes szakosztályokról, illetve a területi szervezetekről szóló fejezetekben azok név szerint nem szerepelnek. Az egyes szakosztályok, illetve területi szervezetek taglétszámára vonatkozó adatokat általában öt évenként közöltük. A szövegtől rövidebbé (pl. MHT, MTA, MTESZ) nevezése a kiadványban általában az első hivatkozás mellett található. Az ismert rövidítéseket a későbbiekben magyarázat nélkül alkalmaztuk, míg a ritkábbakat ismételtelen kiírtuk. „A Magyar Hidrológiai Társaság életrehívásának körülményei, helye és szerepe a vízgazdálkodásban, tevékenységi köre” fejezet végén csak a Társaság történetét összefoglaló, vagy az azzal foglalkozó irodalmat adtuk meg, míg a szakosztályok, a területi szervezetek, illetve a bizottságok működésével foglalkozó közleményekből kizárólag a — valamennyi tagtársunk által könnyen hozzáférhető — *Hidrológiai Tájékoztató* hasábjain megjelenteket soroltuk fel.

Úgy érezzük, hogy ez az összeállítás — a lehetőségekhez mérten — jól érzékelhetően mutatja be azt a hatalmas munkát, amelyet Társaságunk végzett hét évtized alatt, valamint történetét, amely alapját is képezheti egy esetleges későbbi részletesebb, illetve történeti kiadvány közzétételének.

a' intercal' es a five puncta scilicet

Mai comentei-A menint cu Alford temeritate allogori a logico
ad'o reorganizacijs

A HAZAI VÍZÜGYEK TÖRTÉNETÉNEK RÖVID ÁTTEKINTÉSE

Elég csak rápillantanunk a vízszabályozások előtti természeti viszonyokat bemutató térképre, hogy megértsük a folyó- és állóvizek mindenkori állapotának meghatározó jelentőségét a Kárpát-medence népeinek történetében, a terület gazdasági fejlődésében.

A medencét övező hegyvonulatokat nyugatról az európai kontinens második legnagyobb folyója, a Duna töri át, s medrében gyűjti össze három irányból is a környező magasabb vidékek feléje siető víztömegeit.

A szerencsés fekvésnek köszönhetően a Kárpátok által övezett zárt medencében a külső szélsőséges éghajlati hatások megtörnek, keverednek az ott talált viszonyokkal, s így a csapadékszegény zóna határán fekvő területet a közepes csapadékoság jellemzi.

A történelem során ezen a tájon a vízzel való tudatos gazdálkodásról csak az utóbbi 200 évben beszélhetünk, az ezt megelőző időkben a mezőgazdaság és a technikai fejlettség szintjének megfelelő *vízhasználatokkal* (halászat, ártéri gazdálkodás, víziközlkedés, vízenergia hasznosítása stb.) találkozunk, amelyek elsősorban az álló- és folyóvizek természetének, az általuk nyújtott lehetőségeknek kihasználását jelentette.

A legkorábbi időkől meg kell említeni a rómaiaknak Pannóniában létrehozott magas szintű városi kultúráját, a települések vízellátásának, illetve csatornázásának rendszerét, amelyet azonban a népvándorlás hullámai elsörpörtek és megsemmisítettek. Jó néhány évszázadnak kellett ahhoz eltelnie, míg a magyar királyok budai, visegrádi és esztergomi váraiban és palotáiban újra találkozhatunk a külföldi utazók által is megcsodált vezetékes vízhálózat különféle megoldásaival. Meg kell azonban jegyezni, hogy más várak és települések vezetékes vízzel való ellátása ekkortájt (XIV—XVI. század) egyáltalán nem volt általánosan elterjedt.

Sokkal gyakoribb volt a magyar középkorban a vizenyős területeken, a folyók holtmedreiben halastavak kialakítása, amelyekről a királyi adománylevelekben találhatunk utalásokat.

A középkor embere számára az állati energia mellett az egyik legfontosabb energiaforrást a vízienergia jelentette. A vízimalmok és duzzasztógátjaik megépítése komoly vízépítési ismereteket követelt. Általában elmondható, hogy a középkor építőmesterei nemegyszer bámulatos építményeiket nem bonyolult statikai számítások, hanem elődeik és saját tapasztalataik alapján építették meg. A középkor természettudósai gyakran a — közvetlenül nem érzékelhető — valósággal ellentétes végkövetkeztetésekre jutottak, amelyeket a mindennapi gyakorlat nem tudott hasznosítani.

A népesség szaporodása — mint Európában általában — Magyarországon is újabb termőterületek bekapcsolását igényelte a mezőgazdasági termelésbe. E területeket azonban nem a mocsarak körülményes lecsapolásával, hanem az erdők irtásával hasították ki.

A vizek mellett élő ember az évszázadok során megtanulta hasznosítani a több-kevesebb rendszerességgel jelentkező árvizeket, s sajátos gazdálkodási formát alakított ki. A magyar történelem háborúkkal súlyosbított időszakaiban a sok felől sanyargatott nép gyakran talált menedéket az ellenség által nem háborított ingoványokban, mocsarakban — amelyek számára nem lecsapolási feladatot, hanem az élet, a megélhetés mindennapos területét jelentették.

A török hódítás megszűnte utáni békésebb évszázad (XVIII. sz.) gazdasági fejlődése tüzte először napirendre a hazai vízszabályozási munkák kérdését.

Az első nagyobb szabású lecsapolási és folyószabályozási feladatot a Délvidéken végezték el, az ottani kiterjedt, betegséget terjesztő mocsarak megszüntetésével és a Béga folyó regulálásával. A munkák 1718-ban kezdődtek, és több évtizedig tartottak.

A XVIII. század második felében az Európában dúló háborúk a mezőgazdasági termények árát alaposan felverték, s a többlettermények elszállítását a gyakran hónapszámra járhatatlan közutak helyett a víziutak kiépítésével vélték megoldani.

Az első ilyen céllal megépített hajócsatorna a *Kiss József* és *Gábor* által tervezett *Ferenc-csatorna* nemcsak a Bezdán és Óbecse közötti víziút megrövidítését szolgálta, hanem hatalmas földterületek megművelését is lehetővé tette, elősegítve ezzel a bácskai vidék népének meggazdagodását.

Az ország legnagyobb folyóinak (Duna, Tisza, Körösök, Dráva, Rába stb.) szabályozását nemcsak a partmenti birtokosok és városok kezdték egyre inkább szorgalmazni, hanem a merkantilista *Habsburg* uralkodók is, mivel belátták: a szabályozási munkák a kincstár érdekeit is szolgálják.

Az eddig csak katonai szempontból felmért folyók vízrajzi felvétele hatalmas feladatot jelentett. A feladat elvégzéséhez a szükséges szakembereket 1782-től a budai egyetem mérnöki intézete, az *Institutum Geometricum* képezte ki. A reformkor híressé vált mérnöknevezdekének legtöbb képviselője (*Vedres István*, *Beszédes József*, *Huszár Mátyás*, *Vásárhelyi Pál*, *Lányi Sámuel*, *Keczkés Károly* és társaik) itt szerezte mérnöki oklevelét.

A XIX. század első évtizedeiben elkezdett, s csak egy negyedszázadon át végzett (1822—1845) *Duna-felmérés* az ún. „*Duna Mappáció*” nemcsak hazai, hanem nemzetközi szemmel is kimagasló műszaki alkotás volt.

A dunai és tiszai felvételek lehetővé tették, hogy a korábbi, helyi jellegű munkákkal szemben átfogó folyószabályozási tervek készülhessenek.

Nemzetgazdasági szempontból akkoriban a Duna vaskapui szakaszának hajózhatóvá tételét és a Tisza teljes szabályozását tekintették a leg-sürgetőbbnek. *Széchenyi István* kitarató szervező munkájának eredményeképpen *Vásárhelyi Pál* vezetésével megépült az *aldunai hajóvontató út* (1835), ami lehetővé tette, hogy a még kezdő lépéseit megtevő hazai ipar a balkáni piacokra vízi úton szállíthassa termékeit.

Már a múlt század elején létrejöttek a közös teherviselésen és közös hasznon alapuló szervezetek, a *vízszabályozási társulatok*, amelyek egy-egy folyószakasz szabályozásában, vagy mocsaras terület lecsapolásában érdekelt birtokosok önkéntes társulásából alakultak.

A Tisza-szabályozás érdekében *Széchenyi* fáradhatatlan agitációba kezdett, s munkájának eredményeképpen a Tisza csaknem teljes hosszában megalakultak a különféle Tisza-szabályozási társulatok, amelyek azután 1845-ben a központi *Tiszavölgyi Társulatban* tömörültek.

A folyó szabályozásának megkezdésére 1846-ban került sor, az ünnepélyes tiszadobi kapavágással. A szabályozási terveket az időközben elhunyt *Vásárhelyi Pál* és a külföldi szakértőként meghívott *Pietro Paleocapa* elképzeléseinek megfelelően alakították ki. A kezdetben állami támogatást is maga mögött tudó vállalkozást a szabadságharc elbukása után feloszlatták, s a munkálatok császári nyílt parancs alapján folytatódtak. Hosszú időbe telt azonban, míg a több mint száz átvágás elkészülte után a nem egészen kétharmadnyi hosszára csökkent, gátak közé szorított Tisza-meder megfelelően kifejlődött.

A vízszabályozási munkák a magyar Alföld képét visszavonhatatlanul megváltoztatták. A hajdani vízivilágból élő, kenyerüket vesztett emberek nagy része beállt kubikosnak, s munkájuk nyomán nem egészen fél évszázad alatt csaknem 4 millió hektárnyi árterület mentesült az árvizek elöntéseitől.

Az árvédelmi gátak megépítése azonban új, korábban nem ismert sajátos feladatot is magával hozott. Az ártereken összegyűlt felszíni vizek a gátak által elzárva nem tudtak közvetlenül a befogadó folyóba ömleni. Már a XIX. század közepén megkezdődött a *belvízcsatornák* hálózatának kiépítése, s a hosszan tartó árvízi időszak alatt a folyammederbe közvetlenül nem ereszthető belvizek áttemelésére 1878-ban a *Sajfoki-csatorna* torkolatában megépült az első *belvízi szivattyútelep*.

Ahogy az 1838-as, de méginkább az 1876-os pesti árvizek siettettek a budapesti Duna-szakasz, az 1879-es szegedi árvíz pedig a Tisza—Maros szögének szabályozását, ugyanúgy serkentőleg hatott az 1860-as évek aszályos időjárása a hazai öntözésügy kifejlődésére.

Megtörténtek az első lépések az Alföld aszály sújtotta vidékeinek öntözésére, és ezzel párhuzamosan a rizstermesztés szélesebb körben történő elterjesztésére, de e téren lényeges eredményt csak a *Kvassay Jenő* által megszervezett kultúrmérnöki hivatalok szivós munkája hozott.

A *kultúrmérnöki hivatalok* életrehívását (1879) az is indokolta, hogy a nagy vízszabályozási munkák az ország sík területén befejezésükhöz közeledtek, s gondoskodni kellett az immár megmentett területek talajának javításáról, amire egyébként a mezőgazdaságot az ország lélekszámának gyarapodása és az európai gabonakonjunktúra is készítette. A hivatalok egyre kiterjedtebb vízrendezési és talajjavítási munkáinak végrehajtása során nem kevés gondot okoztak az engedélyezési és igazgatási rendelkezések hiányosságai.

Az 1885-ben megalkotott vízjogi törvény a vizek magántulajdonát megszüntette, s meghatározta a hatósági, illetve a szabad rendelkezés körébe vonható vizeket. Ettől kezdve a kultúrmérnöki hivatalok hatósági szakértői feladatokat is elláttak, s az intézmény nagymértékben bekapcsolódott a vízügyi közigazgatásba.

A vízügyi közigazgatás hosszú évtizedeken át a földművelésügyi minisztérium folyam- és kultúrmérnöki hivatalain, valamint halászati felügyelőségén keresztül működött, korántsem az egész vízügyi tevékeny-

ségre kiterjedő hatáskörrel. Nem tartozott a minisztériumhoz a mesterséges víziutakkal, a vízerőkkel és 1911-től a települések vízellátásával, csatornázásával kapcsolatos ügyek felügyelete sem.

A fontosabb települések *vízellátása* évszázadokon át a környező vízfolyások, források, kutak vizének felhasználásával történt, de vízvezetéki vízellátásról az elmúlt század végéig alig beszélhetünk. A nagyvárosok, iparvidékek kialakulása a vízigény és a szennyvíztömeg ugrásszerű emelkedését hozta. Az ezzel kapcsolatos gondok megoldását nehezítette, hogy a vidéki városok nagyobb része — csakúgy, mint a bányá- és iparvidékek — a megfelelő vízszervezési lehetőséget nyújtó nagy folyóktól jelentős távolságra esik.

Az alföldi városok vízellátásának fellendítésében kimagasló szerepet jutott *Zsigmondy Vilmos*nak (és utódainak), aki a XIX. század 80-as éveiben megkezdte a felszínalatti bőséges *víz*kincs artézi fúrásokkal történő feltárását.

A fejlődő ipar nemcsak a gyártási technológiához szükséges vízigényével adott feladatot a vízügyi ágazatnak, hanem az olcsó vízenergia fokozottabb kihasználására is törekedett. Az ország *vízerőkészletének számbavétele* (1897—1902 között) nemzetközi tekintetben is úttörő vállalkozás volt.

A magyar vízügyi szolgálat az I. világháború kitöréséig jelentős eredményeket tudhatott maga mögött. A *Felső-Duna középvízi szabályozása*, az aldunai hajóút, a *Vaskapu-csatorna* kiépítése, az elfajult tiszai átvágások kijavitása és bővítése, a Dráva, valamint más kisebb folyók szabályozása a kultúrmérnöki hivatalok vízrendezési és talajjavítási munkái stb. mind-mind hozzájárultak a gazdasági fellendülés feltételeinek erősödéséhez, de az elavult, tőkeszegény mezőgazdaság (a maga idejétmúlta külterjes gazdálkodásával, a nagybirtokok rendszerével) nem volt képes a megváltozott körülményeket az osztársadalom javára teljes egészében hasznosítani. Ennek közvetlen következményeként a nincstelenné vált — főleg paraszti — tömegek addig nem tapasztalt mértékben vándoroltak ki az országból.

A vesztes világháború területi következményei az ország addigi egyéges vízrajzi helyzetét megbontották, ettől kezdődően folyóvizeink vízkészletének 96⁰/₀-a már a határokon kívülről érkezik. A megváltozott helyzetnek megfelelően Magyarország kezdeményezésére a trianoni békeszerződés a Duna-völgy vízügyeinek egységes kezelése érdekében egy nemzetközi szervezetet, a *Dunai Vízügyi Műszaki Bizottságot* hozott létre.

Az ellenforradalmi rendszer uralomra jutása konzerválta a már korábban is elmaradottnak számító gazdasági-társadalmi viszonyokat. A mezőgazdaság igen lassú korszerűsítése a vízügyi szolgálat lehetőségeit is beszűkítette, a vízgazdálkodási tevékenység fejlődését egyenetlenné tette. A szolgálat belső tehetetlenségéhez hozzájárult, hogy az elcsatolt területekről Magyarországra menekülő műszaki értelmiség felduzzasztotta a vízügyi állami apparátust, s a vesztes háborút követő tőkehiány nem tette lehetővé a szellemi kapacitás kihasználását.

Az 1920-as évek végén bekövetkező gazdasági válság a nagyobb befektetést igénylő, lassabban megtérülő, de a nemzet jövője szempontjára

ből nagy jelentőségű vízimunkálatok elvégzésére nem adott módot. A helyzet a gyors megtérüléssel kecsegtető, de a távolabbi jövővel nem mindig számot vető (így nem egy esetben a későbbiekben kifejezetten káros) befektetéseknek kedvezett.

A korszak kiemelkedő képességekkel rendelkező vízügyi vezetőjének, *Sajó Elemér*nek ebben a helyzetben nem maradt más lehetősége, mint a jövő vízügyi politikájának átgondolt tervekkel és tanulmányokkal történő megalapozása. Az általa lefektetett elvek és elgondolások haszná a háború utáni tervgazdálkodás vízügyi politikájának kijelölésekor kamatozott.

A korszak talán legjelentősebb vízügyi létesítményei a Tiszántúl öntözési munkálataival kapcsolatosak. Az 1930-as évek aszályos időjárása irányította a figyelmet az öntözéses gazdálkodás gyors fejlesztésére. Az ún. „*öntözési törvény*” (1937) életbeléptetése után nagy erővel indult meg a *békésszentandrás*i *duzzasztómű* építése, amely elkészülte után (1942) a Körösvölgy öntözését tette lehetővé.

A II. világháborút követő társadalmi-gazdasági változások a vízgazdálkodási ágazat elé is új feladatokat állítottak. A nagy ütemű (és víz-igényes) ipari fejlődés szükségessé tette az ország vízkészletének mindaddig hiányzó felmérését. Világossá vált, hogy a víz az ország egyik legfontosabb természeti kincse, mellyel való ésszerű gazdálkodás létérdeke az iparnak, a mezőgazdaságnak és az egész lakosságnak.

A mezőgazdaság szocialista átalakulása és az ipari termelés felfuttatása a lakosság életkörülményeiben is jelentős változást hozott. Míg korábban a vízügyi szolgálat előtt álló fő feladatokat az árvédekezésen túl a folyók szabályozása és a vízrendezési munkák jelentették, addig az utóbbi 30 évben a hangsúly fokozatosan áttevődött a *vizellátási-csatornázási*, valamint a *szennyvíztisztítási* gondok megoldására. Ettől függetlenül az elmúlt 40 év vízimunkálatai az ágazat valamennyi területén előrelépést jelentettek.

Az 50-es években nagy lendületet kaptak a vízenergia hasznosítására irányuló törekvések. Néhány kisebb vízerőmű mellett 1956-ban üzembe helyezték az ország akkori legnagyobb vízügyi létesítményét, a *tiszalöki duzzasztó és vízerőművet*, amely egyúttal a Tisza adott szakaszán és a Bodrogon biztosította a hajózás lehetőségét. A duzzasztóművel kapcsolatban épült ki az öntözési célokat szolgáló *Keleti Főcsatorna* is. A Tisza folyócsatornázáson alapuló hasznosításának következő jelentős lépése a *kiskörei vízlépcső és tározó* kiépítése volt az 1970-es években. Hasonlóan több hasznú célokat fog szolgálni az építés alatt álló *dunai vízlépcsőrendszer*, a jelenkor legnagyobb vízügyi beruházása.

Közép-Európa legnagyobb tavának, a *Balatonnak vízminősége* az 1960-as évektől rohamosan *romlott*, elsősorban az idegenforgalom ugrásszerű növekedése, a part menti települések tóba eresztett szennyvizeinek tisztítatlansága, valamint a környező mezőgazdasági üzemek nagy mennyiségű vegyszerhasználata következtében. Csak az utóbbi években sikerült nem csekély anyagi áldozattal az egykori *Kis-Balaton* vízszűrő funkciójának visszaállításával és más intézkedésekkel a további minőségromlást megállítani.

Az utóbbi évtizedek nagyarányú lakásépítkezései lehetővé tették, hogy a vízgazdálkodás korábban legelmaradottabb területe, a *vízellátás és csatornázás* fejlődésnek induljon. Az eddig elért eredmények mellett meg kell állapítani, hogy a vízellátással a *csatornázás* és a *szennyvíztisztítás* nem tudott lépést tartani, s a nagyüzemek szennyvizeinek számottevő része is tisztítás nélkül károsítja a felszíni és felszínalatti vízkészletet.

Napjaink egyik legfontosabb ágazati feladata, hogy a nehéz helyzetbe jutott népgazdaság beruházásokat visszafogó tendenciái mellett a társadalom ésszerű vízigényeinek kielégítésével, a természetes vizek tisztaságának védelmével az említett feszültségeket csökkentse.

A MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG ÉLETREHÍVÁSÁNAK KÖRÜLMÉNYEI, HELYE ÉS SZEREPE A VÍZGAZDÁLKODÁSBAN, TEVÉKENYSÉGI KÖRE

A vízügyi szakemberek hivatástudata és szakmájuk szeretete az elmúlt két évszázad alatt — függetlenül hivatali munkakörüktől — minden módon, társadalmi kapcsolataikkal is a szakma előbbrevitelét, az előző fejezetben ismertetett munkák sikeres megvalósítását szolgálta. A társadalmi együttműködés komplexitását tekintve, majdnem mindig is megelőzte az állami szervezetek működésének jellegét.

A nagy és egyre bonyolultabb vízimunkák során szükségszerűen nőtt az egymásrautaltság a „vízzel foglalkozó” különböző szakmák (víz-mérnök, agrár- és egészségügyi szakember, geológus stb.) között. A szakmai-társadalmi kapcsolatok rendszere a múlt század elején természetesen egész kezdetleges volt, jóformán személyi kapcsolatokra korlátozódott, de végül is a határtudományokat képviselő kis szakmai „magok”-ból alakult ki a mai, a tudományágak egész sorára kiterjedő szervezett együttműködés. 1841-ben megalakult a *Természettudományi Társulat*, 1848-ban a *Magyarhoni Földtani Társulat*, később annak különböző bizottságai, szakosztályai. A *Magyarhoni Földtani Társulat* (MFT) lett Társaságunk „bölcsője”.

A hidrológusok nagy lelkesedéssel fogadták *Marenzi Ferenc Károly gróf* 1916-ban megjelent hírlapi cikkeit, melyekben a Magyar Hidrológiai Társulat létrehozását javasolta. A háború ekkor nem tette lehetővé önálló egyesület megalakítását. *Szontagh Tamás*, az MFT akkori elnöke örömmel támogatta a Társulaton belül egy Hidrológiai Szakosztály alapítását. Így az MFT választmánya 1917. január 31-i ülésén egyhangúan elhatározta, majd az 1917. február 7-én tartott közgyűlés egyhangúan megszavazta a *Hidrológiai Szakosztály* létesítését.

A *Hidrológiai Szakosztály* működési rendjét a Társulat 1917. június 6-i rendkívüli közgyűlése elfogadta. A Szakosztály június 16-án tartotta első tisztségválasztó ülését, amelynek eredményeként elnök: *Kovács Sebestyén Aladár*, társelnök: *Kövesligethy Radó* és *Schafarzik Ferenc*, titkár: *Bogdánfy Ödön* lett. 1917 végén a szakosztály létszáma 82 fő volt.

Bogdánfy Ödön dolgozta ki a Szakosztály működési szabályzatát olyan előrelátóan és alaposan, hogy Társaságunk több mint ötven éven át ezen alapszabály alapján működött.

A Szakosztály ügyrendje a főbb feladatokat az alábbiak szerint szabályozta:

2. §. Célja: „a hidrológiának és geológiával összefüggő rokontudományainak művelése és terjesztése”.

3. §. „Egyik feladata a hidrológiának, mint tudománynak az ápolása, másik feladata pedig a tudományos kutatás eredményeit a gyakorlati élet számára megközelíthetővé tenni.”

4. §. „A Szakosztály ezen feladatainak teljesítésére folyóiratot indít, előadásokat rendez és szakmunkákat ad ki.”

A Szakosztály munkájának eredményei 1918—1920 között a *Földtani Közlöny* függelékeként a *Hidrológiai Közleményekben* jelentek meg.

1921-ben határozták el önálló folyóirat: a *Hidrológiai Közlöny* életrehívását, melynek I—IV. kötete csak 1928-ban, a VII—VIII. kötet 1929-ben, míg a IX. kötet 1930-ban látott napvilágot. Ettől kezdve 1944-ig folyamatosan jelent meg.

A Szakosztály elnöke 1919-ben *Bogdánfy Ödön* lett, majd sorrendben követték *Schafarzik Ferenc* (1920—1927), *Farkass Kálmán* (1928), *Weszelszky Gyula* (1929—1939), *Horusitzky Henrik* (1940), *Vendl Aladár* (1941—1943) és *Vitális Sándor* (1944—1949). A Szakosztály taglétszáma 1944 végén 366 fő volt. A 25 éves jubileumi ülésről (1942. január 27.) a *Hidrológiai Közlöny* XXII. kötete ad összefoglalást geológusok, vizimérnökök, bányamérnökök, geográfusok, orvosok, vegyészek előadásainak ismertetésével.

A második világháború után a Szakosztály sorait is újjá kellett szervezni. Már 1946-ban egy évszám, tíz választmányi és tíz szakülést tartott. Ekkor a taglétszám 376 fő volt.

A háború utáni társadalmi-gazdasági átalakulás, a települések, a mezőgazdaság és különösen az ipar robbanásszerű fejlődése a vízgazdálkodásra is a korábbinál lényegesen nagyobb és bonyolultabb feladatokat hárított. Ez az időszak egyúttal a társadalmi erők fokozottabb mozgósításának időszaka is volt. A szakmai működés igénye is „kinötte” már a korábbi keretek nyújtotta lehetőségeket.

A *Hidrológiai Szakosztály* az 1949. január 26-án tartott közgyűlésén elhatározta az önálló egyesület, a *Magyar Hidrológiai Társaság* (MHT) megalakítását, amelyet az anyaegyesület, a *Magyarhoni Földtani Társulat* 1949. február 11-én tartott közgyűlése tudomásul vett, és a *Magyar Hidrológiai Társaság* — *Vitális Sándor* elnökségével — most már mint önálló egyesület csatlakozott a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségéhez. Az első szakosztály — *Maucha Rezső* elnökségével — a *Limnológiai Szakosztály* volt.

Az önállóvá lett Társaság köszönetet mondva vált ki korábbi anyaegyesületéből, a *Magyarhoni Földtani Társulathoz*, ahol mind a kezdeti lépések megtételéhez, mind egy színvonalasan működő *Hidrológiai Szakosztály* kialakulásához otthont és nagy szakmai segítséget kapott.

Az „önálló élet” megkezdésével a *Társaság* az *állami vízgazdálkodási szervek társadalmi bázisává* vált. Az állami célokat is programjára vevő, új, tekintélyes vitafórum az *első években csak néhány szakosztállyal rendelkezett*, majd a fejlődést követve — a későbbiekben ismertettek szerint — alakultak ki a mai szakosztályai, központi szakbizottságai, *az egész országra kiterjedő területi szervezetei*, beleértve az üzemekben, vállalatoknál működő kisebb szervezeti egységeket is.

A *Hidrológiai Szakosztály* két évtizeden át, majd az önállósodott egyesület tagjai következetesen szorgalmazták a vízgazdálkodás egyes ágainak összefogását és irányítását ellátó szervezet megalakítását. Az *Országos Vízügyi Főigazgatóság* megalakításában Társaságunk lényeges szerepet játszott. Ebben az időszakban alakult meg a *Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet* (VITUKI) és a nagy, új vízépítési laboratórium tervezésének és építésének kezdete is erre az időszakra esik. Több nagy

vízépítési művünk valósult meg: pl. a tiszalöki duzzasztó és vízerőmű megnyitása (1954. május 15.), amelyek előkészítésében és megvalósításában a Társaság szakbizottságai jelentős mértékben közreműködtek.

Az *Országos Vízgazdálkodási Keretterv* vázlatának elkészítésében Társaságunk ugyancsak jelentékenyen közreműködött.

A Társaság legnagyobb érdeme ebben az időszakban: egyre erőteljesebben foglalkozik az országos vízgazdálkodási kérdésekkel, és az országos problémák tudományos egybehangolásával. Mi voltunk az elsők, akik a magyar öntözés, belvízrendezés mindazon problémáinak a megoldását sürgettük, amelyeket a kormányzat céljai megerősítettek.

Az *önálló Társaság célja lett, hogy munkájával fokozatosan átfogja a vízgazdálkodási tevékenység egész „spektrumát”, a kutatástól a tervezésig és építésig valamennyi vízgazdálkodási szakágra kiterjedően, és ezek között a speciális tudományok egész sorát. A társadalomtudományokkal való kapcsolatok fokozatosan bővültek, és a MTESZ nagy szervezeti családjában az ágazati tudományos egyesületek egész sorával is kiépültek az először kezdeti, majd fokozatosan erősödő kapcsolatok. A Társaság jelenlegi formájában az állami vízügyi szervek teljes körű társadalmi háttérét nyújtja.*

A Társaság álláspontját kongresszusokon, konferenciákon, szakosztályi vitákon, rendszeresen tartott évi vándorgyűléseken, és egyes speciális esetek megvitatására létrehozott szakbizottságok segítségével alakítja ki. Ezek, a sokszor több száz szakember bevonásával rendezett nyílt viták, a nézőpontok ütköztetése, kellően megalapozott javaslatokat adtak az állami feladatok előkészítéséhez, változatok közötti mérlegeléséhez, végül az állami döntésekhez, amelyek így már a szakértők széles körének álláspontja alapján, kellően megalapozva érlelődött, és tükrözi a társadalom jelentős részének ma már mindenütt elvárt beleszólását a közérdekű döntésekbe.

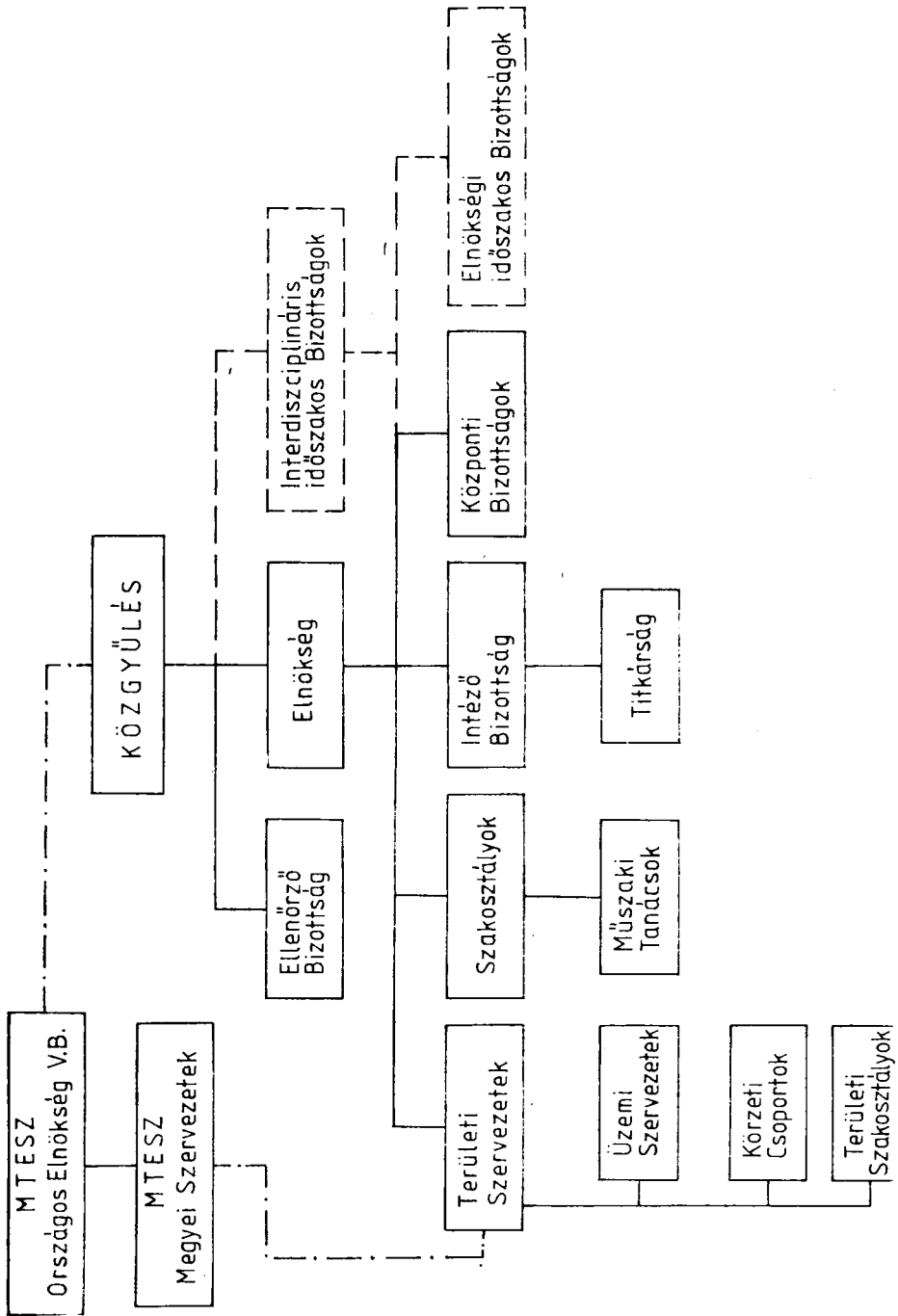
Az MHT szervezeti felépítését az 1. ábra, a taglétszám alakulását a 2. ábra szemlélteti. A Társaság elnöki és főtítkári tisztét ez ideig a következők töltötték be.

A Magyar Hidrológiai Társaság elnökei:

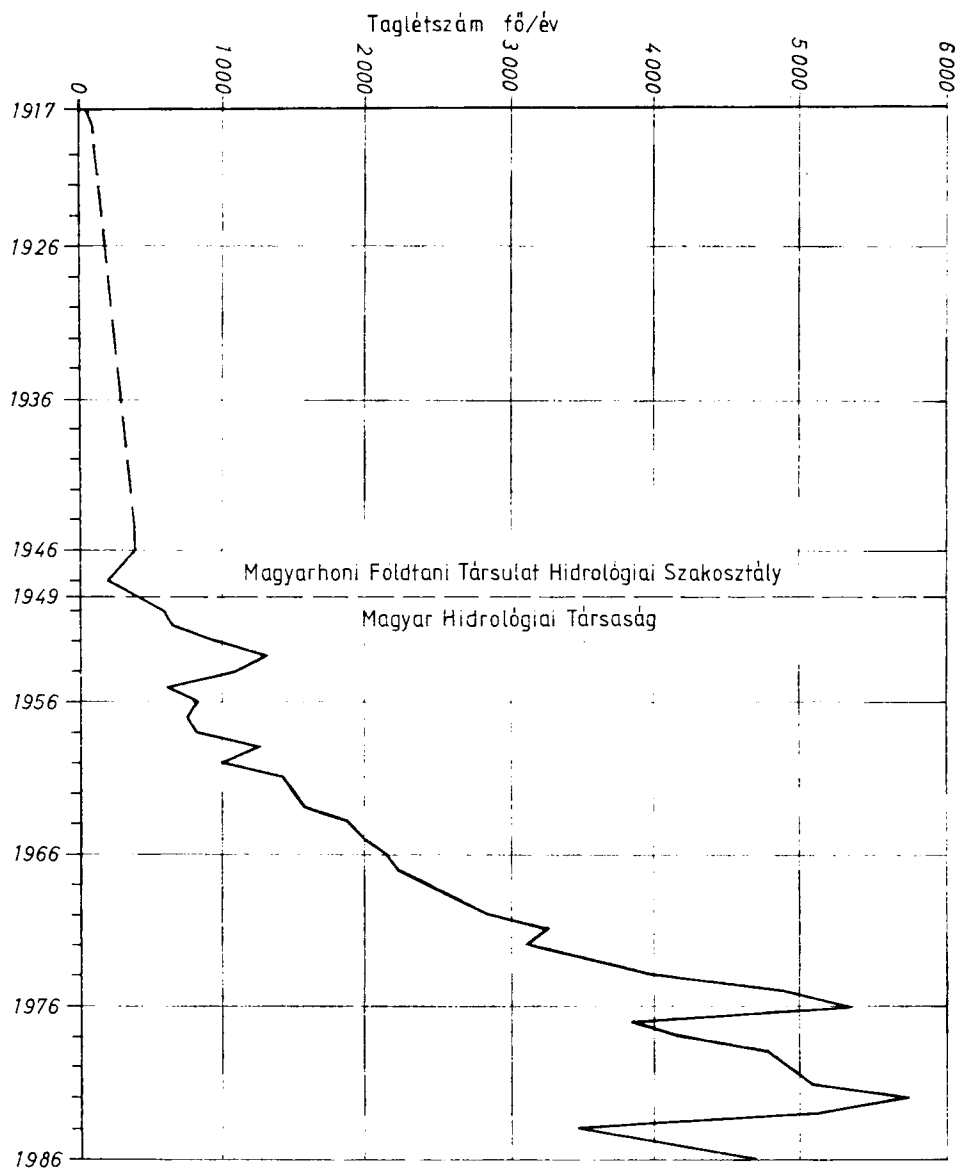
<i>Vitális Sándor</i>	1949—1951
<i>Mosonyi Emil</i>	1951—1956
<i>Papp Ferenc</i>	1956—1961
<i>Vitális Sándor</i>	1961—1976
<i>Illés György</i>	1976—1985
<i>Bencsik Béla</i>	1985—

A Magyar Hidrológiai Társaság főtítkárai:

<i>Pap István</i>	1949—1950 (titkár)
<i>Kovács György</i>	1950—1952
<i>Bözsöny Dénes</i>	1952—1964
<i>Elek Zoltán</i>	1964—1971
<i>Berczik Árpád</i>	1971—1977
<i>Szalai György</i>	1977—

1. ábra. A Magyar Hidrológiai Társaság szervezeti felépítése

2. ábra. A taglétszám alakulása 1917-től napjainkig
 Az 1955., 1977. és 1984. évek adatai a taglétszám felülvizsgálat utáni állapotát tükrözik

IRODALOM

- Vitális S.:** Jegyzőkönyvi kivonat a Magyarhoni Földtani Társulat Hidrológiai Szakosztályának 1949. január hó 26-án tartott 32. evzáró, illetve a Magyar Hidrológiai Társaság alakuló közgyűléséről. *Hidrológiai Közlöny*, XXXI. 1951. 26—32.
- Vendl A.:** A százéves Magyarhoni Földtani Társulat története. Budapesti Műszaki Egyetem Központi Könyvtára Műszaki Tudománytörténeti Kiadványok 9. szám. Tankönyvkiadó, Budapest, 1958.
- Vitális S.:** Vizgazdálkodásunk jövő feladatai és a Magyar Hidrológiai Társaság. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1963. június hó, 6—10.
- Vitális S.:** A Magyar Hidrológiai Társaság 50 éves. *Hidrológiai Közlöny*, 47. 4. 1967. 149—155.
- Vitális S.:** 50 éves a Magyar Hidrológiai Társaság. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1967 november, 5—7.
- Vitális S.:** Elnöki megnyitó a MHT 1974. szept. 3-i vezetőségválasztó közgyűlésén. (A Magyar Hidrológiai Társaság 25 éve alakult.) *Hidrológiai Közlöny*, 55. 2. 1975. 83—85.
- Környei L.:** 30 éves az önálló Magyar Hidrológiai Társaság. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1979 október, 33—40.
- Szalai Gy.:** Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság 1980—1983. években végzett munkájáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1984 október, 42—47.

A MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG SZAKOSZTÁLYAINAK TÖRTÉNETE ÉS TEVÉKENYSÉGE

ÁRVÍZVÉDELMI ÉS BELVÍZVÉDELMI SZAKOSZTÁLY

A Szakosztály 1975. február 10-én tartotta alakuló taggyűlését, a Társaság 1974. szeptember 3-i közgyűlésének határozatai alapján, mely szerint a Vízrendezési, Ármentesítési, Öntözési Szakosztály ketté vált, és helyette Árvízvédelmi és Belvízvédelmi — valamint Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Szakosztály néven két új szakosztály alakult.

Fő tevékenységi (szakmai) területe. Árvízvédelmi, síkvidéki és dombvidéki vízrendezés, folyó- és tószabályozás, vízerőhasznosítás.

Taglétszáma (a taglétszám alakulása a kezdettől napjainkig).

A Szakosztály alakuló taggyűlésén 111-en vettek részt, mint alapító tagok. Az évek során ez a létszám kismértékben e létszám körül ingadozott. A legutóbbi, 1985. március 25-én tartott vezetőségválasztó taggyűlés időpontjában a taglétszám 16 intézményből 136 fő volt.

Az elnökök és titkárok névsora és működésük időtartama.

Elnökök:	Titkárok:	
<i>Bencsik Béla</i>	<i>Zorkóczy Zoltán</i>	1975—1985
<i>Zorkóczy Zoltán</i>	<i>Zalányi Teréz</i>	1985—

A Szakosztály tevékenysége.

A Szakosztály fennállásának rövid tíz éve alatt sikeresen alakította arculatát. Határozott körvonalakat biztosított annak a szerteágazó szakmai területen folyó társasági munkának, amely működési körébe tartozik.

A Szakosztály fő törekvése ebben a munkában mindig az volt, és a jövőben is az lesz, hogy egyrészt részletes tájékoztatást adjon tagságának az egyes szakterületeken folyó tevékenység időszerű kérdéseiről, helyzetéről és problémáiról, másrészt jelentős, konkrét állami feladatok társadalmi alátámasztását szolgálja.

Ebben a munkában nagymértékben támaszkodott saját tagságán kívül a társszakosztályokra és területi szervezetekre, és velük közösen számos jelentős feladatot oldott meg eredményesen. Ez a munka kiterjedt mind a közös előadóülésekre és nagyrendezvényekre, mind a munkabizottsági tevékenységre.

A Szakosztály tevékenységét legegyszerűbben néhány jelentős rendezvényén, munkabizottsági munkáján keresztül lehet bemutatni.

A legjelentősebb nagyrendezvények a következők voltak.

Ankét (Szolnok, 1976) az árvízvédelmi és belvízvédelmi művek gépesített fenntartásának helyzetéről.

Duna-ankét (Baja, 1977). Téma: a Duna magyarországi, valamint a szomszédos országokkal közös érdekű szakaszain végrehajtott és tervezett szabályozási munkák, valamint a kapcsolódó kutatások eddig elért és várható eredményeinek megvitatása.

Tisza-tanulmányút (Tokaj, 1978). Téma: a tiszai vízlépcsők létesítésével kapcsolatos tapasztalatok megvitatása, különös tekintettel a tervezett új vízlépcsőkre.

Fertő-tanulmányút (Sopron, 1978). Téma: a Fertőtáj vízgazdálkodásának, a tó morfológiai adottságainak, valamint az üzemelés helyzetének, a fejlesztés és környezetvédelem lehetőségeinek vizsgálata és bemutatása.

Bős—Nagymaros vízlépcsőrendszer kollokvium (Budapest, 1980). Cél: a hazai műszaki-tudományos közvélemény tájékoztatása a vízlépcsőrendszer létesítéséről és a vele összefüggő kérdésekről, a megvalósítással kapcsolatos kérdések megvitatása, valamint a megvalósítás társadalmi-tudományos támogatása.

Dunai tanulmányút (Baja, 1982). Téma: a folyószabályozási művek építésének fejlesztése terén elért eredmények bemutatása, a tapasztalatok kicserélése, a továbbfejlesztés lehetőségeinek megvitatása.

Körösi tanulmányút (Gyula, 1982). Téma: az árvízvédelmi gátak és altalajuk feltárására kidolgozott újabb módszerek megismertetése és gyakorlati bemutatása; a gátak biztonsága fokozási lehetőségeinek megismerése az újabb feltérési lehetőségek alapján.

A következő témákban készült munkabizottsági vizsgálat és jelentés:

A vízkárelhárítás védelmi anyagainak, eszközeinek jelenlegi helyzete, korszerűsítésének lehetőségei a műszaki fejlesztés eredményeinek felhasználásával.

A jeges árvizek elleni védekezés terén elért eredmények elemzése.

A vízkárelhárítás területén végrehajtott műszaki fejlesztés eredményeinek elemzése.

A hullámterek gazdasági hasznosítása, összhangban a vízgazdálkodási adottságokkal.

A folyó- és tószabályozás környezetvédelmi eredményei és lehetőségei.

E rövid felsorolás is bizonyítja, hogy a Szakosztály a legfontosabb kérdésekre igyekszik összpontosítani erejét, felhasználva ehhez a társadalmi keretek adta igen jó lehetőségeket.

Tapasztalataink szerint az állami szervek szívesen fogadják tevékenységünket, és javaslataink döntő többsége érvényesül az állami munkában.

BALNEOTECHNIKAI SZAKOSZTÁLY

Az MHT Balneológiai Szakosztálya, a Balneotechnikai Szakosztály jogelődje 1952. májusában alakult. Célja a hazai fürdőügy szakembereinek, a balneológia elméleti és gyakorlati kérdéseivel foglalkozók összefogása volt. 1967-ben a Magyar Orvostudományi Társaságok és Egyesületek Szövetsége (MOTESZ) tagegyesületeként megalakult *Magyar Balneoklimológiai Egyesület* a szakterület orvosainak fórumává vált, s így a Társaság 1968. évi közgyűlésének határozata értelmében a szakosztály *Balneotechnikai Szakosztály* névvel újjáalakult, még ugyanazon évben. A megváltozott név is jelzi, hogy sokkal szélesebb, elsősorban a fürdőügy műszaki-természettudományi kérdéseivel kívánnak foglalkozni a tagok.

A Balneológiai Szakosztály alakulása: 1952. május 15.

A Balneotechnikai Szakosztály megalakulása: 1968. április 22.

Munkaterületünk az összetett fürdőtechnikai-balneotechnikai kérdéseknek megfelelően a fürdővíz beszerzésétől annak újrafelhasználásig szélesedik. Ily módon vízföldtani, vízminőség-védelmi, vízgazdálkodási, vízkészlet-gazdálkodási, technológiai, vízjogi stb. kérdésekkel foglalkozunk. Nem szorul háttérbe a balneológiai kérdések vizsgálata. Szoros kapcsolatot tartunk a *Magyar Balneológiai Egyesülettel*.

Kiemelt fontosságot szentelünk a hazai eocén-programmal kapcsolatos, elsősorban környezetvédelmi kérdéseknek, amely a gyógyvízkészlet-védelem szempontjából Budapest és Hévíz térségében az elkövetkező időszakban számos súlyos problémát vet fel.

A taglétszám alakulása:

Év	1969	1977	1979	1981	1984
Fő	kb. 50	44	45	49	48

Elnökök:

<i>Schulhof Ödön</i>	1952—1954
<i>Páter János</i>	1954—1968
<i>Czirák József</i>	1968—1971
<i>Horváth József</i>	1971—

Titkárok:

<i>Czirák József</i>	1952—1954
<i>Kérdő István</i>	1954—1958
<i>Molnár Miklós</i>	1958—1971
<i>Szalontai Gergely</i>	1971—

Fontosabb rendezvények (szervezés, közreműködés):

- 1975 Fürdőkultúra és urbanizáció.
- 1981 II. Országos Vándorgyűlés,
Balneológia-balneotechnika szekció
- 1982 III. Országos Vándorgyűlés,
Hévíznyerés és hévízhasznosítás, gyógyvízhasznosítás.
- 1985 Vízgazdálkodási és közművesítési konferencia.
- 1986 VI. Országos Vándorgyűlés,
Dunántúli nagytavak környéki ásvány-, gyógy- és hévizek jelene és jövője.

A Szakosztályban tevékenykedett neves szakemberek:

Berenci György, Csajághy Gábor, Frank Miklós, Papp Szilárd, Páter János, Sarló Károly, Schulhof Ödön és Székely Miklós.

A balneotechnikusok nemzetközi összefogására 1969-ben *Enrico Chiostrri* (Olaszország) elnökletével megalakult a Nemzetközi Gyógyvíz-technikai Társaság (SITH). Magyarország részéről a vezetőségbe, a Végrehajtó Bizottságba választották *Czirák Józsefet*, az MHT Balneotechnikai Szakosztályának elnökét. A *SITH Magyarországi Csoportja* 1973. március 15-én alakult meg az MHT Balneotechnikai Szakosztálya keretében. Az átlagosan 20 főnyi csoport tagjai a SITH több kongresszusán előadást tartottak, részt vettek vagy tanulmányt küldtek el.

1973 SITH	IX. Kongresszusa, Fiuggi Terme	(Tanulmány)
1974 SITH	X. Kongresszusa, Bad Salzufflen	(Előadások)
1977 SITH	XIII. Kongresszusa, Chaudfontaine	(Előadás)
1978 SITH	XIV. Kongresszusa, Macerata-Tolentino	(Előadás)
1979 SITH	XV. Kongresszusa, Cieplice Zdrój	(Előadás)
1982 SITH	XVIII. Kongresszusa, Balatonfüred	(Előadások)

IRODALOM

Czirák J.: Megalakult a Magyar Hidrológiai Társaság Balneotechnikai Szakosztálya. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1969. június hó, 145—147.

HIDRAULIKAI ÉS MŰSZAKI HIDROLÓGIAI SZAKOSZTÁLY

A Szakosztály 1952-ben alakult, amikor a gazdasági és szociális fejlődés a vízgazdálkodás erősítését tette indokolttá. A Szakosztály azóta különböző nevek alatt, enyhén változó feladatkörrel, illetve jelenleg önálló szakosztályként működő más szakterülettel együttesen látta el feladatát. A Szakosztály elnevezése és tisztikara a következők szerint változott:

Hidraulikai Szakosztály (1952—1954)

Elnök: *Németh Endre* Titkár: *Bozóky Sz. Károly*

Hidraulikai és Mezőgazdasági Vízhatalmasítási Szakosztály (1955—1956)

Elnök: *Lászlóffy Woldemár* Titkár: *Szesztay Károly*

Hidraulikai és Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Szakosztály (1956—1971)

Elnökök:	Titkárok:
<i>Ziegler Károly</i> 1956—1958	<i>Szesztay Károly</i> 1956—1958
<i>Ihrig Dénes</i> 1958—1971	<i>Szigyártó Zoltán</i> 1958—1971

Hidraulikai és Műszaki Hidrológiai Szakosztály (1971—)

Elnökök:	Titkárok:
<i>Ihrig Dénes</i> 1971—1974	<i>Varga István</i> 1971—1974
<i>Szalay Miklós</i> 1974—1978	<i>Bakonyi Péter</i> 1974—1981
<i>Zsuffa István</i> 1978—1984 és 1987—	<i>Molnár Tibor</i> 1981—

Starosolszky Ödön mb. elnök
1984—1986

A Szakosztály profilváltozása szerencsésnek mondható, mert jelenleg egyesíti a vízgazdálkodás két alaptudományát.

A Szakosztály feladatköre

A Hidraulikai és Műszaki Hidrológiai Szakosztály a Társaságon belül az egyik alapterületet képviselő szakosztály, szemben a számos szakági területet képviselővel. Mint neve is mutatja, tevékenységi köre kiterjed a vízgazdálkodás hidraulikai és hidrológiai feladatainak megoldását szolgáló alapok fejlesztésére. A feladatkör tehát a következőképpen körvonalazható.

A hidraulika területén

- a hidromechanika, illetve hidrodinamika alapösszefüggéseinek feltárása és alkalmazása különféle gyakorlati feladatok megoldására;
- a nyílt medrek hidraulikája művelésének elősegítése, különös tekintettel a hazai vízgazdálkodás hagyományaira ezen a területen;
- a felszínalatti áramlások tanulmányozása, különös tekintettel a hazai alluviális talajokra;

- a nyomás alatti rendszerek hidraulikájának vizsgálata, beleértve a vízgépészettel közös határterületet is;
- a vízépítési létesítmények, a vízépítési műtárgyak tervezéséhez, és üzemeléséhez szükséges alapok fejlesztése;
- a vízfolyásokban lejátszódó transzportfolyamatok leírása,
- a korszerű számítás- és mérés technika elterjesztése;
- a hidraulikai kismintakísérletezés és numerikus modellezés előmozdítása.

A hidrológia területén

- a víz hidrológiai körforgásának és a körforgás fázisainak elemzése;
- a természeti folyamatok nyomonkövetése és leírása, különös tekintettel a lefolyásra;
- a lefolyásszabályozás, a tározás hidrológiai alapjainak fejlesztése;
- a hidrológiai adatgyűjtés, mérés, adattovábbítás és elsődleges adatfeldolgozás módszereinek terjesztése (vízrajz);
- a hidrológiai elemzés fejlesztése, különös tekintettel a korszerű statisztikai, valószínűség számítási módszerek terjesztésére;
- a hidrológiai előrejelzések módszereinek terjesztése;
- a vízi létesítmények méretezéséhez szükséges mértékadó értékek meghatározásának, módszereinek fejlesztése, és
- az egységesítés, a műszaki szabályozás előmozdítása;
- az emberi beavatkozások hatásainak felderítése a hidrológiai folyamatokban.

A Szakosztály munkáját elsősorban a rendszeres előadóülések és időszakos rendezvények révén végzi, időnként kirándulások, mérőgyakorlatok, bemutatók, kiállítások rendezésére is sor kerül.

A Szakosztály együtt kíván működni a hazai bázisintézményekkel, így elsősorban a VITUKI-val és a Budapesti Műszaki Egyetem (BME) Vízépítési és Vízgazdálkodási Intézetével, mint a hidraulika és hidrológia hazai kutató-fejlesztő helyeivel. A Szakosztály ugyancsak kapcsolatot tart a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) illetékes szak- és albizottságaival, különösen a Hidrológiai Bizottsággal, valamint a Vízgazdálkodástudományi Bizottság Hidraulikai és Vízépítési Albizottságával. Ezekkel a szervekkel közös rendezvényekre is törekszik.

A Szakosztály a nemzetközi nem kormányzati szervezetek közül elsősorban a Nemzetközi Hidraulikai Kutatási Szövetséggel (IAHR) és a Nemzetközi Hidrológiai Szövetséggel (IAHS) tart kapcsolatokat.

A taglétszám alakulása

Év	1952	1977	1981	1985
Fő	kb. 50	141	173	119

A Szakosztály nevesebb tagjai

A Szakosztály büszke lehet arra, hogy tagjai, illetve tisztségviselői sorában hazailag és nemzetközileg egyaránt elismert hidrológusok és

hidraulikusok voltak találhatóak, amelyek közül csupán néhányat sorolunk fel: *Galli László, Láng Sándor, Lászlóffy Woldemár, Németh Endre, Salamin Pál, Szalay Miklós, Szilágyi Gyula* és *Ziegler Károly*.

A Szakosztály kapcsolatai

A Szakosztály tagjain keresztül mindig szoros kapcsolatokat tartott az illetékes nemzetközi szervezetekkel. Csak példákon át bemutatva ezeket a kapcsolatokat:

Szesztay Károly és *Kovács György* betöltötték (utóbbi ma is) a *Nemzetközi Hidrológiai Szövetség* főtitkári, illetve elnöki tisztségét. *Bogárdi János* a *Nemzetközi Hidraulikai Kutatási Szövetség* és a *Nemzetközi Öntözési és Vízrendezési Szövetség* alelnöke volt. A kapcsolatok ma is kiterjedtek. *Starosolszky Ödön* jelenleg a *Nemzetközi Hidraulikai Szövetség* tanácsának tagja, valamint a *Meteorológiai Világszervezet* (WMO) Hidrológiai Bizottsága elnöke. Több tagtársunk munkabizottsági elnök vagy tag az IAHS-ben és az IAHR-ban (pl. *Szöllösi-Nagy András, Rákóczi László, Mayer István, Pálos László*).

Kiemelkedő események

1960-ban a Szakosztály rendezésében az MHT nemzetközi hidraulikai konferenciát tartott. A Szakosztály közelmúltbeli tevékenységéből kiemeljük a Nicken tartott több napos hidrometriai szemináriumot, a számítástechnika és a statisztikai módszerek terjesztésére rendezett nagyrendezvényeket [pl. Szeged (1979) és Baja a Vízgazdálkodási Keretterv társadalmi vitasorozata (1979—1981), a területi vízgazdálkodási módszerek fejlesztése címmel két évente megrendezett ankétok (1968—1976)], az éveken át megrendezésre került hidrometriai mérőgyakorlatok, a Szakosztály közreműködését a Vízrajzi műszaki segédletek kidolgozásában és a Tiszai vízgazdálkodási ankétot.

HIDROGEOLÓGIAI SZAKOSZTÁLY

Az MHT-n belül 1952-ben alakult meg a *Hidrogeológiai Szakosztály*, melyet 1954-ben összevontak a *Vízellátási Szakosztállyal*. Ettől kezdve egészen 1971-ig *Vízellátási és Hidrogeológiai Szakosztály* néven működött. A Hidrogeológiai Szakosztály 1971-ben önállósult ismét.

1954-ben *Schmidt Eligius Róbert*, mint elnök és *Öllös Géza*, mint titkár irányította a Szakosztály munkáját. 1958-ban a Vízellátási és Hidrogeológiai Szakosztályon belül működött a *Vízkeimiai és Víztechnológiai Szakcsoport*. 1957-ben a Szakosztály új titkára *Ember Károly* lett. A Vízkeimiai és Víztechnológiai Szakosztály 1960-ban vált ki a Szakosztályból.

1961-től újabb három évre erősítette meg a közgyűlés a Szakosztály elnökét, *Schmidt Eligius Róbertet* és titkárát, *Ember Károlyt* tisztségükben, melyet 1964-ben és 1968-ban ismét elnyertek.

1971-ben a már ismét önálló *Hidrogeológiai Szakosztály* elnökéül újra *Schmidt Eligius Róbertet*, titkárául pedig *Ember Károlyt* választotta meg.

Az 1974. szeptember 3-án megtartott vezetőségválasztó közgyűlésen a Szakosztály elnökévé *Szebényi Lajost*, titkárává *Erhardt Györgyöt* választották; tisztségükben az 1977. évi közgyűlés is megerősítette őket.

1980-ban a Szakosztály elnöke *Pataki Nándor* lett, titkára pedig *Szlabóczky Pál*. 1986-tól csak a titkár személye változott, az új titkár *Geszler Ödön*né.

Mivel a Hidrogeológiai Szakosztály az MHT alapító szakosztályának tartja magát, ezért a *Hidrologiai Közönyben* megjelent cikkek alapján is áttekinthető működési és érdeklődési körének állandó bővülése.

1918—1929 között főképp leíró jellegű ismertetések voltak a jellemzők egyes területek hidrogeológiai viszonyairól. Sokat foglalkoztak a karsztvízzel, hévforrásokkal, általában a forrásokkal, azok vegyi összetételével. Egy-egy terület vízellátási problémáit is taglalták.

1929-ben jelennek meg az első felszíni vízzel, folyók, tavak vízellátásával foglalkozó dolgozatok.

Az 1930-as években jelent meg az első balneológiai tárgyú cikk és a talajvízzel foglalkozó tanulmányok.

Az 1935. évi kötetben jelent meg a magyarországi első hidrogeológiai monográfia *Horusitzky Henrik*: „Budapest dunabalparti részének talajvíze és altalajának geológiai vázlata” címmel.

Az első kúthidraulikai dolgozat csak az 1937. évi kötetben jelenik meg.

1938-ban jelent meg a második nagy monográfia szintén *Horusitzky H.* tollából: „Budapest dunajobbparti részének hidrogeológiája” címmel.

Az 1940. évi kötet jelzi a Szakosztály munkájának kiszélesedését az eddig szinte uralkodóan hidrogeológiai és vízkémiai témák után ez a kötet szinte egyenlő mennyiségben az alábbi csoportosításban adja közre az előadásokat:

- I. Mélységbeli vizek
- II. Karsztvíz
- III. Csapadékvíz (meteorológiai szempontból)
- IV. Ivóvíz
- V. Biológiai rész (hidrobiológia)
- VI. Esővíz (csatornázás, árvíz)
- VII. Egyebek

Az első geofizikai cikk az 1941. évi kötetben jelenik meg.

A háborús éveket követően ismét nagy lendülettel megindult társadalmi élet a *Hidrologiai Közönyben* megjelent cikkek alapján is nyomon követhető. A megjelent cikkek témaköre tovább bővült a csatornázás-szennyvíztisztítás, belvízrendezés, öntözés, limnológia, biológia témakörével.

A *Hidrogeológiai Szakosztály fő tevékenységi területe* jelenleg a hidrogeológiai alap kutatások legújabb eredményeinek folyamatos ismertetése, a gyakorlatban felmerülő problémák állandó figyelemmel kísérése és előadásokon, ankétokon a legújabb eredmények, érdekességek ismeretése.

Szakosztályunk szoros kapcsolatot tart az MHT Vízkémiai és Víztechnológiai, valamint Balneotechnikai Szakosztályával és a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége (MTESZ) más tagegyesületeivel, mint például a *Magyarhoni Földtani Társulattal* és az *Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesülettel*.

A Szakosztály taglétszáma 1971-ben 120 fő volt, mely 1980-ra 140 főre, 1985-re pedig 155 főre növekedett.

A Szakosztály tagjai közül a következő tagtársaink végeztek kiemelkedő tevékenységet: *Ajtay Zoltán, Bélteky Lajos, Böckh Hugó, Csajághy Gábor, Emszt Kálmán, Horusitzky Henrik, Lampl Hugó, Láng Sándor, Mazalán Pál, Papp Ferenc, Papp Szilárd, Pávai Vajna Ferenc, Rohringer Sándor, Scherf Emil, Schmidt Eligius Róbert, Schulhof Ödön, Vendel Miklós, Vendl Aladár, Vitális Sándor és Weszelszky Gyula.*

IRODALOM

Vitális S.: Jegyzőkönyvi kivonat a Magyarhoni Földtani Társulat Hidrológiai Szakosztályának 1948. február 4-én tartott 31. évzáró üléséről. *Hidrológiai Közöny*, XXXI. 1951. 24–26.
Ember K.: Tíz éves a MHT Vízellátási és Hidrogeológiai Szakosztálya. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1965. június hó, 9–10.

IPARI VÍZGAZDÁLKODÁSI SZAKOSZTÁLY

Az Ipari Vízgazdálkodási Szakosztály hatévi előkészítő munka után 1986. április 6-án alakult.

A Szakosztály fő feladata: erősíteni az ipari üzemi vízgazdálkodás társadalmi úton való, eddiginél aktívabb segítségét, legalábbis a legjelentősebb, legtöbb vizet használó iparágakban. Segíteni a takarékos vízhasználatok rendszerének kialakítását, elsősorban az új üzemeknél és rekonstrukcióknál, valamint az üzemi hidrotechnológusok képzésének előmozdítását. Mindezekkel a vízügyi szakemberek és az iparági szakértők együttműködését, a vízügyi vállalatok és az ipari intézmények kapcsolatának erősítését kívánja elősegíteni.

A tagok létszáma az alakuláskor: 79 fő.

A Szakosztály elnöke *Perecsi Ferenc*, titkára *Taxner Ernőné*.

KÖZGAZDASÁGI SZAKOSZTÁLY

A Közgazdasági Szakosztály 1974-ben alakult. Ezt megelőzően éveken át a Vízgazdálkodási Szakosztályon belüli csoportként működött. Létrehozásának előzménye a magyar népgazdaságban a hatvanas évek elején-közepén meginduló gazdaságirányítás korszerűsítési törekvés, s ezzel összefüggően a vízgazdálkodás addig tisztán műszaki irányítása, műszaki-gazdasági irányítása, formálása, szervezése.

A közgazdaság elméleti és gyakorlati ismeretei alkalmazása a vízgazdálkodás tervezésében — a közreműködő népgazdasági tervezés keretein belül, a középtávú, de főként a hosszútávú koncepciók, tervek készítésében —, irányításában, szabályozásában, kapcsolatrendszerében stb., különösen az 1968. évi gazdaságirányítási reformtörekvések során vált nélkülözhetetlenné. Ehhez azonban, mind a népgazdaság egészét, vagy a vízgazdálkodás irányító és végrehajtó szervezetét alkalmassá kellett tenni.

A közgazdasági ismeretek alkalmazása, a gazdálkodás kérdései, követelményei következetes és sikeres alkalmazása szükségessé tette a szakemberek zöménél az addigi szemlélet megváltoztatását.

Ehhez információk, szakmai szervezetek, fórumok létrehozása vált szükségessé.

Ennek érdekében az Országos Vízügyi Hivatal (OVH)-ban létrehozták a szükséges főosztályt. Az OVH vezetői, szakemberei úgy ítélték meg,

hogy a hivatalon kívüli szakmai fórum létrehozása szükséges, ahol a vízgazdálkodás területén dolgozók ismerkedhetnek a vízgazdálkodás közgazdasági kérdéseivel, részt vehetnek a döntések szakmai előkészítésében, formálhatják önmagukat és a vízgazdálkodási tevékenységet.

Több változat merült fel a fórum létrehozására, de mivel az OVH és a Hidrológiai Társaság vezetése támogatta a Közgazdasági Szakosztály létrehozását, az 1974-ben országos szakosztályként megalakult, mintegy 30—40 fővel.

A Szakosztály fő tevékenységi területe ma is a közgazdasági ismeretek elméleti és gyakorlati alkalmazásának kidolgozása és bevezetése a vízgazdálkodás területén, a szakemberek széles körének bevonása ebbe a munkába.

A Szakosztály mintegy 30—40 fővel alakult, létszáma az elmúlt évek során ingadozott, ma is mintegy 40 főre tehető.

Alapításakor a Szakosztály elnöke *Vavrik Ferenc* volt, tisztségét 1980-ig látta el. Ezt követően 1980—85 között *Major László*, majd 1985-től *Molnár László*.

A titkári teendőket 1974—77 között *Szirota István*, 1977—79 között *Csanádi Lajosné*, 1979—83 között *Hegyes Ferencné*, azóta *Szűcs Gábor* látja el.

LIMNOLÓGIAI SZAKOSZTÁLY

Az MHT második előadójelentésén, 1949. február 23-án *Vitális Sándor* és *Salamin Pál* kezdeményezésére alakult meg a Társaság egyik első szakosztályaként a *Limnológiai Szakosztály*. Elnökévé *Maucha Rezső* akadémikust választották, a Szakosztály titkára pedig *ifj. Szabó Zoltán* lett.

A szakosztályi munka gerincét ebben az időben az előadójelentések képezték. A megalakulás után eltelt 3 évben 145 előadást tartottak, s a taglétszám 1952-ben már 225 volt. Ankétokat szerveztek Pécsen, Sopronban és a Balaton mellett. Az előadásokon túl a Szakosztály összeállította a Duna és a Tisza vizsgálatára létesítendő Kutató Állomás tervét, több szakmai bizottságot hozott létre és tanulmányi kirándulásokat is szervezett.

Az évközi előadójelentések során felvetődött az évenkénti nagyobb szakmai összefoglalás szükségessége is. Erre először *Woynárovich Elek* felhívása nyomán 1957. szeptember 13-án került sor.

Az első rendezvényen *Éntz Béla*, jelenlegi elnökünk javasolta, hogy ezek a hidrobiológus összefoglalások Tihanyban legyenek. Ezután napjainkig minden évben legtöbbször Tihanyban rendezte meg a Szakosztály a Hidrobiológus Napokat, mely rendezvény jelenleg is a Társaság nagyrendezvényei közé tartozik.

A Limnológiai Szakosztály mellett a szervezésben közreműködött az MTA Balatoni Limnológiai Kutató Intézete és az MTA Veszprémi Akadémiai Bizottság Biológiai Szakbizottsága is. A szervezésbe egy-egy alkalommal a Gödöllői Agrártudományi Egyetem Növénytan és Növényélettani Tanszéke, az MHT Balneotechnikai Szakosztálya is bekapcsolódott.

Az első elnökünk *Maucha Rezső* (1949—1958) közel 10 évig tevékenykedett, titkárai *ifj. Szabó Zoltán* (1949—1954) és *Donászy Ernő*

(1954—1958) voltak. A Szakosztály következő elnöke *Sebestyén Olga* (1958—1964), társaságunk tiszteleti tagja, a Societas Internationalis Limnologiae (SIL) alelnöke, a Balaton-kutatás világhírű kutatója volt. Munkáját titkárként *Berczik Árpád* (1958—1971) segítette. A Szakosztály munkáját ebben a közel 6 évben 1964-ig példaszerűen irányította. 1964-től már *Hortobágyi Tibor* elnökletével új vezetőséget választottak a hidrobiológusok. A titkár ismét *Berczik Árpád* maradt, akit 1971-ben a Társaság főtitkárává választottak. Ezután a Szakosztály titkára *Andrikovics Sándor* lett, aki ezt a tisztséget 1985-ig töltötte be.

Hortobágyi Tibor elnökünk — az MHT tiszteleti tagja — által irányított vezetőség 1964—1985-ig végezte munkáját. Közben — nagy szakmai sikerrel — rendszerben zajlanak a Hidrobiológus Napok. A Balaton-kutatás, a környezet- és természetvédelem kérdése valamennyi szimpóziumon kiemelt problémakör volt.

A jubileumi 25. összejövetelünkön 1983-ban több összefoglaló előadás hangzott el, melyek nyomán nyolc tanulmány készült. Ezek bemutatták a hidrobiológiai részterületek legfontosabb eredményeit és rámutattak a jövő feladataira. A tanulmányokat 1922 dolgozatot felsoroló irodalomjegyzék egészítette ki, melyet *Entz Béla* szerkesztett egységes egészé. A munka „Magyar Hidrobiológia 1958—1982” címmel 1984-ben az MTA Biológiai Tudományok Osztályának, az MTA Ökológiai és Botanikai Kutatóintézetének (Vácrátót) és a Haltenyésztési Kutatóintézet (Szarvas) anyagi támogatásával jelent meg.

1969. januárjában a fiatal algológusok számára egyhetes továbbképző tanfolyamot szerveztünk. Ugyanebben az évben a hidrozoológusok számára szerveztünk fajtaismereti kurzust, 1971-ben pedig Nemzetközi Paleolimnológiai Konferenciát. 1976—77-ben két alkalommal az elsődleges termelés korszerű kutatási módszereiről és a legújabb eredményekről szerveztünk továbbképző tanfolyamot, melynek teljes anyagát *Felföldy Lajos* szerkesztésében jelentettük meg.

A gyakorlati vízminősítés és az élőlényismeret javítását nagyban elősegíti a vízügyi hidrobiológia című sorozat, melynek készítésében idősebb és fiatalabb tagtársaink egyaránt részt vesznek.

A Szakosztály feladata hazai vizeink (természetes állóvizek, folyók, halastavak stb.) limnológiai, hidrobiológiai, vízminőségi, fizikai, kémiai, egészségügyi viszonyainak megismerése a vízi ökoszisztémák működésének és a célszerű beavatkozások lehetőségeinek tisztázására, a beavatkozások laboratóriumi és terepkísérletekkel való előkészítése céljából (környezetvédelem, halasítás, víztározás). A Balaton eutrofizálódásának vizsgálata alapozta meg a Kisbalaton Védőrendszer kialakításának lehetőségét, a dunai vizsgálatok pedig a Bős—Nagymarosi Vízlépcső hidrobiológiai-környezetvédelmi kívánalmaira világítottak rá.

Szorosan együttműködünk a társszakosztályokkal. Több alkalommal rendeztünk közös előadóüléseket a Vízkémiai és Víztechnológiai, a Balneotechnikai és a Szennyvíz Szakosztályokkal, a Bajai Területi Szervezettel és a Borsodi Területi Szervezet Limnológiai Szakosztályával. Állandó munkakapcsolatunk van az MTA Biológiai Tudományok Osztályával, az MTA Hidrobiológiai Bizottságával és nem utolsósorban az MTA Balatoni Limnológiai Kutató Intézetével.

A Szakosztály tagjai részt vesznek a SIL működésében, mely Társaság tudományos elismerésül alelnökévé választotta *Maucha Rezsőt* (1948—1958), majd *Sebestyén Olgát* (1959—1986).

Az MHT részéről Szakosztályunk megbecsülését jelzi, hogy több tag-társunk magas társadalmi kitüntetésben részesült és közülük *Maucha Rezső* (1959), *Sebestyén Olga* (1964), *Dudich Endre* (1965) és *Hortobágyi Tibor* (1985) a tiszteleti tagságot is kiérdemelték.

A jelenlegi vezetőség 1985-től irányítja a munkát. A Szakosztály elnöke *Entz Béla*, titkára *Oertel Nándor*. Ez a vezetőség egy viszonylag kis létszámú — 86 főből áll — tagságra támaszkodik és a Társaság keretében a nagy elődökhöz hasonlóan segíti az előremutató törekvéseket, sokszor irányt mutatva a nehéz feladatok megoldásában.

IRODALOM

- Berczik A.*: Limnológiai Szakosztály az 50 éves Magyar Hidrológiai Társaságban. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1968. június hó, 15—16.
Andrikovics S.: Huszonöt éves a Limnológiai Szakosztály (dr. Hortobágyi Tibor, dr. Vitális Sándor, dr. Andrikovics Sándor és dr. Ponyi Jenő előadaskivonatával). *Hidrológiai Tájékoztató*, 1976. 59—62.
Andrikovics S.: XX. Jubileumi Hidrobiológus Napok (1978. október 3—7.). *Hidrológiai Tájékoztató*, 1979 október, 30—31.

MEZŐGAZDASÁGI VÍZGAZDÁLKODÁSI SZAKOSZTÁLY

A Szakosztály *Hidraulikai és Mezőgazdasági Vízhatszósítási Szakosztály* néven 1954-ben alakult. 1971-től 1974-ig *Vízrendezési, Árvízmentesítési és Öntözési Szakosztály*ként működött, amikor is jelenlegi nevét fölveve, *Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Szakosztály* néven alakult újjá.

A Szakosztály alakulásának időpontjában, eddig végzett munkáját, a munkájában részt vevő szakemberek összetételét tekintve, a méltán elismert nagy tekintélynek örvendő szakosztályok közé tartozik.

Elnökök:

Lászlóffy Woldemár 1954—1955
Ihrig Dénes 1955—1974
Tóth Mihály 1974—1977
Lipták Ferenc 1977—1980
Szigyártó Zoltán 1980—

Titkárok:

Szesztay Károly 1954—1958
Szigyártó Zoltán 1958—1971
Szalai György 1971—1977
Raum László 1977—1980
Váradai József 1980—

A Szakosztály taglétszámának alakulását a többszöri átszervezés befolyásolta, de kis túlzással elmondható, hogy szinte nincs olyan vízügyi szakember, aki e klasszikus szakterülettel, és ezáltal a Szakosztály munkájával kapcsolatba ne került volna.

A mezőgazdasági vízgazdálkodás két uralkodó szakterületét (öntözés és vízrendezés) művelő szakemberek azonban jelenleg sem csupán ennek a Szakosztálynak keretein belül, hanem pl. az Árvédelmi és Belvízvédelmi Szakosztályon belül is hatékonyan dolgoznak a szakterület nagyobb sikeréért.

A Szakosztály vezetősége felismerve rendkívül szoros szakmai kötődését a mezőgazdasággal, mindig törekedett arra, hogy rendezvényeit a *Magyar Agrártudományi Egyesület Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Szak-*

osztályával közösen tartsa. Ennek eredményeként ma már egy állandó és gyümölcsöző kapcsolat alakult ki a két társszakosztály között.

A Szakosztály mindig a szakterületet érintő legfontosabb kérdések tárgyalását tűzte napirendre.

Rendezvényei közül, mint a szakterületeket átfogóan érintő és hosszú távra is kiemelt rendezvény, kiemelhető az

„Öntözéspolitikai múltja, jelene és jövője” című előadóülés (1978);

„A mezőgazdasági-erdészeti vízgazdálkodás és a melioráció fogalmi rendszere” című és az azt lezáró bizottsági munka előadóülés (1982) és a

„Miért nem öntözzük?” címmel 1986-ban rendezett ankét.

SZENNYVÍZ SZAKOSZTÁLY

Az 1949. év júniusában, Szegeden rendezett vándorgyűlésen felmerült néhai *Kanyó Albert* professzor és *Vetró János* révén a Tisza szennyezett-sége, azaz a „Természetes vizeink védelme” kérdés időszerűsége.

Ilyen előzmények után *Maucha Rezső*, *Lesenyi József*, *Holló István*, *Hunyady Domokos*, *Illés György*, *Kelemen László*, *Szablya Ferenc*, *Nagy L. Dénes*, *Finály Lajos* és *ifj. Szabó Zoltán*, összesen tízen megvetették a *Szennyvíz Bizottság* alapjait. E bizottság már 1951-ben 32 taggal működött és 1952-re már az 50-et is meghaladta a tagok száma. A Bizottságot 1952. január 4-én a Társaság Elnöksége a *Vízellátási Szakosztály*hoz csatolta, s csak 1953. január 1-ével lett hivatalosan önálló *Szennyvíz Szakosztály*, mintegy 70 tagot számlálva.

A megalakult új Szakosztály első elnöke *ifj. Szabó Zoltán*, titkára *Nagy L. Dénes* lett. A szakmai munka folytatódott, számos javaslat került az akkor *Országos Vízügyi Főigazgatóságnak* nevezett szakmai főhatóság elé. Ezek a szennyviztisztítás szinte minden szakterületét érintették: kis üdülőtelepülések szennyvízelhelyezése, vágóhídi szennyvízkezelés, kórházak szennyvíztisztítása, szennyvíz elhelyezése öntözéssel, a Balaton védelme ipari eredetű szennyvizektől, valamint nitráttól és foszfáttól, egy délpesti kísérleti szennyvíztisztító telep létesítésének javaslata, egyes ipari szennyvízfeleségek tisztításának irányelvei, a szennyvízvizsgálatok egységes módszerei és így tovább.

A Szakosztály munkájának elsődleges fórumai a rendszeres vitaülések lettek, amelyeken mindig az élet megkövetelte témák előadását hallgatták meg a szakemberek, és amelyet legtöbbször élénk vita követett.

A vitaülések témái között a felszíni vizek védelmétől kezdve szennyvíztisztítási eljárások ismertetése, új módszerek megvitatása, a legkülönbébb ipari szennyvizek tisztításának kérdései, külföldi tapasztalatok beszámolóit, egyes városok tisztítótelepeinek ismertetése, a vizsgálati metodika és sok hasonló kérdés szerepelt.

A Szakosztály munkájának eredményeit ma már sokszor természetnek látszó vívmányok jelzik. Így például a *Magyar Tudományos Akadémia Hidrológiai Főbizottságában* szennyvíz-szakbizottság alakult, elkészült a szennyvíztisztítással foglalkozó szabvány, intézményessé vált a Balaton és általában élővizeink szennyeződések elleni védelme.

A Szakosztály titkára 1953-ban *Bartha Tibor*, 1954-ben *Körösmezey László* lett, 1961-ben pedig az elnöki posztra is új vezető, *Herédy Sándor* került.

1954-ben az újabb szabvány elkészítésére alakult munkabizottság.

1956-ban Balatonfüreden, 1957. júliusában Egerben, 1957. októberében Miskolcon szervezett ankéton vettünk részt, amelyeken elsősorban a vendéglátó város szennyvíztisztítási kérdéseit vitattuk meg.

1958-ban Salgótarján és Nógrád megye szennyvízkérdései kerültek a helyszínen megvitatásra.

1959-ben az első külföldi tanulmányutat szerveztük meg Pozsonyba, Brnóba és Prágába, majd ugyanezen év októberében országos konferenciát rendeztünk a Borsodi Csoporttal együtt, külföldi szakemberek részvételével.

1960-ban először szerepel a Szakosztály előtt külföldi előadó, de azután egyre több és egyre nevezetesebb vendégeink érkeznek: a holland *Passveer* (1961), a lengyel *Rybinsky* és az amerikai *Eckenfelder* (1963), majd *E. A. Pearson* (California, az IAWPR elnöke), *Malina* és újra *Eckenfelder* (Texas), *W. von der Emde* (Bécs) 1965-ben.

1963-ban újra Miskolcon folyik a II. Országos Szennyvízkonferencia és nagy élménye a szép számú magyar résztvevő gárdának az 1960. évi prágai Nemzetközi Szennyvízkutatási Szövetség (IAWPR)-konferencia, amelyet a csehszlovák kollégák igen szépen rendeztek meg.

A Szakosztály eddigi legnagyobb rendezvénye 1971-ben a Budapesti Szennyvíztisztítási Konferencia volt. Ezen három szekcióban: I. vízminőség-szabályozás, II. szennyvíztisztítás és iszapkezelés, III. fizikai és kémiai szennyvízkezelés — tárgyalták meg hazai és külföldi szakemberek a szakág legfontosabb és legidősebb kérdéseit.

A konferencia idején a Szakosztály élén ismét új elnök állt *Mucsy György* személyében.

Közben a Szakosztály létszáma 300 tag közeléig emelkedett és ezt a létszámot máig is tartva, olykor 350-ig emelve a Társaság legnagyobb létszámú Szakosztályává vált. Rendezvényei általában 30—60 fős létszámot vonzanak, de egy-egy érdekesebb kérdés megvitatására 100 feletti érdeklődő is eljön.

A szakma érdeklődésének középpontjában álló kérdések alkotják a vitaülések és konferenciák anyagát:

Budapest szennyvíztisztítása;

az iszapkezelés és iszapelhelyezés kérdései;

a Balaton körüli települések szennyvizeinek tisztítása;

a szennyvíztisztítás egységesítésének kérdése;

tisztítótelepek és vízelvező rendszerek vezérlése, automatizálása, új eljárások ismertetése;

a világszínvonal felmérése és értékelése;

hazai üzemi tapasztalatok ismertetése, értékelése stb.

A Szakosztály a vitaüléseken kívül részt vesz tervpályázatok kiírásában és elbírálásában, rendszeresen rendez hazai és külföldi tanulmányutakat. Különösen jól sikerült 1982-ben egy Burgenlandba rendezett tanulmányút ottani szennyvíztisztító telepek és a MUT komposzttelep megtekintése, 1983-ban az épülő pozsonyi tisztítótelep és 1983-ban a

maga nagyságrendjében mintatechnológiának tekinthető grazi tisztítótelep megtekintése.

1980-ban a Szakosztály új elnöke *Kőrösmezey László*, titkára *Juhász Endre* lett, 1985 óta pedig új titkár szervezi tovább a Szakosztály programjait, *Szilágyi Mihály* személyében.

A Szakosztály céljai ma is a régiek: legyen fóruma minden, a szennyvíztisztítással kapcsolatos kérdés megvitatásának, folytonos hajtogatója minden jó és gazdaságos megoldásnak, amelyet a hozzá nem értés, vagy a rosszul értelmezett takarékoság háttérbe szorít, találkozó helye a szakmát szerető, saját tudását a közösség számára közrebocsátó szakembereknek, szószólója és hangoztatója a szakma legújabb eredményeinek akár itthon, akár külföldön találták ki azokat.

IRODALOM

- Kőrösmezey L.*: 25 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Szennyvíz Szakosztálya. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1976. 62–63.
Kőrösmezey L.: 30 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Szennyvíz Szakosztálya. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1983. április, 46–48.

VÍZELLÁTÁSI SZAKOSZTÁLY

A Szakosztály a Magyar Hidrológiai Társaság 1971. évi közgyűlésén alakult meg a Vízellátási és Hidrogeológiai Szakosztályból.

A Szakosztály elsősorban közérdekű kommunális és ipari vízellátási kérdésekkel foglalkozik, amelyek részletesen a következő területeket ölelik fel:

- regionális, kistérségi és települési vízellátási rendszerek bemutatása, üzemeltetési tapasztalatainak ismertetése;
- új vízellátási létesítmények (pl. tároló medencék, víztornyok, gépházak, nyomásfokozók stb.) bemutatása;
- a vízellátás biztonságát növelő újszerű csőfektetési, műtárgyépítési technológiák, hálózatkarbantartási módszerek, hálózatvizsgáló berendezések ismertetése;
- a folyamatos vízellátás biztosításához szükséges csőfajták, szerelvények, gépegyesek alkalmazási körülményeinek vizsgálata és bemutatása;
- vízellátási és víztermelő létesítmények rekonstrukciós munkáinak ismertetése, bemutatása;
- hazánk vízellátása fejlesztésének, közeli és távlati tervének megvitatása, végrehajtásának nyomonkövetése;
- a vízellátás gazdaságossági kérdéseinek (pl. ár-, termelési, szállítási költségek stb.) vizsgálata;
- a vízfelhasználás és a hálózati veszteség csökkentési lehetőségeinek vizsgálata;
- különböző domborzati és természeti adottságú települések speciális vízellátási kérdéseinek vizsgálata;
- vízbázisok védelme, a vízbázisok esetenkénti szennyeződésekor fellépő vízellátási kérdések gyakorlati megoldásának kidolgozása;

- automatizálás, irányítástechnika és a számítógépes folyamatirányítás alkalmazási lehetőségeinek vizsgálata a vízellátás területén;
- külföldi vízművek, vízellátási rendszerek bemutatása vendégelőadók meghívásával.

A Szakosztály taglétszáma a megalakulás utáni évtől számítva az alábbiak szerint alakult:

Év	1972	1977	1980	1986
Fő	48	177	246	171

Elnökök:

Hajdú György 1971—1985
Cséry Pál 1985—

Titkárok:

Becker Károly 1971—1974
Schneider Péter 1974—1981
Bukovszky András 1981—

A korábbi években kimagasló munkát végzett szakemberek: *Holló István*, *Krempels Tibor*, *Schneider Szilárd*, *Szakvály Jenő* és *Valló Sándor*.

A Szakosztály tagjai közül néhányan rendszeresen részt vesznek a Nemzetközi Vízellátási Szövetség (IWSA) kongresszusain és a bizottságainak munkájában.

Rendszeresen közreműködünk Társaságunk külföldi vendégeinek fogadásában és részükre szakmai programot biztosítunk. A Társaság külföldi társszervezeteinek nemzetközi rendezvényeire előadókat küldünk ki.

Gyakran hívjuk meg külföldi nagyvárosok vízműveinek képviselőit szakmai előadás megtartására. Ennek keretében vendégünk volt *Alfred Kling*, a Bécsi Vízművek, *Vladimir Marousek*, a Prágai Vízművek és *Vitoil Mausonis*, a Vilnusi Vízművek igazgatója.

Tizenöt fős küldöttségekkel szakembercserét valósítottunk meg 1980-ban és 1981-ben a Prágai Vízművekkel.

1982-ben tanulmányutat szerveztünk Bécsbe, a város vízellátásának tanulmányozására, és a legfontosabb létesítményeinek megtekintésére.

Szakembereink közreműködésével az utóbbi években épült legfontosabb vízellátási, és ahhoz kapcsolódó létesítmények a következők:

- Fővárosi Vízművek 2×40 000 m³-es gellérthegy medencéje;
- Fővárosi Vízművek Csepel-szigeti és Lakatos utcai 3000 m³-es vasbeton víztornya;
- Fonyód Bélatelepi Víztisztítómű;
- győri 6000 m³-es víztorony;
- Pécs—Mohácsi regionális vízellátási rendszer;
- Győr—Soproni regionális vízellátási rendszer;
- Fővárosi Vízművek Békásmegyei gépházának bővítése;
- Fővárosi Vízművek Csepeli gépháza;
- Fővárosi Vízművek Ráckevei Vizkezelőműve;
- Fővárosi Vízművek Békásmegyeren épült, bujtató vezetéke;
- Fővárosi Vízművek Csőüzeme;
- Fővárosi Vízművek Nagynyomású gépháza.

Az utóbbi évek *kiemelkedő rendezvényein*, amelyeket általában közösen tartottunk, társegyesületekkel, társszakosztályokkal, területi szer-

vezetekkel és üzemi csoportokkal az alábbiakban foglaltuk össze. E rendezvényeken a részt vevők létszáma 70 és 200 fő között mozgott.

Konferencia

Vízgazdálkodási és Közművesítési konferencia (1985).

Ankét

- Ipari vízgazdálkodási ankét (1977);
- A partiszűrűsű vízadó rendszerek vízminőségi kérdései (1980);
- A váci vízszennyezés szakmai tanulságai (1982);
- Földalatti vizek nitrátos szennyeződéseinek megelőzése (1983);
- Derítők kapacitásának növelése csökötegek alkalmazásával (1984).

Ankét és helyszíni bemutató

- Korszerű építéstechnológiák alkalmazása a vízellátásban (1981);
- 25 éves a Fővárosi Vízművek Víz tisztítóműve (1986).

Előadóülés

- Vízellátás és csatornázás aktuális kérdései (1982);
- Hegesztett kötésű műanyagcsövek alkalmazása a vízellátásban (1982);
- Vízellátás és csatornázás távlati kérdései (1983);
- Vízellátási szivattyúk gyártási helyzete Magyarországon (1983);
- Közművesítés eredményei és a közeljövő feladatai (1984);
- Másodlagos szennyeződés az ivóvízhálózatban (1984);
- A VII. ötéves terv vízgazdálkodási feladatainak előkészítése (1985).

Előadóülés és helyszíni bemutató

- Fővárosi Vízművek Csepel-szigeti víztermelő létesítményei építési munkáinak megtekintése (1981);
- Két regionális rendszer a Fővárosi Vízművek és a Dunamenti Regionális Vízmű és Vízgazdálkodási Vállalat (DmRVV) együttműködése a vízellátásban (1982);
- A 3000 m³-es Lakatos úti vasbeton víztorony építési munkáinak megtekintése (1982).

A felsorolt rendezvényeken kívül rendszeresen részt veszünk az országos vándorgyűlések, vízminőségi szemináriumok szervezésében, lebonyolításában és szakmai munkájában.

A Fővárosi Vízműveknél dolgozó fiatal szakemberek bevonásával 1977-ben megalakult Szakosztályunkban a Fővárosi Vízműveknél üzemelő Ifjúsági Csoport, amely ma Üzemi Csoportként működik.

IRODALOM

Fáy Cs.—Bukovszkyné Inotai M.: A Magyar Hidrológiai Társaság Vízellátási Szakosztályának a Fővárosi Vízműveknél működő Ifjúsági Csoportja tevékenysége. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1981. október, 34.

VÍZÉPÍTŐIPARI SZAKOSZTÁLY

Szakosztályunk 1964-ben alakult. A magyar vízépítőipar akkori dinamikus fejlődése indokolta tette, hogy a hazai vízépítési feladatok megoldásához egy, az egész vízügyi műszaki életet átfogó társadalmi szerv, a *Magyar Hidrológiai Társaság* is hozzájáruljon. A magyar vízépítésnek — a *Vízépítőipari Szakosztály* megalakulása előtt — nem volt széles körű társadalmi bázisa.

A Szakosztály fő tevékenységi (szakmai) területe: a Vízépítőipari Szakosztály a vízhasznosítással (öntözés, halászat, vízerőhasznosítás, víz-ellátás stb.), a vízkárelhárítással (árvízmentesítés, vízmosáskötés, belvíz-rendezés, lecsapolás, szennyvízkezelés stb.), továbbá a vízhasznosítást és a vízkárelhárítást egyaránt szolgáló tevékenységekkel kapcsolatos vízépítési feladatokkal foglalkozik. A Szakosztály munkáját nagyrendezvények, bel- és külföldi tanulmányutak, előadóülések, klubdelutánok, kerekasztal-beszélgetések szervezésével, továbbá munkabizottságok létrehozásával végezte, s a rendezvényeken született javaslatokat az illetékes szervekhez továbbította.

A Szakosztály tagjainak a száma 120 és 200 között változott. A taglétszám alakulása a vízépítőipar és általában a magyar építőipar műszaki és társadalmi helyzetének jó fokmérője. Az építőipar dinamikus fejlődésének időszakában — amivel rendszerint együtt jár az építéssel foglalkozók fokozottabb erkölcsi és anyagi megbecsülése is — a Szakosztály létszáma nagy volt. Ellenkező esetben pedig a Szakosztály létszáma számottevően csökkent.

Elnökök:	Titkárok:	
<i>Dános Valér</i>	<i>Márton József</i>	1964—1968
<i>Vajda József</i>	<i>Bakonyi Iván</i>	1968—1971
<i>Vajda József</i>	<i>Návrády Hugó</i>	1971—1974
<i>Vajda József</i>	<i>Horváth István</i>	1974—1975
<i>Horváth István</i>	—	1975—1977
<i>Bognár Győző</i>	<i>Bartyik Sándor</i>	1977—1980
<i>Bognár Győző</i>	<i>Ivicsics Ferenc</i>	1980—1985
<i>Hosszú Ádám</i>	<i>Ivicsics Ferenc</i>	1985—

A Szakosztály a megalakulása óta folyamatosan figyelemmel kísérte az ország jelentősebb vízi létesítményeinek megvalósulását. Több esetben tanulmányutat szerveztek a Vaskapu erőműrendszer építéséhez. A Szakosztálynak tagja volt, vagy pedig a Szakosztály a munkájába bevonta mindazokat a magyar szakembereket, akiknek az elmúlt húsz évben számottevő szerepük volt a hazai vízi létesítmények létrehozásában.

VÍZGAZDÁLKODÁSI SZAKOSZTÁLY

Alakulásának időpontja és előzménye

1964—67 között *Vízgazdálkodási Szakcsoport*, 1968-tól *Vízgazdálkodási Szakosztály*.

Tevékenységi területei

- a vízgazdálkodás általában, ezen belül kiemelten
- a vízkészletgazdálkodás időszerű kérdései, valamint
- a rendszerelemzés és a számítástechnika vízgazdálkodási alkalmazásai.

(Ez utóbbi tevékenység koordinálója a Szakosztály keretében megalakult Rendszertехnikai Munkabizottság, amely nevét 1986-ban Rendszertехnikai és Számítástechnikai Munkabizottságra változtatta.)

Taglétszám alakulása

1968. év végén a Szakosztály taglétszáma 44 fő volt.

1969—78 között a Szakosztály tagjainak száma 102 főre emelkedett.

1979—83 között az előző időszakhoz képest lassú növekedés volt tapasztalható, melynek eredményeként 1983. év végére 115 főt tartottak nyilván.

1984—1986 között jelentős fluktuáció következett be. Egy 1985. évi felmérés szerint a létszám 80 főre esett vissza, jelenleg a Szakosztály 88 fővel dolgozik.

Elnökök:	Titkárok:	
Ziegler Károly	Csermák Béla	1964—1976
Csermák Béla	Kardos Mária	1977—1985
Domokos Miklós	Kardos Mária	1986—

1977—79 között évi átlagban 7, 1980—86 között pedig 10 előadó-ülést, illetve kerekasztal-megbeszélést tartottunk. Ezek mintegy 30⁰/₀-át társszakosztályok (központi bizottságok, területi szervezetek, állami intézmények, más MTESZ-szervezetek) bevonásával rendeztük. Rendezvényeink látogatottsága 20—80 fő körül mozgott, a kisebb létszám természetesen a kerekasztal-beszélgetéseket jellemezte, amelyek baráti, nyílt légkörben zajlottak le. Üléseinket kiváló szakemberek egész sora rendszeresen látogatta. A résztvevők a legkülönbözőbb (nemcsak vízügyi) intézmények dolgozói voltak, időnként a sajtó képviselői is részt vettek vitáinkban. A napirendre tűzött témák rendkívül széles skálán mozogtak. Foglalkoztunk:

- a vízgazdálkodás 5 éves (országos és területi) és távlati tervezése;
- az operatív vízgazdálkodás;
- a vízgazdálkodásban jelentkező konfliktushelyzetek;
- a tározók és regionális vízgazdálkodási rendszerek létesítésének és üzemelésének kérdései;
- a vízgazdálkodás műszaki-közgazdasági és jogi vonatkozásai, a vízgazdálkodás szabályozása;
- a vízmérlegkészítés metodikája;

- a települések és a mezőgazdaság vízgazdálkodása;
- a Balaton vízháztartása;
- a vízgazdálkodás és az energiagazdálkodás kapcsolata;
- a vízminőség-gazdálkodás és a vízkészlet-gazdálkodás;
- a vízügyi szakemberképzés tapasztalatai és a tömegtájékoztatás közvéleményformáló jelentősége

témakörökkel.

Az 1977—86 közötti időszakban 4 nagyrendezvényt készítettünk elő és bonyolítottunk le nagy érdeklődéstől kísérvé, nevezetesen:

- „A rendszerelemzés alkalmazása a vízgazdálkodásban” címmel 1978-ban és 1982-ben tartottunk 2—2 napos rendezvényt, 100-nál több hazai és kereken 10 külföldi résztvevővel, köztük V. Plechač (CSSZSZK), L. Taylor (Anglia), J. Parsons (Anglia), A. Filipkowski (Lengyelország);
- „A tározás gyakorlatából” címmel 1981-ben 1 napos konferenciát tartottunk a Borsodi Területi Szervezettel közösen. A résztvevők száma itt is meghaladta a 100 főt.

A konferenciák végkövetkeztetéseit ajánlások formájában, illetve külön kiadványban jelentettük meg.

A saját szervezésű nagyrendezvényeinken túlmenően aktívan közreműködtünk a „Rendszerelmélet '79” c. országos nagyrendezvény munkáiban, valamint a „HYDROCAD '86” c. nemzetközi konferencia és a konferenciával egyidőben rendezett software kiállítás, illetve bemutató előkészítésében.

Szakosztályunk a szakértői tevékenységek közül csak a szabvány-munkából veszi ki részét. Tagjaink közreműködtek több — profilunknak megfelelő — irányelv kidolgozásában (tározók üzemelése, árvízi hozamok számítása, jellemző csapadéksorozatok előállítása stb.).

Szakosztályunk tagjai számos nagy jelentőségű feladat kidolgozásában vettek részt. Legemlítésreméltóbbnak a III. Országos Vízgazdálkodási Keretterv, különféle Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB)-i tanulmányok. Közreműködésünkkel készült a *Vízkészlet-gazdálkodási Évkönyv*-sorozat is.

VÍZKÉMIAI ÉS VÍZTECHNOLÓGIAI SZAKOSZTÁLY

A Magyar Hidrológiai Társaság keretében 1949—60. években vízminőségi kérdésekkel a Balneológiai, a Hidrogeológiai, a Limnológiai és a Szennyvíz Szakosztály rendezvényein foglalkoztak. Ez időben főként az analitika, vízminősítés, gyógyvizek álltak az érdeklődés homlokterében.

1959. márciusában Varró István javaslatára a Vízellátási és Hidrogeológiai Szakosztályon belül először Vízkémiai és Víztechnológiai Szakcsoport alakult, melynek munkáját Schmidt Eligius Róbert akkori elnök igen hatatosan támogatta.

A Társaság 1960. évi Közgyűlése Papp Ferenc elnöksége alatt határozatot hozott, hogy 1961. január 1-től a Társaságban új alakulatként Vízkémiai és Víztechnológiai Szakosztály működjen. Varró István felismerte, hogy a vízkémia és víztechnológia fontos gyakorlati tudomány és rohamos fejlődése önálló szervezetet igényel. Az alakulástól 17 éven át

elnök, majd 1983-ban bekövetkezett elhunytáig aktív vezetőségi tag volt, akinek kimagasló érdemei a Szakosztály tevékenységében mindmáig nem évültek el.

A Szakosztály tevékenységi területét és életét, a tudományterület fejlődését és a jelentősebb rendezvényeket nyomkövetve mutatjuk be. Az indulást segítette, hogy egyrészt kiváló szakemberek vállaltak közreműködést (*Abos Brunó, Bolberitz Károly, Csajághy Gábor, Holló István, Papp Szilárd, Szakáll Kálmán* és mások), másrészt a közműves vízellátás fejlesztése és a kedvezőtlen vizek igénybevételének szükségessége növelte az igényeket a vízminőség és a vízkezelés iránt is.

Ez időben nagy vízművek épültek, köztük felszíni víztisztítók is.

1961. júniusban már nemzetközi nagyrendezvény, az I. Vízminőségi Kongresszus szerez elismerést a Szakosztálynak, mely elsősorban a felszíni vizek közműves, ipari és mezőgazdasági hasznosításával foglalkozik, s anyaga a *Hidrológiai Közlönyben* is megjelenik.

Ezt követően speciális kérdésekkel foglalkozó ankétok: vízradiológia (1963), ózonos és aktívszenes vízkezelés (1964), ipari hűtővizek technológiája (1966).

1966-ban Tihanyban nemzetközi szimpóziumra került sor, melynek témája a „Szervesanyagok meghatározása édesvizekben”.

Az 1970-es évek elején a vízhiány, az ipari növekedés, az új beruházások és a környezeti ártalmak jelentkezése új problémákat vet fel: víztározók vízminősége, ipari vízgazdálkodás, korrózióvédelem, másodlagos szennyeződések, bányavíz-hasznosítás, regionális rendszerek vízminősége, környezetvédelem stb.

1970-ben került sorra a II. Vízminőségi és Víztechnológiai Kongresszus, az MTA és az OVH közreműködésével. Témái: felszíni és felszínalatti vízbeszerzéssel kapcsolatos kémiai problémák, korszerű ivóvízkezelés, vízminőség alakulása a szállítás és felhasználás során. Ez a rendezvény megmozgatta az egész hazai szakmai közvéleményt, és azon számos neves külföldi szakember is részt vett.

1972-ben megindul a vízminőségi szemináriumok sorozata. Ezeknek célja egy-egy speciális — főleg vízellátáshoz kapcsolódó — vízminőségi és a víztechnológiai kérdéscsoport részletes megtárgyalása, az országos helyzet felmérése, egységes szakmai álláspont kialakítása, és a következő időszak feladatainak kijelölése. 1984-ig 9 városban, 10 szemináriumra került sor. 150—200 fős részvétellel, és jelentős szakmai eredménnyel. A színhelyek Kaposvár, Sopron, Nyíregyháza, Szombathely, Miskolc, Pécs, Debrecen, Győr és Szarvas voltak, hatékonyan elősegítve a Szakosztály vidéki, területi kapcsolatait. A szemináriumok az MTA Vízellátási és Csatornázási Bizottságával és az OVH-val közös rendezésben szerveződtek, a tudományos előkészítés és lebonyolítás sikerében döntő szerepet vitt *Öllős Géza* és *Karácsonyi Sándor* tagtársunk.

A 70-es évek hazai ankétjai: bányavizek minősége és kezelése; ipari vízgazdálkodás víztechnológiai vonatkozásai; rétegvizek gázossága és gázmentesítése.

Az 1978 utáni időszaktól napjainkig tovább nőttek a követelmények a vízminőség és a víztisztítás irányában, ennek tényezői: vízvédelem, speciális veszélyek (metán, nitrát, ammónia stb.), intenzifikálás, fürdővíz-

forogtatás, egészségkárosító elemek eltávolítása, ipari vízgazdálkodás rekonstrukciója.

1979-ben az MTA igen intenzív közreműködésével valósult meg a III. Vízminőségi és Víztechnológiai Konferencia, nemzetközi részvétellel. Témái közül kiemelkedtek: szennyező források veszélyessége, vízminőség és vízújrahasználat, ipari vizek technológiai kérdései, a víztisztítás fejlesztésének irányai.

Jelentősebb nagyrendezvények a 80-as években: felszínalatti vizek szennyeződése és védelme; nitrátmentesítés; mélységi vizek kezelése (arzenmentesítés); derítők hatásfokának növelése; szerves mikroszennyezők előfordulása vízműrendszerekben.

1980-tól fejlődött a munkabizottsági tevékenységi forma, ilyen működött pl. a gázmentesítés, a nitrátmentesítés és a mikroszűrők témakörében.

Összességében 25 év alatt 175 előadóiülés, 20 ankét, 18 hazai tanulmányút, 10 vízminőségi szeminárium és 3 nemzetközi kongresszus fémjelzik a Szakosztály szakmai munkáját. A nagyobb rendezvények határozatok, javaslatok összeállításával zárultak, anyagukat részben folyóiratokban is sikerült megjelentetni. Eredményes volt az a célkitűzés, hogy a rendezvények legalább 50%-a az MHT más szakosztályaival és területi szervezeteivel, esetenként más tudományos egyesülettel közösen kerüljön megvalósításra.

A Szakosztály taglétszáma az alakuláskor 30 fő volt, néhány év alatt mintegy 100 főre növekedett, a 80-as évtizedben nagyjából állandóan 130 fő körül van. Az egyes választási ciklusokban 8 főből álló Vezetőség és 10—15 főből álló Műszaki Tanács irányítja a Szakosztály munkáját. Elnökök: *Varró István* (1961—1977), *Sellyey Gyula* (1977—). Titkárok: *Sellyey Gyula* (1961—1977), *Tarján Tibor* (1977—). A Vezetőség fő feladatának tartja, hogy színvonalas program kidolgozása mellett a vízminőségnek és a víztechnológiának eredményes szakmai fórumot, Társaságunk tagságának egyúttal kellemes baráti együttlétet biztosítson.

IRODALOM

Tarján T.: A Vízkémiai és Víztechnológiai Szakosztály tevékenységéről. Hidrológiai Tájékoztató, 1976. 79—80.

A MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG TERÜLETI SZERVEZETEINEK TÖRTÉNETE ÉS TEVÉKENYSÉGE

BARANYA MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET

A felszabadulás után fejlődésnek induló város vízellátási és szennyvíz-elhelyezési gondjai megoldásának segítése végett 1952. november 29-én alakult a Területi Szervezet.

Fő tevékenység

- A megye vízellátása és szennyvízelhelyezése, később az árvízvédelem és területi vízrendezés fontosabb kérdéseinek széles körben történő ismertetése;
- bizonyos feladatok megoldásához szakértői munkabizottságok létrehozása;
- a fiatal szakemberek bevonása a szakmai társadalmi munkába.

Taglétszám alakulása

Év	1953	1963	1971	1976	1981	1986
Fő	kb. 50	88	111	204	205	156

Elnökök:

<i>Szabó Pál Zoltán</i>	1952—1956
<i>Gombás Lukács</i>	1956—1962
<i>Gócz Béla</i>	1962—1964
<i>Kolta János</i>	1964—1966
<i>Kiss György</i>	1966—1974
<i>Hernády Alajos</i>	1974—

Titkárok:

<i>Kolta János</i>	1952—1956
<i>Rács Gyula</i>	1956—1959
<i>Fekete Károly</i>	1959—1963
<i>Majorlaki József</i>	1963—1966
<i>Szilágyi Elemér</i>	1966—1974
<i>Majorlaki József</i>	1974—1977
<i>Vásárhelyi Gábor</i>	1977—1978
<i>Úz Mária</i>	1978—

A Területi Szervezet mindig fontos feladatának tekintette, hogy működése ne csak formális legyen, és ne csak előadások megtartására korlátozódjék.

Országos rendezvényekkel igyekeztünk felhívni a figyelmet a fontosabb vízgazdálkodási kérdésekre (pl.: Csatornázási, Építési, Gépészeti Termékek Országos Bemutatója (CSÉGTÖB), Vízgazdálkodás műszaki fejlesztési kérdései, Dráva-konferencia, Természetvédelmi napok, Kitakarás nélküli csatornajavítások stb.).

Külön gondot fordítottunk az utánpótlás nevelésére, a „Fiatal Hidrológusok Baranyáért” pályázat meghirdetésével lehetővé tettük a kezdő szakembereknek, hogy dolgozatukkal a nyilvánosság elé léphessenek.

Területi Szervezetünk a megyében elől jár a szakmai cikkek megírásában, amint ezt a *Pécsi Műszaki Szemlében* (de országos lapokban is) megjelent publikációk bizonyítják.

IRODALOM

Kolta J.: Tízéves a Magyar Hidrológiai Társaság Pécsi Csoportja. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1962. augusztus hó, 95—97.

- Majorlaki J.*: A Magyar Hidrológiai Társaság Pécsi Csoportjának 15 éve. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1967. május, 122—124.
Majorlaki J.: Hidrológus élet Pécsen. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1973. 113—115.
Hernády A.: Tájékoztató a Magyar Hidrológiai Társaság Pécsi Területi Szervezetének tevékenységéről. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1978. 82—83.
Majorlaki J.: 25 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Pécsi Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1978. 85—86.

BÁCS-KISKUN MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET

Az 1960-as évek elején Bajára települt a Felsőfokú Vízgazdálkodási Technikum — a Pollack Mihály Műszaki Főiskola Vízgazdálkodási Intézetének jogelődje — és létrehozták a Tóth Kálmán Vízügyi Szakközépiskolát. Ezek az új intézmények a már itt működő Alsódunavölgyi Vízügyi Igazgatósággal együtt a vízügyi szakemberek olyan koncentrációját hozták létre, hogy 1965. november 24-én megalakulhatott az MHT 12. vidéki csoportja, illetve területi szervezete.

1979. szeptemberében alakult meg Kiskunhalason a Dél-Bács-Kiskun megyei Vízmű Vállalatnál az üzemi szervezet, mely a megyei területi szervezet keretében működik.

Fő tevékenységi (szakmai) területe

- környezetvédelem, vízminőségvédelem, hidrobiológia;
- hidrogeológia, vízellátás, csatornázás, szennyvíztisztítás;
- szennyvízöntözés, higrágya-elhelyezés;
- öntözés, melioráció, halászat;
- számítástechnika;
- hidrológia, hidrometria;
- árvízvédelem, folyamszabályozás, jégvédelem;
- vízépités.

A taglétszám alakulása

Év	1965	1970	1975	1980	1986
Fő	46	63	101	165	135

1971-ben alakult meg az ifjúsági csoport,
 1979-ben a kiskunhalasi üzemi szervezet,
 1986-ban 11 jogi tagot tartott nyilván a területi szervezet.

Elnökök:		Titkárok:	
<i>Ballai István</i>	1965—1966	<i>Kováts Béla</i>	1965—1966
<i>Vukovány Attila</i>	1966—	<i>Török László</i>	1966—1972
		<i>Simor József</i>	1972—

Az üzemi szervezet

elnökei:		titkárai:	
<i>Tóth István</i>	1979—1985	<i>Varga István</i>	1975—1985
<i>Nemere Péter</i>	1985—	<i>Jenei György</i>	1985—1986
		<i>Sipos Béla</i>	1986—

A tevékenység jelentősebb eseményei

A nagyrendezvények kategóriájában kiemelkedő szerepet játszanak a kétévenként sorra kerülő Vízgazdálkodási Nyári Egyetemek, melyeket a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat (TIT) Bács-Kiskun megyei Szervezetével és a Pollack Mihály Műszaki Főiskola Vízgazdálkodási Intéze-

tével együttesen szervezik. Ezek előzménye a Dunamenti Nyár 1968-as és a Vizgazdálkodási Tudományos Tanácskozás volt 1972-ben.

Másik, immár hagyományossá váló, kétévenkénti rendezvényük a Dél-magyarországi Hidrobiológus Napok, melyet a Limnológiai Szakosztállyal közösen hirdetnek meg.

Itt említendők meg a kecskeméti szennyvízproblémával, a szennyvíztisztító építésével — de még inkább — a példásan működő szennyvíz-öntöző-telep működésével, üzemeltetésével, fejlesztésével kapcsolatban megtartott szennyvízöntözési tanácskozások és bemutatók.

A 60-as években az előadóülések száma 5—6 volt évenként, a 70-es évek közepétől ez 8—10-re emelkedett.

Az első nagyobb jelentőségű rendezvényeik sorából kiemelkedtek:

- a „Vizgazdálkodás a Dunavölgyi Főcsatorna mentén” (1966);
- a „Korszerű hígtrágyakezelési eljárások nagyüzemi sertéstelepeknél” (1969);
- a „Korszerű eszközök, matematikai módszerek a területi vízgazdálkodás gyakorlatában” (1970);
- a „Jégvédekezési szimpózium” (1974);
- a „Duna ankét” és a „Bács-Kiskun megyei üdültavak környezetvédelme” (1977);
- „A halgazdálkodás fejlődésének áttekintése” (1981);
- a folyamszabályozási művek építésével foglalkozó (1982) és
- a „Vadkerti tó vízgazdálkodási helyzetének javítását célzó intézkedések és beavatkozások” (1984) címmel rendezett előadóülések, ankétok, bemutatók.

Az ifjúsági csoport 1973—1976 között bonyolította le az országos érdeklődést kiváltó hidrometriai tanfolyamot, melynek célja volt, hogy a hidrológia hazai és külföldi fejlődése, a számítástechnika új módszereinek a hidrológiába való bevonása megfelelő szinten fejlődjön, és a fejlődésnek ne legyen akadálya a hidrológiai adatgyűjtés viszonylagos elmaradottsága.

A „Számítástechnika a vízgazdálkodásban” témakörben 11 alkalommal rendeztek előadóülést, és ezek országos érdeklődést váltottak ki más rendszeresen megtartott előadóületekhez hasonlóan, mint például azok, amelyek a Paksi Atomerőmű környezetvédelmével, az ötéves tervek előkészítésével, Bács-Kiskun megye vízvédelmi helyzetével foglalkoztak.

A területen élt és dolgozott neves szakemberek: *Szócs László* és *Török László*.

Nemzetközi kapcsolatok

A bulgáriai Tudományos Műszaki Egyesülés (NTS) Vidin megyei szervezetével és a Jugoszláv Mérnökök és Technikusok Egyesülete (DIT) szabadkai szervezetével tartanak fenn kapcsolatot, melynek során viszonyossági alapon tanulmányutakon, tapasztalatcsere-látogatáson vesznek részt.

A területen található fontosabb vízüléstítmények

- Dunavölgyi belvízrendszer, ezen belül a Csorna-Foktői csatorna (árapasztó), melynek torkolatában, Foktón, a Dunavölgyi Főcsatorna torkolatában, Baján 7—7 m³/s teljesítményű szivattyútelep-

pek épültek, a fensíkon pedig 40 millió m³ befogadóképességű belvíztározó-rendszer;

- Duna balparti, országhatár — Solt között húzódó 130 km-es árvízvédelmi fővonal, mely a mértékadó árvízszint felett 1,0 m-es magassági biztonsággal rendelkezik, és a 100 évenként előforduló árvizek ellen nyújt védelmet;
- a Kiskunsági Főcsatorna, a 4000 ha-os, 1963—64-ben épült fajszi öntözőfürt, mely az országban az első nagyüzemi, felszínalatti ac. nyomócsöves öntözőtelep, valamint az 1969—74. között épült hartai öntözőfürtök, melyeken először alkalmaztak hazánkban gépi áttelepítésű öntözőberendezéseket;
- kecskeméti szennyvízöntöző-telep és a
- Tóth Kálmán Vízügyi Szakközépiskola (Baja) és a Felsőfokú Vízgazdálkodási Technikum, ma: Pollack Mihály Műszaki Főiskola (PMMF) Vízgazdálkodási Intézete.

IRODALOM

Simor J.: 10 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Bajai Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1976. 63—65.

BÉKÉS MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET

A Békés megyei Csoport 1964. szeptember 29-én Gyulán alakult.

A vizekkel oly gazdagon behálózott, az ár- és belvizek által területének kétharmadán veszélyeztetett, a településszerkezet, az ipar és nagyüzemi mezőgazdaság dinamikus fejlesztésének útján a 60-as években éppen csak induló Békés megyében a vízgazdálkodási kommunális fejlesztési kérdések reflektorfénybe kerülésével követelő igényé vált a vízgazdálkodással foglalkozó szakemberek, mérnökök, mezőgazdászok, jogászok szakmai közösségének megteremtése, olyan vitafórum létrehozása, mely a fővárosi és nagyvárosi tudományos intézményektől, rangos tervező, kivitelező vállalatoktól távol segíti a vízgazdálkodási problémák komplex, magas színvonalú elemzését, a szakmai ismeretterjesztést, a tagság szakmai továbbfejlődését.

A 36 fővel megalakult Csoport nagy lendülettel, a vidék egyre égetőbbé váló, és jellegzetes problémakörének zászlajára tűzésével kezdte meg szakmai, társadalmi tevékenységét. Hűen a választott jelszóhoz: „A víz olyan korlátozott kincs, melynek minden cseppjével ésszerűen kell gazdálkodni”, sürgető igényként vetette fel a lakosság egészséges vezetékes ivóvízzel való ellátásának elsődlegessége mellett a szinte kimeríthetetlen hévízkincs komplex hasznosításának és a szennyvizek mezőgazdasági hasznosításának szükségességét, a környezet- és vízminőség-védelem jelentőségét.

A Területi Szervezet komplex tevékenységet folytat, mind a klaszikus, mind az új vízgazdálkodási és a kapcsolódó szakterületeken is. A vízkárelhárítást és a környezetvédelmet, a települési, mezőgazdasági és élelmiszeripari „vizes” infrastruktúra fejlesztését mindenkor súlyponti feladatként kezeltük.

A Területi Szervezet életképességét bizonyítja a stabilan nagy számú jogi tag, és a folyamatosan növekvő taglétszám. Ez természetesen,

különösen a jogi tagok irányában körültekintő, állandó élő kapcsolattartást is megkövetel a vezetőségtől, hogy a Társaság valóban hatékonyan segítse a tagvállalatokat speciális vizsgádzalkodási problémáik megoldásában.

A taglétszám alakulása

	1964	1968	1974	1978	1981	1986 év
Egyéni tagok	36	42	48	142	316	374 fő
Ebből ifjúsági	—	—	—	33	53	55 fő
Ebből középisk.	—	—	—	—	26	32 fő
Jogi tagok	6	12	29	30	29	25 fő

A Társasággal szemben egyre növekvő elvárások, és a taglétszám folyamatos emelkedése következtében alakult a Békés megyei Csoport területi szervezetté, majd jöttek létre helyi csoportjaink, így a Szarvasi Városi Csoport (1974) és a gyulai (1981), a Központi (1972), illetve a Szarvasi Főiskolai (1978) és a békéscsabai Szakközépiskolai (1981) Ifjúsági Csoport. A Szervezet munkája színesedett, specializálódott, alkalmi munkacsoportjaink mellett létrejött állandó környezetvédelmi munkabizottságunk, kiegészült a Szervezet vezetősége a helyi csoportok képviselőivel.

Elnökök:

Hartyáni László 1964—1968

Takács Lajos 1968—1984

Goda Péter 1984—

Titkárok:

Márki-Zay Lajos 1964—1975

Igmándi Balázs 1975—1978

Obert Ferenc 1978—

Munkabizottságok, szakértői tevékenység

A MTESZ megyei Elnöksége megbízásából Területi Szervezetünk a környezetvédelmi feladatok összehangolója, ezért állandó bizottságot működtetünk 1976. júniusától. Együttműködésünk a Hazafias Népfront (HNF) Megyei Bizottságával és egyéb szervekkel is évek óta igen eredményes.

Alkalmilag létrehozott munkabizottságaink minden évben értékes segítséget nyújtanak elsősorban jogi tagjainknak, de a helyi és megyei párt- és társadalmi, valamint tanácsi szervek által felvetett vizsgádzalkodási problémák feltárásában is. Rendszeresek az elismert szakemberek bevonásával tartott tervbírálataink, melyeket a főleg a beruházási döntések meghozatala előtt igényelnek tőlünk. Szakvéleményeink, javaslataink figyelembevételével készült például a Sarkadi Cukorgyár víz- és szennyvízrendszerének fejlesztési terve, Gyoma—Endrőd vízellátás-fejlesztési programja, a Biharugrai Halgazdaság tápvízellátása, több nagy ipari üzemünk szennyvíz-vízeltisztításának tanulmánytervei, MTESZ felkérésre készítettük el az Élővízcsatorna vízminőségvédelmi tervét, a HNF felkérésére foglalkoztunk Orosháza Gyopárosfürdővel, a Gyulai Várfürdővel, a szarvasi termálprogrammal, a vízparti üdülésfejlesztéssel és a megye környezet- és természetvédelmi értékeinek számbavételével. Közreműködésükkel jött létre a Szabadkígyósi Tájvédelmi Körzet, a Körös-völgyi Természetvédelmi Terület, a Vésztő Mágorhalmi régészeti feltáróhely védettsége. Az utóbbira a HNF Környezetvédelmi Bizottsága és a Vésztői Nagyközségi Tanács V.B. megbízásából rendezési tervet is készítettünk.

Foglalkoztunk a békéscsabai téglagyári gödrök, a mezőberényi tavak rekultivációjával is. Környezetvédelmi munkánkat kiemelt fontosságúnak tekintettük, törekedve a széles közvélemény környezetvédelmi tudatának formálására. E tárgyban kiállítások rendezésében is közreműködünk, így pl. a Vadászat-Halászat-Természetvédelem országos rendezvény keretében.

Előadói ülések, ankétok

Hagyományos szakterületeinket sem hanyagoltuk el. Rendezvényeinken szót kaptak az árvíz- és belvízvédelem, az öntözés és az utóbbi években egyre inkább a meliorációval foglalkozó szakemberek. Szarvasi Csoportunk a mezőgazdaságot közvetlenül szolgáló szakmai tárgyú rendezvényeink gazdájává vált, színvonalas helyi, megyei és országos programok igazolják hozzáértő és lelkes szervező munkájukat. Már hagyományosak a Halkísérleti Kutató Intézettel közösen rendezett Halászati Napok, és nincs olyan vízes tárgyú rendezvény, melynek ne lennének helyi képviselőink, aktív támogatói és közreműködői, szoros együttműködésben a Magyar Agrártudományi Egyesület szervezetével.

A nagy lelkesedéssel munkához látott Gyulai Csoportunk is megtalálja saját speciális működési területét, egyre komplexebb módon próbál foglalkozni a város életét meghatározó, vagy itt létrejött tudományos és konkrét gyakorlati eredmények megismertetésével, megyei, országos hasznosításának elősegítésével. Hagományosak a mezőgazdasági területeken folyó szennyvízelhelyezéssel és a gyulai Várfürdő fejlesztésével foglalkozó programok. Az utóbbi évekre jellemzőek a megye komplex, hosszú távú vízgazdálkodás-fejlesztési kérdéseit boncolgató előadói ülések, melyekben a szomszédos megyék MHT-szervezetei is közreműködnek.

A Társaság szakosztályaival való együttműködést kiemelt fontosságúnak tartottuk, ennek eredményeként országos rendezvények lebonyolítására is rendszeresen kapunk felkérést. Földmű állékonysági, ivóvíz gáztalanítási ankétot, a regionális vízellátó rendszer kialakításával, az üzemi vízrendezések tervezésével, kivitelezésével foglalkozó ankétokat rendeztünk.

Rendszeresen foglalkozunk az élelmiszer- és könnyűipar vízgazdálkodásával. Tavaszai rendezvényeink előkészítését és témaválasztását kiemelten kezeljük, a megyei Műszaki Fejlesztési Hónap programjához sikerrel kívánván hozzájárulni. A Társaság Elnöksége munkánkat elismerve, Gyulán rendezte 1975-ben első vidéki közgyűlését, majd 1984-ben Szarvason az V. Országos Vándorgyűlést.

Évente 10—12 rendezvényünkön átlagosan 500—600 fő vesz részt. Egy rendezvényre átlagosan 40 fő jut. Nagyrendezvényünk látogatottsága eléri a 120 főt is. A rendezvények szakmai skálája igen széles: a klasszikus vízgazdálkodási kérdéskörökön túl a dinamikus fejlődő vízellátás, csatornázás, szennyvitzisztítás, a számítógép-technika, a légi fotózás és a népszerűbb jellegű környezet-, természetvédelem és településfejlesztés mellett megjelentek a vízépítőipari, a vízgépészeti és a közgazdasági jellegű témák is, mint teljes értékű programok. Vezetőségünk

hangsúlyozottan fontos feladatának tartja megnövekedett és igen széles érdeklődési körű tagságunk minden csoportjának kielégíteni szakmai érdeklődését.

Tanulmányutak

Tanulmányútjaink belföldön elsősorban a hegyes-dombos vidékekre irányulnak, ahol a terület vízgazdálkodási érdekességein túl a természeti, kulturális, történelmi emlékek és értékek megismertetését, baráti kapcsolatok kiépülését is szolgálják. A román vízgyűjtőre periodikusan megismételt szakmai kirándulások célja, hogy minden tagunk számára lehetővé tegyünk a hazai területi vízgazdálkodási problémák megértéséhez az ismeretszerzést.

Oktatási, közművelődési tevékenység

Mint szervezeti életünk fejlődése is igazolja, eredményesen kezdeményeztük a fiatalok bevonását a társasági életbe. Tagjaink közel 40⁰/₀-a 35 éven aluli. Rendszeresen szervezünk programokat az utánpótlást jelentő középiskolások részére is, sőt patronáló tevékenységünket az úttörők és a legkisebbek irányában is kiterjesztettük.

Ifjúsági munkánkat ifjúsági felelős fogja össze. Szervezetünk segítségével évek óta sikeresen működik a Fiatal Műszakiak és Közgazdászok Tanácsa és a Tudományos Diákköri Konferencia, nő a Kiváló Mozgalmakban, Alkotó Ifjúság pályázatokon részt vevők száma. Csapatunk az országos vetélkedőn 1976-ban III. helyezést, fiatal tagtársaink dolgozatai I—III. helyezéseket többször is elértek. Sikeres a Diploma-terv és a Sajó Elemér pályázaton való részvételünk. Rendezvényprogramunkban szakmai továbbképző jellegű programok is szerepelnek, melyekkel elsősorban a környezetvédelmi tudatformálást, a településüzemeltetést kívánjuk segíteni.

IRODALOM

- Márki-Zay L.*: Beszámoló a MHT Békési Csoportjának megalakulásáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1965. június hó, 117—118.
Takács L.: 10 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Békés megyei Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1974. 81—83.
Takács L.: 15 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Békés megyei Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1980. április, 43—44.
Obert F.: A Magyar Hidrológiai Társaság Békés megyei Területi Szervezet Gyula városi Csoportjának megalakulása. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1981. április, 48.

BORSODI TERÜLETI SZERVEZET

Az MHT 1952. májusában ankétot rendezett Miskolcon Borsod-Abaúj-Zemplén (BAZ) megye ivóvízellátási kérdéseiről. Az ankét határozati pontjai között szerepelt egy miskolci területi csoport létrehozása. Ez a határozat lendületet adott a már korábban megindult szervező munkának, melynek eredményeként 1952. június 6-án megalakult az MHT Nagymiskolci Csoportja. Első elnöke *Pojják Tibor*, alelnökei *Korompai Géza*, *Király Lajos*, *Fejér Zoltán*, *Csoport Dezső*, titkára pedig *Tregele Kálmán* lett.

A megalakulás óta 1985. május 22-én már a tizenkettedik vezetőség választására került sor. A közben eltelt időben nem csak szervezeti, de névváltozások is történtek a Társaság dinamikus fejlődésének megfelelően. Már az első szervezeti formában két szakosztályt, a Műszaki Hidrológiai és a Balneológiai Szakosztályt és 7 munkabizottságot alakítottak, köztük a zombolykutatással, a Sajó szennyeződésével, a bányavizekkel, a községek ivóvízellátásával, a gyógyfürdőkkel foglalkozó munkabizottságokat, neves szakemberekkel az élünkön.

1955-től a zombolykutató, 1957-től a Sajó szennyezésével foglalkozó munkabizottság önálló szakosztályként működött tovább, az utóbbi Szennyvíz Szakosztály néven. További munkabizottságok is alakultak, és előtérbe került Miskolc ivóvízellátása és szennyvizei ártalmatlanításának problémája. A bükki karsztkutatás terén mutatkoztak az első jelentős eredmények, melynek elismeréseként az új szakosztály titkárát, *Borbély Sándort* a Vásárhelyi Pál emléklappal tüntették ki.

Az 1955. október 7-i vezetőségválasztó közgyűlésen *Király Lajost* választották elnökké, aki négy cikluson keresztül 1964-ig irányította a „Nagymiskolci”, majd 1959-i vezetőségválasztó közgyűlés határozatával a „Borsodi” Csoportot. 1957-től három cikluson át *Vezse Sándor* alelnöke, míg *Farkasdy József*, *Korompai Győző*, *Kövessy Gábor*, 1959-től *Pojják Tibor* voltak alelnökei a Csoportnak. 1955—1957 között *Tregele Kálmán*, 1957-től ugyancsak három cikluson át 1964-ig *Gerhard Kálmán* töltötte be a titkári tisztséget.

1959-ig a Csoport négy szakosztállyal működött, melyek közül *Csoport Dezső* elnökletével a Szennyvíz Szakosztály volt a legeredményesebb. 1957. október 10—11-én megrendezik a „Miskolci Szennyvízankétot”, melyet — miután országos érdeklődést keltett — országos szennyvíz konferenciák követték. Az úgynevezett I. Országos Szennyvíz Konferencia 1959. október 10—11-én, a II. 1963. május 30—31-én, a III. 1976. szeptember 13—15-én változatlanul nagy érdeklődés mellett került megrendezésre, központi támogatással. A konferenciák határozatai és ajánlásai nagyban járultak hozzá a tárgyalt problémák megoldásához. *Csoport Dezső* 25 éven át volt az Ipari Vízellátási és Szennyvíz Szakosztály elnöke, majd 1978-ban bekövetkezett haláláig a Borsodi Csoport alelnökeként tevékenykedett.

1959-től a Zombolykutató Szakosztály Karsztvízkutató Szakosztályává alakul és létszámával, valamint végzett munkájával a másik legaktívabb szakosztállyá vált. Ugyancsak ebben a ciklusban kezdi meg működését a Csoport ötödikként szervezett Limnológiai Szakosztálya is.

Az 1961. január 3-án megválasztott vezetőség újraszervezte a Karsztvízkutató Szakosztályt, *Juhász András* tagtársunk irányításával. A Szakosztályból kivált a barlangászok kizárólag barlangfeltásokkal foglalkozó csoportja és a Szakosztály komoly tudományos munkába fogott. Karsztvíz megfigyeléseken alapuló értékes megállapításokat publikáltak. A bükki karsztban elsőként vizsgálták a víztározási lehetőségeket.

A hatodik és hetedik ciklusban, 1964. és 1968-ban *Kövessy Gábort* választották elnökké. A Csoport ügyvezető elnöke, majd 1968-tól titkára *Gerhard Kálmán* lett. A korábbi általános hidrológiai szakosztály „Víz-

készletgazdálkodási és hidrológiai” szakosztályra bővült. Elnöke *Markó Jenő*, pezsgő életet vitt a szakosztályba.

Évente 8—10 értékes előadóülést tartottak, és belföldi tanulmányutakat is szerveztek, *Gerhard Kálmán* vezetésével. 1964-ben, majd 1967. és 1971-ben Csehszlovákiába, 1968-ban Jugoszláviába. A jugoszláviai tanulmányút fő célja a karsztban létesített tározók megtekintése volt. Ezt megelőzően a Zágrábi Egyetem professzora, *A. Magdalenic* tartott nagy sikerű előadást „A karsztban való tározás” címmel. A Borsodi Csoport ezekkel a rendezvényekkel igyekezett alátámasztani a *Király Lajos—Gerhard Kálmán—Pojják Tibor* közös javaslatát, Miskolc ivóvízellátása érdekében a bükk-i karsztban, a Forrás völgyben létesítendő tározónak megvalósíthatóságát. A javaslat országos figyelmet keltett, de a több oldalról megnyilvánuló aggályok miatt lekerült a napirendről. A Borsodi Csoport azonban továbbra is élénk figyelemmel kísérte Miskolc ivóvízellátásának helyzetét, számos előadóülést, majd ankétot is rendezett *Stehlik Béla* külföldi levelező tagunk részvételével „Miskolc ivóvízellátásának komplex vizsgálata” címen.

A Csoport 1968. évi jelentős eseménye volt az Ipari Vízellátási és Szennyvíz Szakosztály által, az OVH és a Vízépitőipari Központ támogatásával Miskolcon rendezett „Országos Vízépitőipari Napok és Kiállítás”.

1968. márciusában a Csoport vezetőségének határozatával a Balneológiai Szakosztály feloszlott, mivel a MOTESZ keretében alakult Balneológiai Szakosztály.

Az 1968. évi vezetőségválasztó közgyűlés két önálló szakosztályt hozott létre a Hidrológiai Szakosztályból: „Vízgazdálkodási és hidrológiai”, valamint „Mezőgazdasági vízhasznosítási” elnevezéssel, s így továbbra is négy szakosztállyal működött tovább a Borsodi Csoport.

A nyolcadik, 1971—1974-es ciklusban *Gerhard Kálmánt* választották elnökké, *Csoport Dezső*, *Juhász András*, *Schmied László* alelnökök lettek, a titkári teendőket *Borbély Sándor* látta el. Megalakult ötödikként a „Közműves” Szakosztály.

Ugyancsak ebben a ciklusban indult meg a Miskolcon kívüli területeken működő tagtársainkkal való szorosabb munkakapcsolat létesítése, egyelőre az özi és a kazincbarcikai összekötők révén.

Az Ipari Vízellátási és Szennyvíz Szakosztály az eddig megszokott lendülettel működött tovább. Megrendezte a „Vízvédelmi Társadalmi Aktívák Országos Tanácskozását”, majd környezetvédelmi ankétot rendezett Leninvárosban. A Hidrogeológiai Szakosztály keretében 10 napos tanulmányutat szerveztek a Német Demokratikus Köztársaságba (NDK), a külföldi kapcsolatokat Csehszlovákia és Jugoszlávia után kiterjesztve az NDK-ra is.

A Borsodi Csoport 1972 őszén kétnapos ankét keretében ünnepelte 20 éves évfordulóját, majd az Északmagyarországi Regionális Vízmű- és Vízgazdálkodási Vállalattal (ÉRVV) közösen rendezték meg „10 éves az ÉRVV” kétnapos ankétot. Az eddigi, az Északmagyarországi Vízügyi Igazgatósággal (ÉVIZIG), a Miskolci Nehézipari Egyetemmel, a tanácsokkal, társegyesületekkel stb. fennálló jó kapcsolatokat kiterjesztették a megyei, a városi és a regionális vízművekre is.

Az 1974. évi vezetőségválasztó közgyűlés *Vezse Sándort* választotta elnökké, *Fázold Ádámot* titkárrá. Alelnökök *Juhász András*, *Gerhard Kálmán*, *Stéfán Márton* és *Csoport Dezső* lettek. Ez a szűkebb vezetőség maradt fenn három cikluson keresztül az 1985. május 22-i vezetőségválasztó közgyűlésig.

Az így kialakult szervezettel egyidejűleg az alelnökök is meghatározott feladatokat kaptak: 2—2 szakosztály és 2—2 körzeti csoport patronálását látták el. A kiterjedt szervezet nemcsak a tagság jelentős részének aktivizálását eredményezte, de az egyetemi és középiskolai ifjúság bevonásával a szakosztályi és a körzeti csoportokban végzett munka is kibővült, felölelve a helyi problémákat is. Különösen aktívnak bizonyult a Kazincbarcikai, Leninvárosi és az Encsi Körzeti Csoport. A szakosztályok közül változatlanul a Hidrológiai Szakosztály tudta magas szintű tevékenységét megtartani, de jó munkát végzett a Vízgazdálkodási Szakosztály is. A Kommunális Szakosztály sokáig nem tudott magára találni, míg végre *Hajós Gyula* tagtársunk vezetésével a legjobbak közé zárkózott fel.

1985-ben, a 12. ciklus elnökévé *Pados Imrét* választották, a területi szervezet titkára változatlanul *Fázold Ádám* maradt, alelnökök *Juhász András*, *Stéfán Márton* és *Vezse Sándor* lettek. A tudományos bizottság elnöki tisztségében *Pojják Tibort* — aki 7 cikluson át, haláláig töltötte be ezt a tisztséget — *Gerhard Kálmán* váltotta fel.

A taglétszám alakulását az 1. táblázat, a szervezeti felépítést a 2. táblázat szemlélteti.

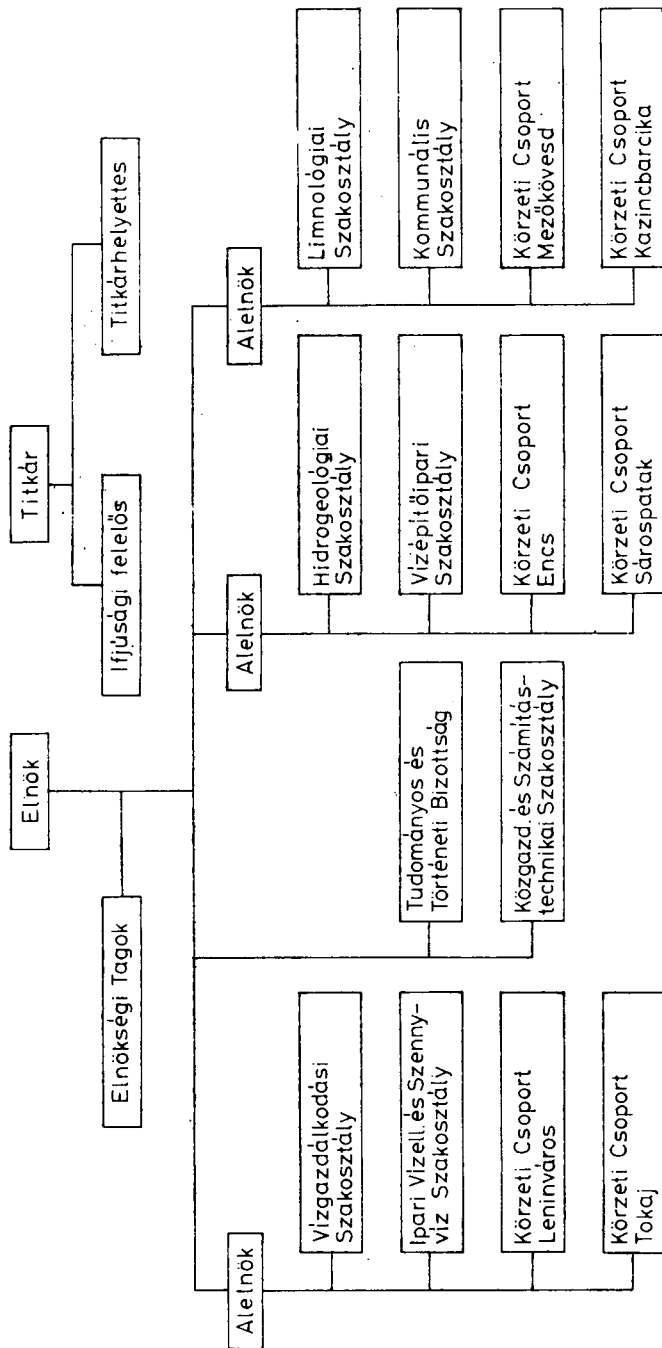
1. táblázat

A taglétszám alakulása

Tagság	1. ciklus 1952—54	2. ciklus 1955—56	3. ciklus 1957—58	4. ciklus 1959—60	5. ciklus 1961—63	6. ciklus 1964—67
Összesen	—80	64—91	82—79	140—158	150—137	129—133

Tagság	7. ciklus 1968—70	8. ciklus 1971—74	9. ciklus 1975—77	10. ciklus 1978—79—80	11. ciklus 1981—82—83—84
Rendes	119—182	175—237	314—314	250 303 340	301 280 230 217
Ifjúsági	—	—	—	61 61 62	124 143 135 147
Nyugdíjas	—	—	—	3 3 3	7 8 8 5
Tiszteleti	—	1	1—1	1 1 1	— — 1 1
Összesen:	119—182	175—238	315—315	315 368 346	432 431 374 371

Az MHT Borsodi Területi Szervezet szervezeti felépítése 1980. májustól

IRODALOM

- Király L.: Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Csoportjának munkájáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1961. március hó, 23—24.
- Király L.—Gerhardt K.: A Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Csoportjának 15 éve. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1967. május, 118—119.
- Pojják T.: 20 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Csoportja. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1973. 107—110.
- Váncsa A. L.: Limnológiai Szakosztály Miskolcon. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1975. 116—119.
- Vezse S.: 25 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Borsodi Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1978. 82—83.

GYŐRI TERÜLETI SZERVEZET

Győrött 1951-ben a Közlekedési és Mélyépítési Tudományos Egyesület keretében alakult ki egy vízgazdálkodási kérdésekkel foglalkozó csoport, de az önálló szervezeti működés feltételei csak 1955-ben jöttek létre. Mint a Magyar Hidrológiai Társaság egyik legnagyobb múltú vidéki bázisán, 1955. január 21-én megtartott vezetőségi ülésen alakult meg a Győri Csoport. Később Győri Területi Szervezetté módosult. Az 1955. február 18-i alakuló közgyűlés elnöknek *Demetrovits Szilárd*, titkárnak pedig *Mispál István* tagtársunkat választotta. A Csoport munkájának közép-pontjában a klasszikus vízgazdálkodási kérdések álltak, az árvíz, a víz-rendezés és a folyamszabályozás problémái.

A lendületes kezdés után visszaesés következett be, ezért az 1958. január 20-án megtartott közgyűlés új vezetőséget választott: elnök *Putz József*, titkár pedig *Zorkóczy Zoltánné* lett. A társaság akkori tevékenységének gerincét az előadói ülések képezték, de az 1958-ban megindított műszaki tiszti tanfolyam előadóit is a Csoport biztosította. A taglétszám az 1955—1960-as években átlagosan 35 fő volt.

A Csoport 1962-ben új vezetőséget választott, tevékenységével ki kívánt lépni a Vízügyi Igazgatóság kereteiből, és segíteni akarta Győr-Sopron megye mellett Komárom megye vízgazdálkodási problémáinak megoldását is. A korábbi évekhez viszonyítva az igények a társadalmi munkavégzés területén is megnöttek. Az ekkor választott vezetőség elnöke *Szaló Lajos* megyei tanácselnök-helyettes, titkára *Kováts Zoltán* lett. Aelnökök *Bencsik Béla* és *Bulkai Lajos* voltak. *Szaló Lajos* elnöki tevékenysége mintegy másfél évig tartott, 1963. decemberétől *Bencsik Béla* vette át az elnöki tisztséget, ami a társasági élet fellendülésének egyik záloga volt. *Kováts Zoltán* 1971-ig volt titkár, *Bulkai Lajos* pedig Budapestre történő áthelyezéséig volt aelnök. Az 1962—1969-es időszakra jellemző volt a vitaülések, klubrendezvények szervezése, illetve az iparosodás következtében a vízszennyezési problémák megvitatása. A szakmai tevékenységet akkor az 1963-as és 1965-ös árvizek is befolyásolták. A tagság aktivitására jellemző volt, hogy 1962-től munkabizottságokat szerveztek, melyek foglalkoztak többek között a győri Távközlési és Műszaki Főiskola telepítésének ár- és belvízvédelmi kérdéseivel. Több rendezvény keretében foglalkoztak a tatai Öreg-tó vízminőségének javításával. Erre az időszakra esik az 1968-ban megszervezett Országos Vízépítési Napok is. 1962-től kerültek megrendezésre a tagság társasági életét színesítő tanulmányutak is.

Bencsik Bélának főhatóságunkhoz történő áthelyezése után a vezetési kérdések megoldására a 80 főt számláló tagság az 1971. március 15-én

tartott vezetőségválasztó ülésen *Putz Józsefet* elnöknek, *Fömötör Gyulát* pedig titkárnak választotta, aki 4 évig volt titkár ebben az időszakban.

A Csoport ezen harmadik vezetősége olyan témakörű előadói ülések, illetve ankétok megrendezését vállalta, melyek országos érdeklődésre is számot tartottak. Ilyenek voltak pl. „Korszerű építési anyagok a vízépitésben”, „Csatornafenntartás gépesítése”. Ebből az időszakból emelkedik ki az 1974-ben a Bős—Nagymarosi Vízlépcsőrendszerrel tartott tájékoztató ankét, ahol közel másfélszáz résztvevő, főként a társegyesületektől jelent meg. A társasági élet aktivizálására gyümölcsöző kapcsolat épült ki a szomszédos szombathelyi és székesfehérvári területi szervezetekkel, megkezdődött a szakemberek cserelátogatása a szlovákiai társegyesületekhez is.

Területi szervezetünk társadalmi munkájában új szakasz kezdődött 1975-ben, amikor a vezetőség a MTESZ XII. Közgyűlésének határozatain alapuló úgynevezett cselekvési program területi végrehajtását jelölte meg a fő irányelvként. Az 1975-ben választott vezetőség elnöke ismét *Putz József* lett, a titkári teendőket ellátására pedig a tagság *Hajós Bélát* választotta meg. A területi szervezet taglétszáma ebben az időszakban emelkedett, 1980-ban közel 140 főre.

Az 1975—1980-as években alapozta meg a tagság a társadalmi, politikai szervezetekkel való aktív együttműködést, a rendezvényeken foglalkoztak valamennyi lényeges területfejlesztési kérdéssel, továbbá a VI. ötéves terv reális előkészítésével is. Egyre nagyobb súllyal jelentkezett a vízellátási, csatornázási és környezetvédelmi feladatok segítésének igénye is.

Több, országos érdeklődést kiváltó nagyrendezvény megszervezésére került sor, melyek közül említést érdemel az 1976-os soproni Vándorgyűlés, az 1977. évi Dunai ankét, a IV. vízminőségi Szeminárium, vagy az 1978. évi győri Gépipari Környezetvédelmi Napok. Munkabizottságaink konkrét fejlesztési terveket dolgoztak ki a győri Aranypart parkosítására, a Dimitrov sétány és Barátság park automatikus öntözésére, a balfi palackozó üzem vízellátására. Különösen jelentős volt a Szigetköz települései térségi ivóvízellátásának programjavaslata.

Az 1980. évi tisztújító közgyűlésen a tagság *Markó Lászlót* elnöknek, *Fömötör Gyulát* ismét titkárnak választotta. Alelnök *Kováts Zoltán* lett. Az új vezetőség irányításával az előadói ülések általában konkrét, a területi fejlesztési tervekben kiemelt szerepkörrel bíró témákhoz kapcsolódtak, a cél az egyes feladatok gyakorlati végrehajtásának elősegítése volt.

A munkabizottságok a helyi szervek által igényelt döntéshozókészítő tervjavaslatok kidolgozását végezték. Jelentősebb eredménynek számított nemcsak a Társaság életében a Bős—Nagymarosi Vízlépcsővel kapcsolatos 1981. évi előadói ülés, vagy 1982-ben az ipari hulladékok elhelyezése és megsemmisítése Győr-Sopron megyében témájú kerekasztal-megbeszélés, ami hozzájárult egy győri gazdasági társulás megalakításához.

Igényes feladatot jelentett munkabizottságainknak Győr-Sopron megye belterületi vízrendezésének tanulmányterv elkészítése is. A vezetőség állásfoglalása alapján felülvizsgálatra került a Társaság taglétszáma is, ami 1982 óta a 100 fő körül ingadozik. A vezetőség jelentős eredménynek tekintette a jogi tagok számának növelését is.

A Győri Területi Szervezet 30 éves fennállását ünneplő vezetőségválasztó közgyűlés 1985-ben a Társaság elnökének ismét *Markó Lászlót*,

titkárának pedig *Pannonhalmi Miklóst* választotta. Alelnök: *Jakus György és Fömötör Gyula*.

Területi szervezetünk az elkövetkező időszakban is a korábbi évek munkastílusát kívánja folytatni, melynek meghatározója a MTESZ cselekvési programja, és a VII. ötéves terv területfejlesztési elképzelései. A feladatok közül kiemelkednek azon elképzelések, hogy a társszervezetek bevonásával nagyobb mértékben részt kívánunk venni a Bős—Nagy-marosi Vízlépcsőrendszer nagyberuházással kapcsolatos szakmai-társadalmi tájékoztatásban.

Fokozni kívánjuk a munkabizottságokban folytatott tevékenységünket, elsősorban megbízásos munkavégzés formájában, mert ezzel is hozzájárulunk a helyi és területi vízgazdálkodási problémák megoldásához.

IRODALOM

- Kováts Z.*: Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság Győri Csoportjának eddigi munkásságáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1962. december hó, 58—59.
Hajós B.: 20 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Győri Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1974. 72—75.

HAJDÚ-BIHAR MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET

A Magyar Hidrológiai Társaság Hajdú-Bihar megyei Területi Szervezete 1959. március 24-én alakult. Az alakulást indokolta, hogy a nagyüzemi mezőgazdaság alapjainak megteremtése folyamatban volt. A Tiszalöki Öntözőrendszer megépült, gondoskodni kellett az üzembe helyezésről. A lakosság vezetékes vízellátása a városokban, községekben, településeken nagy ütemben elkezdődött. A munkák végzéséhez vállalatok, hivatalok, mezőgazdasági üzemek alakultak, ahol nagyszámú szakembergárda került össze. A vállalatok, üzemek eltérő feladata, a szakemberek végzettségének különbözősége, ezzel szemben az azonos cél egy közös fórumot igényelt, ahol a népgazdasági célok megvalósításához vezető út egy-ségesítése megteremthető.

A megalakult Területi Szervezet célja volt a környékbeli vízzel foglalkozó szakemberek összefogása, biztosítani számukra a szakmai továbbképzést, a tudományág fejlődésének nyomonkövetését. Ezenkívül feladatul tűzte a társadalmi erők mozgósítását a vízgazdálkodás széles rétegű feladatainak munkájában, támogatva ezzel azoknak a hivatalos szervezeteknek a tevékenységét, amelyek a területen a népgazdasági célok megvalósításán dolgoznak.

A kezdeti taglétszám 60 fő volt, amely ma 100 fő körül van, a saját nyilvántartásunk szerint. A taglétszám alakulása ingadozó volt. A legnagyobb az 1960-as évek végén, mintegy 120 fő volt, az akkori fellendülő vízgazdálkodási feladatoknak megfelelően.

Területi Szervezetünk tagjai között vízépítő mérnökök, geológusok, vegyészek, biológusok, orvosok, gépészek, mezőgazdászok, közigazdászok, jogászok találhatók, akik valamennyien vízügyi feladatok megoldásában vesznek részt. Az eltérő szakmai képzettség ellenére szervezetünk szakosztályok nélkül működik. A tudományágak összefonódása miatt a MTESZ más szakegyesületeivel kapcsolatban vagyunk. A tagságon kívül a legnagyobb támogató erőt a jogi tagvállalatok képviselik.

Elnökök:

Jenei Endre 1959—1970

Némethy László 1970—1980

Molnár László 1980—

Titkárok:

Török László 1959—1964

Tóth József 1964—

Területi Szervezetünk az elmúlt 27 év alatt a területi vizgazdálkodás szinte minden kérdésével foglalkozott. Továbbképzési rendezvényeink között igen népszerű helyet kapott korábban a szakirodalmi tájékoztató, ahol tagjaink a hazai és külföldi szakirodalom érdekességeiről számoltak be.

A közművezetés fellendülése időszakában a nagy értékű vízművi létesítmények gondos üzemeltetésének ellátása érdekében Területi Szervezetünk az Országos Vízügyi Hivatallal, majd a Vízügyi Vezető és Továbbképző Tanintézettel együttműködve szakmunkásképző tanfolyamokat indított vízműtelep, vízcsőhálózat, szennyvíztelep és csatornahálózat kezelők részére, a Szervezet szakembereinek előadóként való igénybevételeivel.

Több, mint 200 szakmunkást képeztünk ki. A környezetvédelmi problémák jelentkezésével az oktatási munkabizottságunk az intézményes keretek szélesítésére, az ifjúság nevelésére környezetvédelmi szakköröket szervezett. Később kidolgozott egy környezetvédelmi szakköri gyakorlat anyagot, amelyet jelenleg is használnak Debrecenben, illetve Hajdú-Bihar megye iskoláiban.

Szakmai tevékenységünk között mindig az időszerű témák szerepeltek, amelyeket tagságunk a legmagasabb szakmai igényvel igyekezett megoldani.

Debrecenben a felszabadulás után indult iparosítás, valamint a tanvilág lakosságának betelepülése miatt, megnövekedett vízigény kielégítése érdekében új vízbázisra, a Keleti Főcsatornára építették a város vízellátását.

Igen aktívan foglalkozott tagságunk a szennyvíz és szennyvíziszap hasznosításával, amely téren hasznos tapasztalatokat gyűjtöttek, amelyet jelenleg is alkalmaznak a gyakorlatban.

A hévizek komplex hasznosítása terén jelentős erőfeszítéseket tettek az ezzel foglalkozó kollégáink, de a probléma ma sem megoldott.

A fehérjeprogram keretében jelentkező feladataink az állattartó telepek hígtrágyalé vizének elhelyezéséből adódtak, ezenkívül a halhústermelés fokozására irányuló természetes táplálék előállításával, műszaki feltételeinek megteremtésével foglalkoztunk haltenyésztési ankéton.

A vízi környezet fejlesztési tevékenység során tagságunk szakemberei mutattak rá először az erdőspusztai tavak kialakításának lehetőségére, a többcélú hasznosítás feltételeire.

Területi Szervezetünk nemcsak jogi tag vállalataival tart jó kapcsolatot, hanem a helyi párt- és állami szervekkel is.

A Hajdú-Bihar megyei Pártbizottság megbízására az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület Debreceni Csoportjával közös munkabizottságban foglalkoztunk a fáradt olaj hasznosításával, és adtunk javaslatot.

A Tanácstól többször kaptunk megbízást települési tervek társadalmi bírálatára. Megalapozott véleményünket mindannyiszor megalapozottan fogadták.

Területi Szervezetünk többször szervezett, és adott otthont országos nagyrendezvényeknek. 1961-ben Országos Tereprendezési Ankétot szervezett, ahol az elhangzott előadások alapján 13 határozati pont született az egységes tervezési és kivitelezési módszer kialakítására. 1963-ban Debrecenben volt az Országos Szennyvízöntözési Konferencia, ahol az általános szennyvízöntözési előadások elhangzása után a Debrecenben létesített 27 ha-os szennyvízöntöző telep tapasztalata került ismertetésre.

1978-ban Debrecenben szerveztük meg a VI. „területi” Vándorgyűlést „Belvízgazdálkodás, környezetfejlesztés '78” címmel.

1982-ben az MHT Elnöksége ismét Debrecent jelölte ki az Országos Vándorgyűlés megtartásának helyéül, amely mezőgazdasági vízgazdálkodással, vízepítéssel, települési és ipari vízellátás, csatornázás kapcsolatával és hévíznyerés, hévízgazdálkodással foglalkozott.

Területi Szervezetünk nemzetközi működései során tudományos együttműködési kapcsolatot tartott a jugoszláv DIT Szabadkai Szervezetével algás szennyvíztisztítási témában.

16 éve van kapcsolatunk a lengyel Technikai Főszervezetek (NOT) Koszalini Szervezetével vízellátás, csatornázás, vízrendezés és környezetvédelmi témakörben.

A tudományos együttműködés mellett üzemi kapcsolatokat is létrehoztunk, mely lehetőséget teremtett üdültetési program lebonyolítására is.

Testvérváros kapcsolat során 1972-től együttműködünk a lengyel NOT Lublini Szervezetével vízellátás, szennyvíztisztítás és meliorációs témakörben.

A felsorolt hosszabb nemzetközi tudományos kapcsolatokon kívül jártak területünkön, és ismerkedtek munkánkkal németek, finnek és kubiak is.

IRODALOM

- Török L.: Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság Debreceni Csoportjának eddigi munkásságáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1962. április hó, 46–47.
Némethy L.: 15 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Debreceni Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1974. 77–79.
Szentgyörgyi G.: Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság Debreceni Területi Szervezete kiemelkedő rendezvényeiről. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1976. 83–85.
Némethy L.: 20 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Debreceni Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1979. október, 20–22.

HEVES MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET

Területi szervezetünk elődje a Magyar Hidrológiai Társaság Egri Csoportja volt, amelyet 1957. tavaszán alakítottak. A Csoport megalakításában, létrehozásában Papp Ferenc, az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem professzora vállalta a vezető szerepet abban az időszakban, amikor a vízügyi ágazat fejlesztése, fejlődése országosan is, de kisebb régiókban is nagy lendületet vett.

A Csoport tulajdonképpen a Vízmű Vállalatra épült, de már ekkor is a tanácsi szervek, a Megyei Tervező Vállalat és az Egri Tanárképző Főiskola tanszékei, a kórház orvosai — a fürdővíz gyógyhatása miatt —, a Közegészségügyi Járványügyi Allomás (KÓJÁL), a Heves megyei Idegenforgalmi Hivatal adták a tagságot.

A Csoport kb. 4 évig működött elfogadhatóan, a legjelentősebb megmozdulása 1958-ban volt, amikor „Eger vízellátása” összefoglaló címmel háromnapos ankétot rendezett meg, amellyel tulajdonképpen Eger vízellátásának a fejlesztését hosszú távra is megalapozták.

Az aktivitásban történő visszaesést az 1962-es újrászervezés állította meg, illetve a Szervezet életében ekkor egy újabb fellendülési időszak indult el. Ez időszak nagy vívmánya volt egy szintén nagyszabású meliorációs ankét, ami az alapja volt annak a folyamatnak, ami a megyében a melioráció területén máig is tart. Az ankét szellemi irányítója *Salamin Pál*, az Építőipari és Közlekedési Műszaki Egyetem professzora volt. Az ankét eredményeként alakult meg Egerben egy meliorációs tervezési csoport, amely megfelelő színvonalon tervezi, bizonyos értelemben koordinálja e tevékenységet még ma is.

Egy újabb megtorpanás után 1971. május 18-án újult meg ismét a Csoport. Ezt segítette az is, hogy a korábbi maklári vízhasznosítási társulat Egerbe települt át, feladatköre kitágult a vízrendezési tevékenységi körre is. A megújulást segítette az is, hogy 1970-ben megszervezte az OVH az Északmagyarországi Vízügyi Építő Vállalatot, amely komoly szellemi potenciát jelentett Egerben. A megújulás irányítója, szervezője *Varró István* volt, aki a Földmérő és Talajvizsgáló Vállalat (FTV)-nál végzett munkája mellett az MHT munkáját is segítette. Ehhez az újjáalakuláshoz is kapcsolódik egy ankét „Eger minőségi-vízgazdálkodása” összefoglaló címmel. Az ankétról kiadvány jelent meg, ami máig érvényes megállapításaival és feladat meghatározásaival.

Ez az időszak volt az, amikor 200 körüli létszámot mondhatott magának a Területi Szervezet, és évenként 4–5 előadást vagy előadót, legalább meg tudott szervezni. A munkatílusára bizonyos szakosodást is el lehet mondani, négy szakosztálynak megfelelő szervezeti tagozódással. Ezek a vízellátás és hidrológiai szakosztály, a vízgazdálkodási és mezőgazdasági szakosztály, a szennyvíz és közműszakosztály, valamint a balneotechnikai szakosztály.

1977-ben kezdődött egy újabb, és talán mondhatni máig tartó szakasz a Szervezet életében, amellyel rendszeresebbek lettek a rendezvények, ezek jelentettek nagyrendezvényt, előadót, vitadélutánokat vagy ankétokat, munkabizottsági és egyéb munkát. A Területi Szervezet külön szakosztályokra nem tagozódott, hisz az akkori és a mostani vezetőség is azt vallja, hogy eredményesebb munkát lehet további megosztás, vagy tagozódás nélkül végezni. Állítjuk ezt úgy is, hogy máig sem tartjuk reálisnak még külön ifjúsági csoport működését sem, a mi területünkön, munkánk folyamán az együttes, közös munkát valljuk eredményesebbnek.

Területi Szervezetünk látszólag a megyeszékhelyen levő, de mondhatni, hogy az egész megye vízgazdálkodási ágazatához tartozó vállalatokra, intézményekre, ezentúl a vízgazdálkodás periferiáján foglalkozó, vagy az azt érintő intézményekre és vállalatokra is épít, számít. A tagságot ezektől a vállalatoktól, intézményektől szerveztük, munkatervünket, munkánk feladatát a megye vízgazdálkodási céljaival összefüggően a tagság munkahelyeinek céljait is figyelembe véve, határozzuk meg. Természetes, hogy a szakmai feladatok megoldása, elvégzése elsősorban a munkahelyekhez, míg Területi Szervezetünkhöz a célok társadalmi bi-

rálata, vitája, támogatása, vagy kritikája tartozik. Míg a 30 év első fele a vízellátás, a szennyvízkezelés és a melioráció fogalmával mondhatni ki is merült, az utóbbi évtizedben ez lényegesen, tartalmilag is kibővült. Az utóbbi időkben ugyan a vízellátás továbbra is fontos társadalompolitikai feladat maradt — e téren a víztakarékosság, vízminőség-védelem lépett előtérbe —, de a Területi Szervezet a mezőgazdasági vízgazdálkodással, az árvízvédelmi fejlesztésekkel, a környezetvédelemmel, a balneotechnikával, a vízrajzi feladatokkal egyaránt foglalkozott. Ezekben a nagy szakági területeken belül az energiatakarékos vízellátás, vagy szennyvízkezelés, a külszíni bányászat és rekultiváció, a bányászkodás és a bányavíz-hasznosítás, a veszélyes hulladékok elhelyezése, vagy az anyag- és energiatakarékosság ágazati feladatai jelentették munkánkat.

A 30 évvel ezelőtti kezdet 50—55 fős létszáma az idők folyamán csökkent és nőtt, 1973 körül közel 200 főt számlálhattunk tagjaink sorában. Ez a nagy létszám az Északmagyarországi Vízügyi Építő Vállalat 1975. évi megszűnésével 110 főre esett vissza és azóta is 100 fő körül mozog a Területi Szervezetünk létszáma.

Tagjainkat a Heves Megyei Vízmű Vállalat, a Vízügyi Igazgatóság Szakaszmérnökségei, az Eger-Tarnavölgyi, és Mátraaljai Vízgazdálkodási Társulatok, a Keletmagyarországi Vízügyi Tervező Vállalat (KEVITERV) Egri Irodája, a Társulati Együttműködési Csoport dolgozóiból szervezzük elsősorban, de azok a tanácsi, tervező vállalati, kórházi, közegészségügyi dolgozók is segítik munkánkat, akik a vízgazdálkodással összefüggő kérdésekkel is foglalkoznak, vagy munkaterületük részben érinti a vízgazdálkodási feladatokat.

Elnökök:	Titkárok:	
<i>Fogel Elemér</i>	<i>Kóta Imre</i>	1957—1962
<i>Zétényi Endre</i>	<i>Kóta Imre</i>	1962—1971
<i>Kocsmár János</i>	<i>Árvai János</i>	1971—1977
<i>Kovács Sándor</i>	<i>Hegedüs Sándor</i>	1977—

A Területi Szervezet mai munkastílusa a 70-es évek végén fogalmazódott meg, amely a megye, és a vízgazdálkodási ágazat közös érdekeinek megvalósításán alapult és alapszik, felölelve mindazokat a feladatokat, amelybe a vízgazdálkodás, és annak társadalmi háttéréként az MHT céljai meghatározhatók. A mintegy 100 fős tagságnak a Területi Szervezet sokoldalúan kívánja igényeit, érdeklődését kielégíteni, sokoldalúan kíván foglalkozni a Magyar Hidrológiai Társaság — ha lehet mondani — teljes munkájával. Területi Szervezetünk foglalkozik az ágazaton belül szinte minden szakágazati feladattal, de az ágazati perifériás területeket is érintve, a közegészségügy, a településtisztaság, a balneológia és a környezetvédelem terén is megpróbálunk nyitni. Az már természetessé vált, hogy a mezőgazdasági területtel partnerek vagyunk, sok közös rendezvényünk volt az *Agrártudományi Egyesület* Megyei Szervezetével, de ezt mondhatjuk el az *Építőipari Tudományos Egyesülettel*, a *Magyar Urbanisztikai Társasággal*, illetve más tudományos egyesületekkel végzett közös munkánkról vagy rendezvényeinkről is. Ki lehet itt emelni a megmegújuló mezőgazdasági-vízgazdálkodási rendezvényeket, az *Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesülettel* 1983-ban szervezett közös nagy rendezvényünket, a balneológusokkal rendezett 1981. évi „Thermál-

víz komplex hasznosítása” című nagyrendezvényünket, amelyek talán jelzik azt, hogy Társaságunk nem befelé forduló, hanem a megye érdekeinek megfelelően kész a más ágazatokkal, tudományos egyesületeivel való együttműködésre.

Területi Szervezetünk munkájának gerince az évenkénti 8—12 rendezvény, ebben nagyrendezvény, előadóiülés, ankét egyaránt szerepel, de rendszeresek a külföldön járt tagtársak élménybeszámolói, és ha nem is nagy számmal, de munkabizottsági tevékenységet is végzünk. Ez utóbbinak eredménye a kezdeményezésünkre elindított visontai külfejtés bányavízének Gyöngyös város vízellátásra való igénybevétele. Erre a kezdeményezésre Területi Szervezetünk készített tanulmánytervet és ennek alapján már ma 3000 m³ vizet kap Gyöngyös naponta, ami később 12 000 m³/d-re emelkedik. Ugyancsak a mi munkabizottságunk készített tanulmánytervet Kerecsend, Demjén, Egerszalók, Egerszólát, Egerbakta települések kisregionális vízellátására, amely már szintén a megvalósulás időszakát éli.

Költségvetésünk a területi szervezetek közül a kisebbek közé sorolható. Ezt lényegesen emelni nem tudjuk, hiszen megyénkben a nagy vízfogyasztó üzemek száma kevés, így nagyon nagy szervező munka szükséges ahhoz, hogy jogi tagjainkat és a társasági tagok számát növeljük. Az egyesületi munkán túl eddig fontosnak tartottuk azt, hogy a legtöbbet dolgozó tagtársainknak, az egyesületi életben legaktívabban résztvevőknek szinte a költségvetésünk egészéig külföldi tanulmányutat biztosítsunk. A külföldi tanulmányutakkal kapcsolatosan valljuk, hogy az új technikát, vagy technológiákat így lehet megismerni, és az emberek külföldön jártukban-keltükben szélesebb látóteret kapnak szakmai, de más vonatkozásban is. Így juthatott el több munkatársunk a szibériai vízierőművekig, majd a nyugat-európai vízellátási létesítményekig, amit magánemberként egyesek soha el nem értek volna.

Munkánk során az MHT és a megye céljainak megvalósításán munkálkodunk, tagjaink érdeklődésének, szakmai igényének sokoldalú kielégítésére törekszünk. Törekvésünk az is, hogy a megye politikai, gazdasági fejlődéséhez Területi Szervezetünk minden lehetséges eszközzel hozzájáruljon.

IRODALOM

Hegedűs S.: 30 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Heves megyei Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1987. április, 42—43.

KOMÁROM MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET

Az MHT Tatabányai Csoport 1969. április 17-én alakult, elsősorban a Tatabányai Szénbányák tagsági bázisán. Volt korábbi kezdeményezés is 1961-ben a Komárom megyei Víz- és Kútépítő Vállalat részéről, de a társasági élet igazi lendületet a Tatabányai Szénbányák Csoportjának megalakulásával kapott. A Tatabányai Csoport 1976. végén már annyira megerősödött, és sok más szervezet tagjait is bevonó helyi szervezet volt, hogy kérhette 1977-től a megyei Területi Szervezetté nyilvánítását.

A Komárom megyei Területi Szervezet — még Tatabányai Csoportként, illetve Tatabányai Területi Szervezetként két szakosztállyal alakult,

ezek a Vízkémiai és Víztechnológiai Szakosztály, valamint a Szennyvíz Szakosztály. A Társaság működését elsősorban azokon a víztermelési, vízvédelmi, víztisztítási, szennyvíztisztítási területeken fejtette ki, melyek a Víztisztító és Dúsitó Berendezések Gyára (VIDUS) munkaterületéhez tartoztak. 1977-től kezdve, amikor a szervezet megyei Területi Szervezetté fejlődött — elsősorban a Vízmű Vállalat és a Komárom megyei KÖJÁL részéről történt tagsággal bővülve — a munkája is színesedett. Ettől kezdve gyakorlatilag a vízgazdálkodás teljes területével foglalkozik a Társulat. Az 1981-ben megalakult Északdunántúli Víz- és Csatornamű Vállalat (ÉDVCS) Üzemi Szervezet külön Közgazdasági Szakosztállyal jött létre. Amikor 1985-ben a két szervezet egyesült, a Közgazdasági Szakosztály a megyei Szervezetben is megmaradt, még tovább színesítve a tevékenységet.

Az 1969-es alakuló létszám 47 fő volt, amely már 1970-ben 58 főre alakult. A létszámot a következő tíz évben intenzíven emelni nem sikerült, általában 40—50 fő körül mozgott. A Szervezet azonban jogi tagokat is toborzott, 1976-ban már 2, 1982-ben már 7 jogi tag van. Az ÉDVCS üzemi szervezet megalakulásakor a éltszám jelentősen megnövekedett. Az Üzemi Szervezet 110 fővel, a Területi Szervezet 30 fővel összesen 140 fős MHT tagságot jelentett. Napjainkra, a két szervezet egyesülése után a taglétszám 107 fő és 9 jogi tag. A két szervezet összevonásának egyik oka éppen a taglétszámok kismértékű visszaesése, és az Üzemi Szervezet javára történt súlyponteltolódás volt.

Elnökök:

Kovács Gábor 1969—1971
Réczey Gusztáv 1971—1975
Reviczky Ferenc 1975—1983
Gordos Árpád 1983—

Titkárok:

Timár Mátyás 1969—1971
Kollár György 1971—1973
Bukovszky András 1974—1975
Czelecz Pál 1975—1985
Nyárády Géza 1985—

Az ÉDVCS Üzemi Szervezet elnökei és titkárai:

Várnai Iván 1981—1983
Nyárády Géza 1983—1985
Gordos Árpád 1981—1983
Bunda István 1983—1985

A Területi Szervezet több kiemelkedően fontos rendezvényt is tartott működési ideje alatt. Így többször foglalkozott átfogó, az egész megyét vagy egy nagyobb térséget érintő kérdéssel. A partiszűrészű vízbeszerzéssel, az ezzel kapcsolatos vízminőségi kérdésekkel, a karsztvízkészlet kérdéseivel és a bányászattal kapcsolatos karsztvízemelések hasznosításával a vízhasznosítások területén, az ipari szennyvíztisztítás, a mezőgazdasági eredetű szennyvizek tisztítása területén eljárások, berendezések kidolgozása során a kísérleti eredmények terjesztésével és a termékek megismertetésével, a kommunális szennyvizek tisztításából keletkező szennyvíziszapok mezőgazdasági elhelyezésével stb. végzett előremutató munkát. Különösen értékes tette a Szervezet tevékenységét az, hogy a vízellátási, vízminőségvédelmi munkával kapcsolatos kérdések megtárgyalásába nemcsak a vízügy területén dolgozó ipari szakemberek kapcsolódtak be, hanem a Szervezet mozgósítani tudta a tanácsi appa-

rátus, a közegészségügy, a mezőgazdaság és a környezetvédelem illetékes szakembereit is.

Csak egy ilyen kiemelkedő rendezvény pl. az 1982-ben tartott ankét az eocén bányanyitások kapcsán kitermelt bányavizek hasznosításával és a karsztvízkészlet helyzetével foglalkozva, melynek vitaindítói *Kapolyi László* államtitkár és *Varga Miklós* OVH elnökhelyettes voltak.

Eredményes külföldi kapcsolatot épített ki a Szervezet a lengyelországi Kielce vajdaság testvérszervezetével. Ennek kapcsán cserelátogatásokra és közös rendezvényekre kerülhetett sor.

A Szervezetnek nagyon sok kiváló szakembere, illetve azóta felelős tisztséget betöltő tagja van és volt. Az alapító tagok közül *Reviczky Ferenc* nevét emeljük ki.

IRODALOM

Czelecz P.: 10 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Komárom megyei Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1980. október, 52.

KÖZÉPDUNÁNTÚLI TERÜLETI SZERVEZET

A Területi Szervezet 1964. november 25-én „hivatalosan” tartott alakuló ülésén kezdte el működését. Ezt azért kell így fogalmazni, mert hozzávetőleg egy-két évvel korábban, már a tagtoborzási munkával párhuzamosan, voltak a területen különféle hidrológiai rendezvények. Az egyesületi munka tehát tulajdonképpen hamarabb elkezdődött, mint a megalakulás időpontja. Ezt az a körülmény is motiválta, hogy a térségben olyan súlyos vízgazdálkodási gondok és feladatok bontakoztak ki — Balaton, Velencei-tó rekreációja, bányavíz elvonás stb. —, melyek egyrészt országos érdeklődést keltettek, másrészt interdiszciplináris együttműködést kívánva, különféle hivatalos szervezetekben dolgozó szakemberek — nem hivatalos — egyesületi — szmecszerését, ismereteik átadását is igényelték. E felismerés és szükségszerűség alapján — *Elek Zoltán*, a Társaság főtitkára kezdeményezésére — a Középdunántúli Vízügyi Igazgatóság akkori vezetőinek segítő és szervező tevékenységével hozták létre az alakulás előfeltételeit.

A Területi Szervezet — mely nagyjából Fejér, Veszprém és Tolna megyék vízgazdálkodással foglalkozó, vagy azzal kapcsolatban levő szakembereiből tevődött össze — már az alakuláskor kialakította tevékenységének fő területeit. Gyakorlatilag ezek máig sem változtak, csak súlyuk arányában volt időről időre módosulás. Így alapcél volt:

- olyan szabad vitafórum megteremtése, melyen hivatalos kööttség nélkül cserélhessenek ismereteket, és véleményt a különféle munkahelyeken tevékenykedő szakemberek;
- a Közép-Dunántúl sajátosságaiból fakadóan a vízgazdálkodás szerteágazó kérdései között különös figyelmet kell fordítani
- a nagytavak (Balaton, Velencei-tó),
- a vízkészletgazdálkodás (tározás),
- mélységi vizek (karsztvízgazdálkodás) és
- a vízminőségvédelem

kérdéseire, beleértve ebbe a gazdaság- és társadalompolitika, a kapcsolódó tudományágak szerepének kérdésköréit is;

- társadalmi segítségnyújtás egy-egy konkrét helyi vízgazdálkodási probléma megoldásában (szakvélemény, tanulmányterv stb.);
- a fiatal szakemberek ismereteinek, előadókészségének fejlesztése kifejezetten számukra biztosított lehetőségek megteremtésével (pályázatok, előadóiülések stb.).

A differenciáltan jelentkező területi feladatok, a tagság létszámának növekedése és érdeklődési körének meghatározott témakörökhöz való kapcsolódása eredményeként a Területi Szervezeten belül

1974. márciusában Tolna megyei Körzeti Csoport (Szekszárd);

1975. májusában Veszprémi Körzeti Csoport;

1979. júniusában Dunaújvárosi Körzeti Csoport

jött létre. Közülük a Veszprémi Körzeti Csoport 1985. áprilisában önálló területi szervezetté alakult.

Előadóiülésein, rendezvényein, a Tolna megyei Körzeti Csoport zömében vízrendezési és árvízvédelmi, a Veszprémi Körzeti Csoport meliorációs és kisvízfolyásrendezési, a Dunaújvárosi Körzeti Csoport ipari vízgazdálkodási kérdésekkel foglalkozott elsősorban.

Jó keresztmetszetet ad a tevékenységi terület összetételéről azoknak a jelentősebb nagyrendezvényeknek felsorolása, melyeket a Területi Szervezet (Körzeti Csoport) önállóan szervezett, vagy melyeknek szervezésében oroszlánrészt vállalt.

1965. Tározási ankét (Ter. Szerv.);

1966. Velencei-tavi ankét (Ter. Szerv.);

1967. Területi vízgazdálkodás a gazdaságirányítás új rendszerében. Ankét (Ter. Szerv.);

1968. Mennyi vizet iszik Székesfehérvár? Ankét (Ter. Szerv.);

1969. Balatoni Ankét (Terv. Szerv.);

1972. Korszerű eszközök és módszerek a területi vízgazdálkodásban. Ankét (Ter. Szerv.);

1974. Ifjúsági Hidrológus Napok (Ter. Szerv.);

1976. Balatoni Ankét (Ter. Szerv.);

1977. VI. Ifjúsági Napok (Szekszárd);

1978. Településfejlesztési és Városrendezési Konferencia (Szekszárd);

1983. Ipari vízgazdálkodás a Közép-Dunántúlon. Anként (Ter. Szerv.);

1983. Duna Ankét (Dunaújváros);

1984. Mezőgazdasági vízgazdálkodás. Ankét (Ter. Szerv.);

1984. Duna Ankét (Dunaújváros), és

1985. Rácalmási sziget. Ankét (Dunaújváros).

Az ezeken kívül tartott előadóiüléseket (Székesfehérváron átlagosan évi 10, Szekszárdon évi 4, Veszprémben évi 5, Dunaújvárosban évi 6) az jellemezte, hogy kb. fele részben országos nevű specialisták, fele részben helyi szakemberek voltak az előadók. Számos társszervezet (elsősorban MTESZ taggyeület) igényelt a Területi Szervezettől előadókat, s ez az itt folyó munka színvonalát is fémjelezte.

A Területi Szervezet taglétszáma a következők szerint alakult:

Év	Területi szerv.	Tolna megyei körzeti	Veszprémi csoport	Duna-újvárosi	Összesen
1964	74	19	—	—	74
1968	108	—	—	—	108
1972	102	—	—	—	102
1975	101	50	42	—	193
1979	110	50	50	56	156
1985	136	50	*	120	306

* Önálló szervezetté alakult.

Fontos szerepet töltenek be, s nagy anyagi segítséget nyújtanak a jogi tagok.

Területi Szervezet:

elnökök:	titkárok:	
<i>Karászi Kálmán</i>	<i>Egry Gábor</i>	1965—1969
<i>Karászi Kálmán</i>	<i>Marek Miklós</i>	1969—1971
<i>Karászi Kálmán</i>	<i>Vig Károly</i>	1971—1976
<i>Karászi Kálmán</i>	<i>Dely Géza</i>	1976—

Tolna megyei Körzeti Csoport:

elnökök:	titkárok:	
<i>Goóts Kálmán</i>	<i>Bucsányi György</i>	1974—1980
<i>Pataki László</i>	<i>Bucsányi György</i>	1980—1985
<i>Király Ernő</i>	<i>Bucsányi György</i>	1985—

Dunaújvárosi Körzeti Csoport:

elnökök:	titkárok:	
<i>Szalay Árpád</i>	<i>Bessenyei Ferenc</i>	1979—1981
<i>Szalay Árpád</i>	<i>Almási Mária</i>	1981—

Az alakulástól eltelt időszakban a Közép-Dunántúl vízgazdálkodásában jelentős változások — egyes területeken romlás, más területeken igen nagy fejlődés következett be. A romlási tendenciák korlátozásában, a nagyszabású fejlesztésekben a Területi Szervezetnek, a benne tömörült szakembereknek meghatározó szerepe volt. Csak példákkal illusztrálva a változásokat:

- a vízhasználatok fokozódása és a vízelvonások révén kiélezett vízkészletgazdálkodási helyzet állt elő;
- megnövekedett a felszíni és felszínalatti vizek veszélyeztettsége. (Ipari és kommunális tisztítatlan szennyvizek, Balaton eutrofizációja, bányavízvezetékek stb.);
- egyes vízfolyások (pl. Torna, Séd-Nádor) az ország legszennyezettebb felszíni vizeivé váltak;
- kedvezőtlenül változott a vízellátás és a szennyvízkezelés állása.

Ezek és más káros tendenciák mellett, korszakos létesítmények, beavatkozások valósultak meg. Így:

- megépült a Sió torkolati mű (Árvízkapu), a Közép-Dunántúl legnagyobb vízgazdálkodási létesítménye;
- teljesen átépültek a Duna jobbparti (Sió kétparti) védművek;
- a Balaton vízkészletgazdálkodásának (vízszintszabályozásnak) érdekében kibővítésre került a Siófoki Sió zsilip, a Sió meder teljes hosszban;
- a vízkészletgazdálkodási helyzet javítására kb. 100 millió m³ kapacitású víztározás létesült;
- szabályozták valamennyi fontosabb vízfolyást (Kapos, Marcal, Torna, Gaja, Nádor, Szt. László víz stb.);
- a Velencei-tavon végzett rekreációs munkák eredményeként, a tó mocsaras jellege megszűnt, vize egy kategóriával javult, s üdültetési kapacitása sokszorozódott;
- nagy regionális vízellátó rendszerek épültek (Rákhegy, Nyírad, Ercsi, Velencei-tó), melyek — s helyi vízbeszerzések — révén több mint 70⁰/₀-ra növekedett a vezetékes vízellátásban részesülő lakosság aránya;
- megépültek a dunántúli esőztető öntözőfürtők (Balatonaliga, Dunaujváros, Kisláng stb.);
- nagy horderejű beavatkozásokkal (tározás, szennyvízkivezetés, foszfortalanítás) sikerült a Balaton vízminőségromlását megfékezni;
- jelentős, bár nem elégséges lépések történtek a szennyvizek tisztításában, elvezetésében, az ipari vízgazdálkodás megjavításában.

A hézagos felsorolásból is kitűnik, hogy a megvalósítás sok szakma, sok tudományág együttműködését igényli, s ezek szintetizálásában a Területi Szervezetnek nélkülözhetetlen szerepe volt és van.

IRODALOM

- Zsuffa I.*: Beszámoló a MHT Középdunántúli Csoportjának megalakulásáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1965. június hó, 120.
- Karászi K.*: 10 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Középdunántúli Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1974. 79—81.
- Kerek J.*: A Magyar Hidrológiai Társaság Középdunántúli Területi Szervezetének 1974. évi munkájáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1975. 106—107.
- Karászi K.*: 15 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Középdunántúli Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1979. október, 22—25.
- Bucsányi Gy.*: Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság Tolna megyei Területi Szervezetének 1974. évi működéséről. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1975. 107—108.
- Bucsányi Gy.*: Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság Tolna megyei Területi Szervezete 1975. évi rendezvényeiről. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1976. 80—82.

NÓGRÁD MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET

A Nógrád megyei Területi Szervezet Salgótarjánban 1959-ben alakult, mint városi szervezet, 5 fős vezetőséggel és 32 taggal. Az elnök *Lizsnyánszky Antal*, a titkár *Lengyel József* volt. A Társaság feladata volt az életképes szervezet megteremtése, és évenként 2—3 előadónál megrendezése.

A Szervezettel szemben tanúsított érdeklődés túlnőtt a város határain, ezért 1975-ben új vezetőség megválasztására került sor, és a Salgó-

tarjáni Városi Szervezet Nógrád megyei Területi Szervezetté alakult át 8 fős vezetőséggel.

Az új vezetőség megválasztása során, figyelembe véve a központi elvárásokat, bázis vállalatnak a Nógrád megyei Víz- és Csatornamű Vállalatot kérték fel. Ettől kezdve a Szervezet úgy tevékenykedik, mint a Magyar Hidrológiai Társaság Nógrád megyei Területi Szervezete. Céljai közé tartozik:

- Nógrád megye kommunális vízellátásának fejlesztése, a közművesítés koncepciójának kidolgozásában való részvétel;
- a területi vízgazdálkodási elképzelések kialakításában való részvétel;
- a környezetvédelem fejlesztése, különös tekintettel a víz védelmére, a szennyvíz elvezetésére és tisztítására;
- ipari és mezőgazdasági vízgazdálkodás segítése;
- a tag- és jogi taglétszám stabilizálása, illetve növelése.

A tagság között jelentős számban vannak ipari üzemek képviselői is, ezért is foglalkozunk az ipari üzemek vízgazdálkodási problémáival, a takarékos vízfelhasználás, valamint az időszerű szennyvíztisztítás kérdéseivel.

Rendezvényeinken igyekeztünk elősegíteni a megyei közművesítési program fejlesztését, szakembereink továbbképzését, az ipari és mezőgazdasági üzemek vízgazdálkodási tevékenységének javítását is.

Közművesítési program keretében előadóüléseken, tanulmányutakon foglalkoztunk a megyei regionális rendszerekkel. A tagság aktívan részt vett a regionális rendszerektől a kistérségi vízművek kialakításáig a tervek véleményezésében és az üzemeltetésében. A megyében kialakítható kistérségi vízművek létesítésére a Szervezet pályázatot hirdetett. A nyertes pályázat szerint már két kistérségi vízmű került kialakításra.

Külföldi kapcsolatot a közép-szlovákiai testvérszervezettel alakítottunk ki. Ennek keretében 1976-tól évenként, 1981-től két évenként 3—3 tagú műszaki szakemberekből álló küldöttség vesz részt cserelátogatáson, illetve tapasztalatcserén.

Nagyrendezvény keretében ismertették, és mutatták be a Vodni Zdroje Prágai Vállalat szakemberei a Magyarországon (Heves, Nógrád megyében) végzett kútfúrési, kúttisztítási, televíziós kamerák felhasználási lehetőségeit, és a vízvezeték tisztítási munkáit.

A Társaság tanulmányutak, bemutatók szervezésével is segíti a tagság szakismereteinek bővítését.

Ilyenek voltak:

- a Kiskörei Vízlépcső építésének és üzemeltetésének helyszíni bemutatása;
- az esztergomi Vízügyi Múzeumban a „Duna története” c. kiállítás megtekintése;
- az Északmagyarországi Regionális Vízmű üzemeltetésének megtekintése;
- a Nyugatnógrádi Térségi Vízmű építésének megtekintése, valamint
- a Középnógrádi Térségi Vízmű építésének megtekintése.

Az egyik legfontosabb feladatunk a vízminőség védelme, a vizek nitrátmentesítése. E fontos feladatot a témában jártas szakemberek segítségével, előadói lélesek keretében ismertettük meg szakembereinkkel.

Az MHT alapszabályában rögzítettek szerint 5 évenként megtartjuk a vezetőségválasztó taggyűlést, ahol nyolc fős vezetőség kerül megválasztásra, elnök, titkár, 2 fő alelnök és 4 fő vezetőségi tag. A vezetőség munkaterv szerint végzi munkáját, általában félévenként ülésezik, de ha szükséges, többször is összehívásra kerül.

Nagyrendezvény keretében foglalkoztunk az ipari és mezőgazdasági vízgazdálkodás helyzetével Nógrád megyében. E rendezvényen foglalkoztunk az ipar vízellátási helyzetével, a szükséges intézkedésekkel, öntözéssel, meliorációval, higrágya kezeléssel, ezeken a területeken elért eredményekkel és problémákkal.

Szervezetünknek igen jó a kapcsolata állami és társadalmi szervezetekkel. Ezeket a kapcsolatokat továbbra is meg kívánjuk őrizni, fejleszteni. Fokozni kívánjuk a vezetőség és a tagság aktivitását előadói lélesek, bemutatók és pályázatok kiírásával.

Elnökök:	Titkárok:	Taglétszám:
<i>Lizsnyánszky Antal</i>	<i>Lengyel József</i>	1959—1975 32 fő
<i>Pálfalvai Kálmán</i>	<i>Heinz Frigyes</i>	1975—1980 88 fő
<i>Pálfalvai Kálmán</i>	<i>Hajék Sándor</i>	1980—1985 106 fő
<i>Pálfalvai Kálmán</i>	<i>Hajék Sándor</i>	1985— 116 fő

NYUGATDUNÁNTÚLI TERÜLETI SZERVEZET

A Nyugatdunántúli Területi Szervezet 1958. október 24-én alakult Nyugatdunántúli Csoport névvel, akkor az országban a hatodik területi szervezetként.

Taglétszám: alakuláskor 53 fő, 1985-ben 138 fő.

Elnökök:	Titkárok:
<i>Éry István</i> 1958—1964	<i>Csetneki István</i> 1958—1962
<i>Kolláth László</i> 1964—1966	<i>Joó Ottó</i> 1962—1976
<i>Gaál Ferenc</i> 1966—1980	<i>Lotz Gyula</i> 1976—1985
<i>Major József</i> 1980—	<i>Horváth Ferenc</i> 1985—

Szervező titkár:

Kovács Sebestyén Krisztina 1976—

Működési területe földrajzilag a Nyugatdunántúli Vízügyi Igazgatóság (VIZIG) működési területével közel egyenlő. Javarészt Vas és Zala megyékre terjed ki. Elsősorban a területi vízgazdálkodás szakkérdései bemutatásának, megvitatásának fóruma. A Szervezet közel két évtizede vízgazdálkodási koncepció és tanulmánytervek készítésével is foglalkozik. Így önfenntartó is. 1980-tól Zala megyei Körzeti Csoportunk külön szervezeti egység formájában dolgozik. Elnöke: *Palkovits Dénes*, titkára: *Czigola Károly*.

A tagok javarészt a Nyugatdunántúli VIZIG és a Vízművek dolgozói. Társulati, tanácsai, KÓJÁL és tervezői irodai tagjaink is vannak.

A Szervezet tevékenységét a terület iparosítása vízgazdálkodási kérdéseinek, a vízellátás, csatornázás, szennyvíztisztítás, vízrendezésnek vizsgálatával indította. Így az első években Hévíz vízellátás-csatornázásával, a láphasznosítással, a falusi termelőszövetkezetek vízellátásával, az őrségi meliorációval, a vidék szakemberellátásával, továbbképzésével foglalkoztunk. 1961-ben és 1964-ben az Országos Műszaki Fejlesztési Bizottság (OMFB) akkori elnökének és a terület vezetőinek részvételével mérnök- és technikus tanácskozást szerveztünk. A 60-as évek második felében a vízkörnyezet védelem, kárelhárítás is előtérbe került.

Az 1967-es községi ankétunkon a vezetett vizekben okozott járványokról, a nitrátos ivóvizek ártalmairól is hallhattunk a vízgazdálkodás-vízkezelésgazdálkodás mellett. Megtárgyaltuk az 1965. évi maximális Rába-árvizek tapasztalatait is.

1968-ban együtt ünnepeltük a szombathelyi vízmű 70 éves fennállását. Egyidejűleg a Szombathely térség vízbeszerzési, vízellátási lehetőségeit is megvizsgáltuk. 1969. végén Zalaegerszegen ankét volt a vízszennyezések elhárításáról. Az itt be is mutatott eljárás (hidrofobizált perlitel) jól vizsgázott 1969—70. telén a Zala olajszenyezése sikeres elhárítása során.

A 70-es években a Szervezet területének vízellátás-csatornázási, hévízhasznosítási, tározási kérdéseire összpontosított.

Ebben az időszakban kerültek reflektorfénybe a Balaton vízgazdálkodási-vízvédelmi kérdései is. 1970-ben a szombathelyi, büki, sárvári, borgátai, mesteri, zalakarosi, zalaegerszegi hévizek (fürdő) hasznosításáról, a főleg szénhidrogén-kutatásokkal feltárt hévizeinek egyéb hasznosítási lehetőségeiről tárgyaltunk. Jó példa volt a roncsolt területek rehabilitációja a szombathelyi Csonakázó tó — Tófürdő, amelynek tervei (s az építés is javarészt) társadalmi munkában készültek.

1971-ben a Magyar Kémikusok Egyesületével együttesen „Szennyvíztisztítás és üzemi vízgazdálkodás” c. tanfolyamot szerveztünk. Ankénton tárgyaltuk meg Szombathely térség vízellátásának fejlesztését. A megvalósítás azóta is ehhez igazodik. 1972-ben a Vasi Műszaki Hetek keretei között bemutattuk új hévízfürdőinket.

1973-ban Keszthelyen tartottunk a város vízgazdálkodási kérdéseiről ankétot. A szombathelyi új 30 ezer m³/d-s szennyvíztisztító és Bük fürdő rendezési terve is megvitatásra került, a vízmű 65. „születésnapján” (670 résztvevő).

Tanulmányok készültek a sárvári, nagykanizsai, szombathelyi csónakázó tavakról, utóbbi vízpótlásáról, Mesteri—Borgáta és a fürdőkörnyék vízi közművesítéséről stb.

1974-ben a vízjogi engedélyezési dokumentációk tartalmáról igen nagy munkával készült jogszabályi hézagpótló összeállítás. A kapcsolt kerekasztal-megbeszélésen 126 fő vett részt. Az anyagot a győri, székesfehérvári, szombathelyi Vízügyi Igazgatóságok 1500 példányban adták ki.

Ugyancsak 1974-ben október 16—18 között rendeztük anyaegyesületünkkel a MHT első vándorgyűlését Keszthelyen, „Korszerű eszközök és módszerek a területi vízgazdálkodásban” címmel. Az érdeklődést 34 tanulmány, 43 hozzászólás stb. jelezte.

A Balaton vízgazdálkodásáról 1976-ban ugyancsak Keszthelyen tartott ankétot ismertettük először nyilvánosan a Zala szennyezésének mé-

rési eredményeit, a védekező fő irányairól és a Kis-Balaton vízvédelmi rendszer kialakításáról vallott elképzeléseinket. Ezek azóta jelentős részben meg is valósultak. Ez értelemszerűen az 1979. évi hasonló keszthelyi ankétára is vonatkozik.

1978-ban Vas megye, 1980-ban Zala megye távlati vízellátás, csatornázás, szennyvízelhelyezési koncepció terve került az érintettekkel megvitatására. 1978-ban átadtuk a „Tározási lehetőségek Nyugat-Dunántúlon” c. tanulmányunkat is az érintetteknek.

A 80-as években végzett munkánkra leginkább a különféle tanulmánytervek készítése a jellemző. 1980—85. között 36 db-ot készítettünk el. Ezek főleg település vízgazdálkodással kapcsolatosak. A legnagyobb közülük a Balaton nyugati vízgyűjtő hidrológiai, vízügyi környezetvédelmi és vízrendezési kérdéseivel foglalkozik. A nagyobb — nagyrendezvényt is megközelítő léptékű — rendezvények:

1981. a sárvári termálvíz-hasznosítási ankét;

1982. a szombathelyi szennyvíztelep fejlesztéséről, valamint a geotermikus energia hasznosításáról rendezett ankétok;

1983. ankét a műtrágyatárolás és vízszennyezés kapcsolatáról; a MUT-DANO komposzáló bemutatása Keszthelyen.

Nagy érdeklődés kísérte a Nyugat-Dunátúl árvízi helyzetképét is (több) korábbira is emlékezve (Prof. Ing. Kurt Bellin: Alsó-Szászország vízgazdálkodásáról); a kisvízfolyások rendezésének ökológiai szempontjairól (1984) tartott előadásokat.

1984-ben jubileumi ülést rendeztünk Szervezetünk fennállásának 25. évfordulója alkalmából. Az elmúlt negyedszázados munkát korábbi elnökünk: *Gaál Ferenc* méltatta. Jelen összeállításunk is nagy vonatkozásban ehhez igazodik.

Rendezvényeink közé számíthatjuk rendszeres éves tanulmányútjainkat, amelyeket más területek szakmai megismerésére, tagságunk összekovácsolására, a jól dolgozók jutalmazására orientálunk.

Rendszeresen fogadunk más területi szervezeteket is.

Szervezetünk tevékenységének súlypontja, a megbízásos munkavégzés során, a munkabizottságokban folyó munka. E téren elsősorú törekvésünk a Társaság működési körével kapcsolatban a fellépő társadalmi igények kielégítése.

Az utóbbi években ez a társadalmi igény mindinkább konkrét feladatok megoldására, koncepciótanulmányok, konkrét műszaki tervek készítésére irányul. A tanulmányok különféle műszaki létesítmények megvalósításához, döntéselőkészítő, fejlesztési irányt mutató szerepet kapnak, a közép- és hosszútávú népgazdasági tervezés alapadatául szolgálnak. Véleményünk szerint a munkabizottsági tevékenység társadalmi szempontból a leghasznosabb, leghatékonyabb egyesületi, működési forma, mely területünkön igen jó kapcsolatot biztosít Társaságunk és a különféle szervek között.

Ugyanakkor a megbízásos munkákból származó bevételek biztos és bőséges anyagi alapot szolgáltatnak a Területi Szervezet működéséhez.

Nemzetközi kapcsolataink csak az anyaegyesületen keresztül vannak.

Területünk minden fontosabb vízlétesítménye létrehozásában, vízgazdálkodása javításában közreműködünk.

Kiemelkednek:

- nyugat-magyarországi (őrségi) melioráció;
- nyugat-dunántúli árvíz;
- Szombathely térségi vízmű;
- termásvíz-hasznosítás (Bük, Sárvár, Zalakaros stb.);
- évtizedes mérések a Zala szerepe, súlya tisztázására a Balaton eutrofizálódásában, és javaslatok ennek csökkentésére, különös tekintettel a Kis-Balaton védőrendszerre;
- a Balaton nyugati vízgyűjtője meliorációs tervei; valamint
- Vas és Zala megyék vízellátás, csatornázás, szennyvíztisztítási koncepciók tervei.

IRODALOM

- Gaál F.: 15 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Nyugatdunántúli Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1974. 75–77.
- Gaál F.: 20 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Nyugatdunántúli Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1980. október 49–50.

PEST MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET

A területi kezdeményezés és az MHT Elnöksége határozata alapján 1986. május 22-én alakult meg a Pest megyei Területi Szervezet tizenkettediként és ezzel a megyei szervezetek az ország teljes területét lefedik.

A Pest megyei Területi Szervezet célja, hogy országunk e központi elhelyezkedésű, mind települési, mind ipari és mezőgazdasági szempontból súlyponti területén a térség speciális vízellátási, csatornázási, vízkémiai és víztechnológiai, általános mezőgazdasági, ipari vízgazdálkodási szakemberek társadalmi fórumává váljék. Feladata, hogy a regionális problémákra érzékenyen aktív részese legyen a terület szakmai közéletének. Kiemelt vízgazdálkodási feladatait a megye egyéb adottságai mellett a főváros hatásai is meghatározzák, így

- a főváros, ahol az ország lakossága 20⁰/₀-ának vízellátási igényét kell kielégíteni — zömmel Pest megyei vízbázisból;
- az agglomeráció, ahol mint minden egyéb téren, a vízgazdálkodásban is a főváros ellátottsági szintjéhez közelítés a feladat;
- a szennyvíz-, szennyvíziszap-elhelyezés megoldásában az együttműködés, valamint
- a főváros és Pest megyei ipari üzemek — melyek az ország iparának közel 40⁰/₀-át reprezentálják — vízgazdálkodási feladatainak megoldása.

Alapvető feladatok közé tartozik a Nagymarosi Vízlépcsőnek tervezésével, építésével, üzemelésével kapcsolatos műszaki, valamint a Duna-kanyar és a Ráckevei (soroksári) Duna-ág üdülőkörzeteinek vízgazdálkodási feladatai.

A Pest megyei Területi Szervezet 240 fős taglétszámmal alakult és remélhetően hamarosan a legnagyobb taglétszámú területi szervezetté erősödik. A Pest megyei Területi Szervezet megalakulása után, annak keretén belül működik a továbbiakban — a már több éves eredményekkel rendelkező — Dunamenti Regionális Vízmű (DMRV) Üzemi Szervezete Vácott, valamint a Ráckevei Körzeti Csoport. Mindkét szervezet

munkatervében megfogalmazott önálló rendezvényeivel színesíti a Pest megyei Területi Szervezet munkáját.

A Pest megyei Területi Szervezet első elnöke *Károlyi Csaba*, alelnöke *Akácz Béla*, titkára *Radványi Rudolf*.

DUNAMENTI REGIONÁLIS VÍZMŰ ÜZEMI SZERVEZETE

Az 1975. április 16-án alakult Üzemi Szervezet szakmai területe: a vízellátás, csatornázás, szennyvíztisztítás, vízminőségvédelem, vízépítőipari tevékenység, strandfürdő üzemeltetés, ivóvíztisztítás és vízfertőtlenítés.

A taglétszám a következőképpen alakult:

Év	1975	1980	1986
Fő	43	78	83

Elnök: *Márkus István* 1975-től, titkár: *Timár Mátyás* 1975-től.

Fontosabb rendezvények:

- 1975. augusztus 8-án Hartán „Mezőgazdasági Vizhasznosítási Napok”, ankét;
- 1976. május 21-én Kapuvárott „Kisalföld '76” címmel vízöntözési gépészeti bemutató és ankét;
- 1977. január 14-én Vácott „Vízügyi földművek gépesített fenntartásának tapasztalatai”, ankét;
- 1979. március 28-án Budapesten „Advance klórozók helyzete Magyarországon”, bemutató, ankét;
- 1979. október 16-án Vácott „Környezet- és természetvédelem időszerű kérdései” ankét, *Gonda György* államtitkár, OKTH-elnök közreműködésével;
- 1980. november 27—28-án kétnapos ankét Szentendrén, „Partizürésű kutak vízminőségi kérdései”;
- 1982. március 17-én országos ankét Budapesten „A váci ivóvízszennyeződés okai és tapasztalatai”;
- 1983. április hónapban „Gödöllői Tavasz '83” rendezvénysorozat, a Gödöllői Tanács közreműködésével;
- 1984. április 11—13-án Győrött, a Gépipari Tudományos Egyesülettel közösen, „Környezetvédelmi Napok” rendezvénysorozat;
- 1985. március 28-án Vácott, bemutatóval egybekötött ankét, a „VYREDOX” rendszerű föld alatti vas-mangán tisztítási eljárás” címmel;
- 1986. március 20-án hazai tanulmányúttal egybekötött ankét „Az új ROCLA típusú medencék építése, tervezése és kivitelezése tapasztalatairól”.

RÁCKEVEI KÖRZETI CSOPORT

Az „Aranykalász” Mezőgazdasági Termelősövetkezet (MGTSZ), a Pest megyei Víz- és Csatornamű Vállalat (PVCSV) és a Budapesti Vízügyi Igazgatóság (BUVIZIG) III. Szakaszmérnökség vezetése úgy ítélte meg, hogy Ráckeve és környéke területén folyó vízgazdálkodási beruházások, építkezések színvonalát emelni tudjuk, ha egy olyan területi szervezetet hozunk létre az MHT keretein belül, mellyel a szakemberek folyamatos

továbbképzését biztosítani tudjuk. Lehetőséget kívántunk teremteni a fiatal értelmiségieknek a publikálásra, szakmai tanulmányutak szervezésével és a területen folyó feladatok megismerését kívántuk biztosítani. Munkánkba a dunaharaszti Baktay Ervin Vízügyi Szakközépiskola diákjait is bevontuk. Területünkön ebben az időszakban számos fiatal pályakezdő helyezkedett el, és ezen szakemberek igényét is próbáltuk kielégíteni 1980. szeptemberében a Körzeti Csoport létrehozásával.

Fő tevékenységi körünk a terület vállalatainak és üzeminek adottságaiból következően elsősorban a meliorációs munkák, öntözési feladatok, illetve az ezekhez kapcsolódó műtárgyépítések. Miután központunk a Csepel-szigeten található, így kiemelt fontosságú az árvízvédelem, mind a megelőzés, mind a védekezés időszakában. Kisebb belvízrendszer is található területünkön (Gyál, Dabas, Monor), így ezek is tevékenységi körünk egy részét képezik. Az elmúlt 2—3 évben a hangsúly a vízminőségvédelemre helyeződött át. A Ráckevei- és a Nagy-Dunán számos (évente 2—3) vízminőségvédekezés résztvevői voltunk. Az 1981—82-es időszaktól kezdődően több kommunális építkezés szakmai problémáinak megoldásába kapcsolódtunk be (Ráckeve szenny- és csapadékvíz csatornázás, Ráckeve szennyvíztisztító építés, Szigetszentmiklós csatornázás, Tököl Állati Takarmány Előállító Vállalat [ÁTEV] szennyvíz nyomócső-építés).

Taglétszámunk a megalakuláskor 39 fő volt. Az állandó — mely kb. 20 fő — létszámon felül jelentős fluktuáció volt, melynek oka az, hogy a Baktay Ervin Vízügyi Szakközépiskolás diákok további tagságáról nem tudunk, így minden tanévben új tagokkal bővültünk. Többen nyugdíjba mentek. Jelenleg 20 fő a taglétszámunk.

Elnök:
Bohák Imre 1980—

Titkárok:
Hajdú László 1980—1984
Bognár Mihály 1984—1986
Fekete Tibor 1986—

Tevékenységünk jelentősebb eredményeit illetően kiemeljük, hogy az MHT keretében több bemutatóval egybekötött nagyrendezvényünk volt. Így az első 1982-ben a tömlőgátas mederelzárás, 1983. áprilisában mikrocölöp-verés témában országos bemutatót tartottunk.

A fiatal, diplomaterv pályázaton részt vevő kezdő szakembereket minden évben felkértük előadás tartására. A területünkön meghirdetett „Alkotó Ifjúság” pályázatokon minden évben részt vettünk. Jó kapcsolatot alakítottunk ki az Alsódunavölgyi Vízügyi Igazgatóság területi csoportjával. Az előadói rendezvényeken túl — mely évente 4—5 alkalommal volt — szakmai kirándulásokat is rendeztünk, illetve azokon részt vettünk. Segítséget nyújtottunk 1986-ban a vízügyi szakközépiskolások tanulmányi versenyének lebonyolításához. 1983-ban a Vizgazdálkodási Intézet (VGI) által beindított csővezeték építő szakmunkás-képzéshez oktatói munkával járultunk hozzá. Tagjaink többszörös újítok.

Fiataljaink a munkahelyükön működő FMKT feladataiból részt vállalnak. Több alkalommal az országos árvizes értekezlet (1984), az országos mezővízes kongresszus (1986) szervezésében, lebonyolításában vettünk részt.

Működési területünkön árvízvédelmi fővédvonal húzódik (75 km). ebből adódóan a védekezéshez kivezényelt Magyar Néphadsereg-alakulattal jó kapcsolatot alakítottunk ki, szakmai továbbképzésüket végezzük.

A Körzeti Csoport területén található fő vízellátó létesítmények: a Tassizsilip, Kvassay-zsilip, belvízátemelő szivattyútelepek, alsónémedi öntözőfűrt szivattyútelepe, „Aranykalász” MGTSZ nyomásközpont, árvízvédelmi fővédvonal, tőköli vízmű, Csepel III/III. újhegyvi vízműtelep, Ráckeve PVCVSZ vízműtelep, melynek építésében tagjaink részt vettek, vagy üzemeltetik.

SOMOGY MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET

1970-ben alakult meg a Déldunántúli Vízügyi Építő Vállalat (DÉLVIÉP). Ezzel a megyében dolgozó vízügyi szakemberek száma jelentős mértékben megnőtt. A kaposvári székhelyű vállalatnál, valamint a már addig is működő egyéb vízügyi szerveknél dolgozó szakemberek igényelték, hogy szakmai, társadalmi szervezet keretén belül aktív társadalmi munkát végezhesenek. A megalakulást megelőző szervező munka eredményeként 58 fő egyéni és 6 vállalat jogi tagként való csatlakozásával 1972. szeptember 8-án alakítottuk meg Területi Szervezetünket.

1977. május hónapban Siófokon megalakult a DRVV Üzemi Csoportja. Az ottani térségben dolgozó szakemberek az Üzemi Csoport tagjai lettek, így létszámunk jelentősen csökkent. Fontos feladattá vált, hogy az egyéni tagjaink számát fokozatosan növeljük. 1978. év végére már 89 fő volt a létszámunk, mely azóta is folyamatosan növekszik. Jelenleg 122 fő tagja van a Területi Szervezetünknek.

Területi Szervezetünk megalakulása óta döntő többségében vízépitéssel, illetve víz- és csatornaművek üzemeltetésével foglalkozó szakemberekből áll. Ez a körülmény meghatározta a korábbiakban is és meghatározza a jövőben is azokat a szakterületeket, melyekkel munkánk során kiemelten kell foglalkozni.

E két fő szakterület mellett előadóüléseinken, szakmai tanulmányútjainkon a vízminőség, környezetvédelem, vízienergia hasznosítás, gépészet fejlesztés, valamint vízrendezés témaköreivel is foglalkoztunk. Rendezvényeinken mindig meghatározó volt, hogy elsősorban Somogy megye, azon belül kiemelten Kaposvár város, illetve a Balaton-part megoldásra váró problémáival foglalkozzunk.

Kiemelkedő jelentőségű volt a regionális vízellátó rendszerek megvalósítása. A térség vízellátása szempontjából fontos beruházás volt a nyugat-balatoni, a délkelet-balatoni, valamint a Fonyód—Kaposvár regionális vízmű építése. Tagjaink közreműködtek a Pécs—Mohács, valamint Pécs—Komló regionális vízművek építésében is. Ugyancsak Somogy megyén kívül, de több tagtársunk közreműködésével épült víztisztítómu Zalaegerszeg és Szekszárd városokban.

A Balaton vízminőség védelmét célzó kormányprogram alapján részt vettünk a regionális csatornázási rendszerek építésében. Ennek során valósult meg, illetve folynak a Balaton déli partjának csatornázási munkái, valamint a Tihany—Balatonfüzfő regionális szennyvízelvezető rendszer.

Fontos feladatunk volt több korszerű szennyvíztisztítómű megvalósítása, így pl. Pécs, Zalaegerszeg, Nagykanizsa, Szekszárd, Kaposvár, Boglárlelle, Nagyatád, Marcali, Tab, Csurgó szennyvíztisztító telepeinek építése.

Szakembereink munkája során megvalósult néhány több célú víztározó is. Így például a marcali, hársasberki, valamint a desedai víztározó.

Munkánk során egy-egy fontosabb témát munkabizottság keretén belül dolgoztunk fel. Ezek közül is kiemelkedő jelentőségű volt, amikor kidolgoztuk Kaposvár város vízgazdálkodásának fejlesztési koncepcióját, amely meghatározta valamennyi szakágazat fejlesztése érdekében elvégzendő főbb feladatokat. A fejlesztési koncepciót a Kaposvár Városi Tanács V.B. megtárgyalta, az abban foglaltakat elfogadta, és a továbbiakban ez az anyag képezte a város vízgazdálkodásának fejlesztésére tett intézkedések alapját.

Rendezőként vagy más szervezethez kapcsolódóan résztvevőként rendszeresen foglalkoztunk a Balaton vízminőségének védelmével. Elemeztük a kialakult helyzetet, igyekeztünk feltárni a vízminőség alakulására károsan ható veszélyforrásokat, és több rendezvényen is témakörként választottuk a megoldást jelenthető mezőgazdasági, meliorációs és szennyvíztisztítási, valamint -elvezetési feladatokat.

Országos jelentőségű nagyrendezvényt ez ideig 3 alkalommal tartottunk. Az MHT Vízkémiai és Viztechnológiai Szakosztályával közös szervezésben megrendeztük a „Korszerű felszíni víztisztítás” című 3 napos szemináriumot. Hagyományt teremtettünk azzal, hogy házigazdájuk voltunk 2 alkalommal is a „Vízépítőipar és jövője” kétnapos konferenciának. Mindkét rendezvényünkön az ország különböző területeiről nagyszámú szakember vett részt.

Előadózást, illetve vitaülést évente 5—6 alkalommal tartottunk. A szerteágazó témák kiváltották tagságunk érdeklődését. A látogatottság átlagosan 30 fő volt, de a vízépítéssel foglalkozó rendezvényeinken ezt jelentősen túllépte az érdeklődők száma.

A kaposvári, illetve a Somogy megyében tartott rendezvények mellett igyekeztünk bekapcsolódni a Magyar Hidrológiai Társaság különböző rendezvényeinek szervezésébe, így például a keszthelyi Balaton Ankét, vagy a hévízi Országos Vándorgyűlés munkájában működtünk közre.

Tanulmányútjaink helyének és témakörének megválasztása arra irányult, hogy a megyében dolgozó vízügyi szakemberek megismerjék azokat a fontos vízellátási, környezetvédelmi létesítményeket, melyek népgazdaságilag is jelentős helyet foglalnak el, és a tapasztalatokat munkánk során hasznosítani lehetett.

Gyakorlati munkánknál számos jelentős létesítmény megvalósításában részt vettek szakembereink. Területi Szervezetünk jó néhány tagja regionális vállalatnál dolgozik, így munkájuk során a dél-dunántúli megyék vízgazdálkodási létesítményeinek megvalósításában vettek részt.

Ugyancsak fontos és kiemelkedő munka volt, hogy véleményeztük „A megye VI. ötéves tervi vízgazdálkodási feladatainak végrehajtása és további feladatok” című megyei előterjesztést, amely a Somogy megyei

Tanács további ez irányú munkájának tervezésében jelentős tényezővé vált.

Munkabizottságaink feladatai közül kiemelésre méltó témák voltak továbbá:

- Kaposvár város környékének víztározási lehetőségei, különös tekintettel a Deseda-tározóra;
- korszerű csatornaépítési módszerek technológiája;
- közműalagút, közműfolyosó építésének előkészítési munkái;
- Kaposvár Tókaji-parkerdő tőrendszérének felújítása;
- Kaposvár város csapadékcsatornázásának VI. ötéves tervi fejlesztési feladatai, valamint
- számítógép alkalmazása a vízgazdálkodásban.

Törekedtünk nemzetközi kapcsolatteremtésre is. Egyik jogi tag vállalatunk — a DÉLVIÉP — közreműködésével egy csehszlovák vízépítőipari profilú vállalattal rendszeres és kialakult kapcsolatunk van. Több alkalommal vettek részt konferenciáinkon, előadói üléseinken. Cserelátogatás során törekedtünk egymás szakmai munkájának megismerésére is. Újabb nemzetközi kapcsolatot jelentett, hogy előadói ülés keretében vendégül láttunk vezető vízügyi szakembert Jugoszláviából, aki a Dráva folyó magyar—jugoszláv közös hasznosítása témakörében fejtette ki álláspontját.

A fiatalokkal való fokozottabb törődés érdekében kapcsolatot alakítottunk ki a barcsi Erdészeti és Vízügyi Szakközépiskolával, melynek tagjaiból ifjúsági csoport alakult. Több alkalommal részt vettek rendezvényeinken. Szakmai előadások és szakmai ismeretterjesztő filmek bemutatásával igyekeztünk számukra a vízgazdálkodás több ágazatát bemutatni. A Sajó Elemér Országos Ifjúsági Pályázatra készített dolgozataikhoz rendszeresen szakmai segítséget adunk.

Területi Szervezetünk kapcsolatai a megalakulástól kezdve széleskörűek. Rendszeres az együttműködésünk a megyei, illetve városi tanácsok vezetésével, szakosztályaival. A Magyar Hidrológiai Társaság szakosztályai közül elsősorban a Vízépítőipari Szakosztályt kell megemlíteni, amellyel kapcsolatunk rendszeres.

Szervezetünk az MHT területi szervezetei közül az ország többi megyei szervezeteivel is együttműködött. A távoleső megyék területi szervezeteivel való kölcsönös együttműködés elsősorban a szakmai tanulmányutak szervezése során mutatkozott meg. Legszorosabb kapcsolatunk a Baranya megyei Területi Szervezettel van, azikkel több közös rendezvényünk, előadói ülésünk és szakmai útunk volt.

Területi Szervezetünk vezetősége a megalakulás óta csak kis mértékben változott. 1972. óta *Holl Lajos* látja el a Területi Szervezet elnöki feladatait. 1974. óta változatlan a titkár személye is, azóta *Orosz Ottó* dolgozik e tisztségben. A nagyjából változatlan összetételű vezetőség biztosítéka a folyamatos és tervszerű munkának.

IRODALOM

Orosz O.: A Magyar Hidrológiai Társaság Somogy megyei Területi Szervezete életéből. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1976. 80.

SOPRONI TERÜLETI SZERVEZET

A Magyar Hidrológiai Társaság Soproni Csoportja 1961. május 18-án alakult. Az alapító tagok között volt *Vendel Miklós*, *Varga Lajos*, *Boronkai Pál* és *Garád Róbert*. A tényleges jogi megalakulás előtt a Csoport tagjai az 1958 óta meglevő Fertő tó Kutató Tudományos Bizottság keretében tevékenykedtek, *Pichler János* irányításával. Az önálló Soproni Csoport létrejöttét a város és térsége vízgadálkodási problémái tették szükségessé, és az alapító tagok lelkes odaadása tette lehetővé.

A Csoport (később Területi Szervezet) főbb szakmai tevékenységi területei:

- a város vízellátási lehetőségeinek vizsgálata;
- a Fertő tó és környékének hasznosítása;
- Sopron és környéke közművesítési helyzete és fejlesztési lehetőségei;
- a térség fürdőinek kérdése.

Sopron vízellátási lehetőségeinek vizsgálatában, a hidrológiai adottságok értékelésében sokat segített a Területi Szervezet a városnak. 1964-ben társadalmi munkában készült a város vízgadálkodásának távlati terve. A közreműködésnek is eredménye az időközben megoldódott soproni vízellátás.

A Fertő tóval kapcsolatos társasági tevékenység az egyik legjelentősebb témakör a Területi Szervezet elmúlt 25 éves tevékenységében. A politikai és gazdasági körülmények csak 1957 után tették lehetővé a Fertő tó hasznosításának kérdésével való foglalkozást.

Az MHT Soproni Csoportjának tagjai vállalták azokat az alapvető műszaki előkészítő munkákat, melyek nyomán azóta már több ezer fő részére biztosított a fürdési lehetőség. A Fertő tó kapcsán alakult ki az osztrák szakemberekkel az együttműködés is, ami az utóbbi években sajnos visszaesett. A Területi Szervezet aktív közreműködésével jelent meg 1972-ben a Fertő táj bibliográfiája.

A hatvanas években elsősorban a lakótelep építések helyezték előtérbe a közművesítési, főként csatornázási problémákat, majd később a községi vízellátások témakörét. A Soproni Szervezet mindkét területen segítette, és segíti a problémák megoldását.

A soproni és Sopron térségi fürdők közül a balfi fürdő felújításánál emelhető ki a Csoport közreműködése. Jelenleg a Tómalom fürdő rekonstrukciójánál végeznek értékes munkát.

A taglétszám változás a megalakulástól.

Év	1961	1970	1975	1979	1982	1985
Fő	16	52	74	84	79	51

Az elnökök és titkárok a megalakulástól.

Elnökök:

<i>Varga Lajos</i>	1961—1963
<i>Vendel Miklós</i>	1963—1977
<i>Kisházi Péter</i>	1977—1985
<i>Köves László</i>	1985—1986
<i>Németh Kálmán</i>	1986—

Titkárok:

<i>Garád Róbert</i>	1961—1970
<i>Szekér Lajos</i>	1970—1985
<i>Havas András</i>	1985—

A Területi Szervezet 1986-ban tartotta 25 éves fennállásának jubileumi emlékülését, melynek során egyebek között megkoszorúzták első elnökük, *Varga Lajos* 1981-ben, a Fertő tavi Hidrometeorológiai Kutató Állomáson állított emléktábláját.

Bár a taglétszám az utóbbi időben csökkent, de a tagság fiatalodott. Az elmúlt öt évben a Területi Szervezet ifjú tagjai sikeresen szerepeltek a Soproni Műszaki Hetek keretében szervezett Fialal Műszakiak Fórumain, ami aktivitásukat is mutatja.

A jövőben alapító tagjaink lelkes odaadásának példája és fiataljaink aktivitása kell, hogy vezérelje munkánkat.

IRODALOM

- Boronkai P.—Garád R.*: Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság Soproni Csoportjának eddigi munkásságáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1965. június hó, 108—112.
- Boronkai P.*: A Magyar Hidrológiai Társaság Soproni Csoportja munkáiról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1967. november, 88.
- Garád R.*: A Magyar Hidrológiai Társaság Soproni Csoportjának tízéves tevékenysége. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1971. 66—70.
- Garád R.*: 20 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Soproni Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1981. április, 47—48.
- Garád R.*: 25 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Soproni Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1987. április, 43—45.

SZABOLCS-SZATMÁR MEGYEI TERÜLETI SZERVEZET

1960-ban a Nyíregyházi Vízügyi Igazgatóság szakemberei is szükségét látták annak, hogy bekapcsolódjanak az MHT munkájába. Mivel ekkor Nyíregyházán nem volt még szervezete Társaságunknak, ezért rendszeresen eljártak Debrecenbe, ahol már működött a Társaság Debreceni Csoportja. Az akkori vízimérnökök közül többen tagjai is lettek a Debreceni Csoportnak.

A Nyíregyházi Csoportja megalakulásának legfőbb szorgalmazója néhai *Mokos Sándor* főmérnök volt, aki a Nyíregyházi Vízügyi Igazgatóságon megkezdte a Csoport szervezését.

Az MHT Nyíregyházi Csoport első nyilvános és alakuló ülését 1960. március hó 14-én Nyíregyházán tartotta a TIT helyiségében. Ezen az ülésen *Bözsöny Dénes* főtitkár ismertette a Társaság céljait, szervezeti felépítését, jelentőségét. Még ezen az ülésen *Ráday Ödön* hidrológus tartott élménybeszámolót a „Békaember a tudomány szolgálatában” címmel.

A Csoport vezetőségválasztó közgyűlésére csak több rendezvény megtartása után, 1960. október 24-én került sor. Ekkor a 16 főnyi taglétszámhoz újabb 36 fő kérte a felvételét, így 1960 őszén összesen 52 fő taggal hivatalosan is megalakult a Nyíregyházi Csoport. A Csoport első elnöke *Mokos Sándor* főmérnök, titkára *Szeifert Gyula* mérnök, a Nyíregyházi Vízügyi Igazgatóság dolgozói lettek.

1960. év végén a létszám már 59 fő volt, ezek döntő többsége a Vízügyi Igazgatóság dolgozói voltak.

A viszonylag kis számú Csoport fő tevékenységi területe fennállása óta mindig tükrözte az adott időszak térségre jellemző főbb vízgazdálkodási feladatait. Az 1960-as évek elején a nagyüzemi mezőgazdasági üzemek létrejöttével az öntözéses gazdálkodás volt az egyik súlyponti kérdés. Ezekben az években az öntözés, ezen belül a szennyvízöntözés több-

ször is szerepelt a műsoron. A Felsőtiszavidéken pusztító 1970-es árvíz, majd az újjáépítés részben az árvizek keletkezésére, előrejelzésére, illetve a közműves vízellátásra, majd a csatornázásra és szennyvíztisztításra fordította a figyelmet.

A Társaság ezekben az években több tanulmányutat rendezett belsőföldön. Az 1970-es évek végén szakosztályokra tagozódva végeztük társasági munkánkat. Létrejött a vízellátás-csatornázási, a vízépítési és vízrendezés-vízhasznosítási szakosztály. Az 1980-as évtől megkezdődött a külső megbízások, szerződéses munkák végzése. Több városunk környezetvédelmi kérdéseivel foglalkoztunk, jelenleg is mintegy 750 000 Ft-os tervezési megbízáson dolgozunk.

A Területi Szervezet megalakulása után, viszonylag kis létszám után egy lassú felfutás, majd a tagdíjak erőteljes növekedése után egy csökkenő, majd stabilizálódó létszámunk volt.

Év	1960	1969	1975	1978	1986
Fő	44	40	98	102	72

Elnökök:

<i>Mokos Sándor</i>	1960—1964
<i>Szeifert Gyula</i>	1964—1968
<i>Pammer Pál</i>	1968—1978
<i>Szeifert Gyula</i>	1979—1984
<i>Szlávik Lajos</i>	1985—

Titkárok:

<i>Szeifert Gyula</i>	1960—1964
<i>Barna Bertalan</i>	1964—1966
<i>Király István</i>	1966—

Az MHT Szabolcs-Szatmár megyei Területi Szervezetének megalakulásakor a megyeszékhely, és a megye vízgazdálkodása is rendkívül elmaradott helyzetben volt. A közművesítés — csatornázás — gyakorlatilag csak egyedi megoldásokban volt jelen, sem tervezési, sem építési, üzemelési tapasztalattal nem rendelkezett egyetlen vállalat sem. A Vízügyi Igazgatóság akkori vezető szakembereinek felismerése révén — látva a szükségés és elodázhatatlan fejlesztéseket — szükségesnek tartották az MHT helyi szervezetének a megalakulását.

Ezekből a tényekből kiindulva elmondható, hogy az elmúlt 26 év alatt a megyében megvalósult vízelétesítmények döntő részénél az MHT-ban végzett társasági munka közvetett eredményei tükröződnek.

IRODALOM

- Mokos S.*: Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság Nyíregyházi Csoportjának eddigi munkásságáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1961. december hó, 58—59.
- Pammer P.*: 10 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Nyíregyházi Csoportja. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1970. június, 184—185.
- Szeifert Gy.*: 20 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Nyíregyházi Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1980. október, 50—52.

SZEGEDI TERÜLETI SZERVEZET

A Magyar Hidrológiai Társaság 1949. augusztus 13-án *Horusitzky Ferenc* egyetemi tanár kezdeményezésére megalakította szegedi tagozatát. Ugyanakkor alakult meg Szegeden a MTESZ szegedi tagozata is. Az alakuló ülésel egybekötve a Magyar Hidrológiai Társaság *vándorgyűlésen* ismertette az ötéves terv által a szakkutatók elé tűzött feladatait.

A megalakított szegedi tagozat munkája azonban különböző külső körülmények miatt nem válhatott folyamatossá. Ámbár a szakmai tevékenység különböző műszaki rendezvényeken időnként fórumhoz jutott, végleges megoldást csak a tagozat újjáalakítása jelenthetett. 1952. november 18-án megalakult a Magyar Hidrológiai Társaság Szegedi Csoportja, *Dévény István* mérnök, mint elnök vezetésével, aki 1978-ban bekövetkezett haláláig, a tagság bizalmából egyfolytában töltötte be az elnöki tisztséget. 1971 óta a Szegedi Csoport a Szegedi Területi Szervezet elnevezést használja.

A Területi Szervezet alakuláskor kialakított és azóta is érvényes célja: Szegednek és környékének, szélesebb körben, az egész Dél-Alföldnek, de elsősorban Csongrád megyének a hidrológiai kérdéseit előadások és tanulmányutak keretében feltárni, a műszaki, biológiai, földrajzi, földtani, közegészségügyi és egyéb összekapcsolódó szakterületeket megismertetni, a szakembereket a vizek érdekében való tevékenységre összefogni.

A Területi Szervezet munkája tehát egyesíti a hidrológia összes szakágzatának tevékenységét, és mindazon szaktudományokat műveli, amelyeket a Társaság budapesti szakosztályai külön-külön is művelnek.

A *Területi Szervezet* taglétszáma a fennállási idő alatt általában 50–60 fő volt, nagyobb létszámingadozás nélkül.

Elnökök:	Titkárok:	
<i>Dévény István</i> 1952—1978	<i>Balló Iván</i>	1952—1964
<i>Simády Béla</i> 1978—	<i>Pálfai Imre</i>	1965—1968
	betöltetlen	1968—1972
	<i>Boga Tamás László</i>	1973—

A Területi Szervezet kiemelkedő tagjai: *Berencsi György*, *Dévény István* és *Forgó László*.

A tevékenység fontosabb eseményeiből kiemeljük, hogy 1953-ban országos ankét volt Szegeden, a Tisza duzzasztóműves csatornázásáról, majd több előadói ülésen vitatták meg az országos vízgazdálkodási keret-terv különböző változatait. 1957 és 1960 között Csongrád megye városainak vízügyi kérdéseivel, a Maros folyó rendezésével, az alföldi talajvízjárással, gyógyfürdő és gyógyiszap problémákkal, tehát széles körből választott fontos, és időszerű kérdésekkel foglalkozott a Területi Szervezet. 1959-ben az elnök javaslatára elevenítették fel az 1879. évi szegedi árvízkatasztrófiára való emlékezéseket, amelyet minden tizedik évfordulón megtartottak. Ugyanezen időszakban foglalt állást először a Területi Szervezet munkabizottsága a hévizek hasznosítása ügyében. Az időszerűségnek megfelelően a talajvizekből való öntözés kérdéseit is tudományos ülés vitatta meg 1960-ban.

Szeged fürdővárossá fejlesztéséről már 1962-ben szó volt a Területi Szervezet ülésein, s a kérdést ismételten felvetették 1983-ban. A hévíz-kérdés különböző formái is minden időszakban fontosak voltak. A 60-as évek közepén egyszerre jelentkeztek az újonnan települt olajipar vízügyi kérdései, a belvizek elhárításának kérdései, az árvízvédekezés újonnan felvetődött kérdései, nemkülönben a települések vízellátásának kérdései. Ankétokon, vagy előadói üléseken tárgyalták az olajipar településének

terveit, az 1966-ban eredményes belvízvédekezés tapasztalatait, s figyelemztettek a csatornázás és szennyvíztisztítás, vízellátás fejlesztéssel párhuzamos igényeire is.

A József Attila Tudomány Egyetem Földtani- és Őslénytani Tan-
székének kezdeményezésére már a 60-as években megkezdték a Duna—
Tisza közti szikes vizek tanulmányozását. 1974-től évente egyszer tudomá-
nyos ülésszakot rendez a Területi Szervezet a szikes vizek alföldi helyze-
téről, s 1983 óta évenként tanulmányutat is rendez a szikes tavakhoz, és
egyéb alföldi vizekhez.

Mihelyt az Országos Vízügyi Hivatal 1966-ban megszervezte a víz-
minőségvédelem területi szerveit, a vízminőségvédelem is fontos szere-
pet kapott nemcsak az előadóülések sorában, hanem kiállítások rende-
zésében is.

1970-ben — miután a Területi Szervezet tagjai szinte teljes számban
részt vettek a tiszai árvízvédekezés munkáiban — országos ankétra ke-
rült sor az árvízvédekezés tanulságainak értékelésére. Ezen jugoszláv
szakemberek is megjelentek. 1971-ben, az első évfordulón a Területi
Szervezet a szegedi MTESZ-szervezettel együtt emléktáblát avatott *Vá-
sárhelyi Pál* szegedi szobrának talapzatán.

A 70-es évtized elején vetődött fel a csongrádi vízlépcső megépítésé-
nek szükségessége. A Területi Szervezet minden fórumán igyekezett a
jó ügynek kellő fogadtatást adni. Egyúttal tapasztalatcseréken tanulmá-
nyozta az ugyanakkor épülő jugoszláviai, törökbecsei vízlépcső terveit és
építésének fázisait. Ekkor került sor a szegedi partfal építésére is. A Te-
rületi Szervezet megszervezte a tervezés utáni társadalmi vitát, s az
építés során több ízben megtekintette a folyó munkálatokat. Ugyanigy
megszervezte a szegedi Vízmű V. kitakarás nélküli csatornázási munkái-
nak helyszíni tanulmányozását is — országos érdeklődés mellett.

Nagy jelentőségű volt 1978-ban a Duna—Tisza csatornáról folytatott
vitaülés, az 1979. márciusában a Vízügyi Történeti Bizottsággal közös,
tudományos ülésszakkal egybekötött megemlékezés a szegedi árvízka-
tasztrófa századik évfordulóján, és 1979. júniusában a Hidraulikai és
Műszaki Hidrológiai Szakosztállyal együttesen Szegeden megrendezett
árvíz-előjelzési országos ankét.

Az 1980-as években kiemelkedő témák voltak: a hévízhasznosítás, az
árvízvédelem, az öntözés, a vízrendezés és a szikes vizek kutatásának té-
makörei. Munkabizottság készített javaslatot — több társegyesülettel
együtt — 1982-ben a Csongrád megyei hévízhasznosítás koncepcióira.
Az árvízvédelmet egy nemzetközi és egy hazai országos rendezvény szol-
gálta. 1982-ben magyar—jugoszláv—román közös értekezlet volt a közös
árvízvédekezés elméleti és gyakorlati módszereiről Szegeden. Ugyanazon
évben országos ifjúsági szakértekezlet is volt Szegeden ebben a témában.
Az öntözés és a vízrendezés tárgykörében a Területi Szervezet rendezvé-
nyei elősegítették a távlati tervezés társadalmi bírálatát, és alapjaiban
támasztották alá a Vízügyi Igazgatóság koncepció kialakítási munkáját.
A szikes vizek kutatása viszont a Tudományegyetem kutató tevékeny-
ségének adta meg a szakmai-társadalmi nyilvánosságot.

Az 1986-ban a 34. működési évét befejező Területi Szervezet fenn-
állásának teljes időszaka alatt fenn tudta tartani, hogy havonta (a nyári

hónapok kivételével) egy, néha két előadást, vagy szakmai bemutatót rendezzen, amelynek látogatottsága mindig kielégítő — általában 20—30 fő — volt, de amelyeken olykor 50—60, sőt néha 150—200 résztvevő is megjelent. A rendezvények iránt megnyilvánuló érdeklődés tehát rendszerint felülmúlta a tagság, vagy méginkább: a tárgykörben közvetlenül érdekelt helyi tagság létszámát. Ez azt mutatja, hogy a Területi Szervezet előtt megtárgyalt kérdések a társadalom szélesebb rétegeit is megmozgatták. Azt is meg kell említeni, hogy néhány országos rendezvény, vagy tudományos ülés anyaga a tudományágban, vagy annak gyakorlata számára is maradandó jelentőségű volt, így teljesség igénye nélkül hivatkozni lehet az 1953-ban megrendezett Tisza-csatornázási ankétára, az 1959. évi alföldi talajvízvitára, a fürdővárossá nyilvánítást szorgalmazó 1962. és 83. évi megnyilvánulásokra, az 1970. évi árvízi értékelésre, az 1879. évi szegedi árvízre emlékező ülésekre, az 1979. évi előrejelzési ankétára, vagy az 1982-ben megrendezett háromoldalú nemzetközi megnyilvánulásra, vagy akár a legutóbbiakban megrendezett szikes vízi bejárásokra, és az ott lefolytatott egyéni tapasztalatcserékre. Különösen *Dévény István* egykori elnöknek volt nagy érzéke arra, hogy a tárgyalandó témákat kiválassza, vagy azok előadóit felkérje.

A Területi Szervezet a jövőben is azon fáradozik, hogy a hidrológiai tudomány egységén belül, a társtudományok érdeklődésének fenn tartásával találjon megoldást a működési terület elméleti és gyakorlati vizügi kérdéseiben, olyan színvonalon, amely a szaktudomány fejlődését is elősegíti, ugyanakkor a köznapi problémák megoldására is képes lehet. Az elért eredmények eddig sem voltak hangzatosak, és várhatólag a jövőben sem lesznek azok. A folyamatos és lényegi tevékenység azonban fokozatosan és biztosan, téglánként építheti fel a hidrológiai tudomány és gyakorlat épületét.

A Szegedi Területi Szervezet tagságának zöme az Alsótiszavidéki Vízügyi Igazgatóság munkatársa. Jelentős részt vállal a munkából a Szegedi József Attila Tudomány Egyetem földtani és földrajzi tanszékeinek szakembergárdája, a Szegedi Vízművek és Fürdők szakembergárdája, a Közegészségügyi és Járványügyi Állomás Település- és Környezetegészségügyi Osztályának szakemberei, a földtani, a mezőgazdasági, vagy az olajipari kutatás, a mezőgazdasági tervezés helyi szakemberei. De számos régi, ma már nyugdíjas szakember önzetlenül szintén előmozdítja a Területi Szervezet tudományos és társadalmi tevékenységét. Ugyanígy: a fiatal szakemberek munkába kapcsolódása zökkenőmentesen, folyamatosan megtörténik.

IRODALOM

- Dévény I.*: Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság Szegedi Csoportjának eddigi munkásságáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1961. augusztus hó, 46—47.
- Dévény I.*: Tízéves a Magyar Hidrológiai Társaság Szegedi Csoportja. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1962. december hó, 85—86.
- Vitális S.*: Vizgazdálkodásunk jövő feladatai és a Magyar Hidrológiai Társaság. (A MHT Szegedi Csoportja alakulásának 10. évfordulóján, 1962. november 14-én elmondott előadás.) *Hidrológiai Tájékoztató*, 1963. június hó, 87—89.
- Dévény I.*: A Magyar Hidrológiai Társaság Szegedi Csoportjának 15. éve. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1967. május, 119—122.
- Dévény I.*: 20 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Szegedi Csoportja. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1973. 110—112.
- Dévény I.*: 25 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Szegedi Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1978. 83—84.
- Fáti I.—Nagyistók F.*: Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság Szentesi Körzeti Csoportjának 1977—79. évi munkájáról, főbb törekvéseiről. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1980. április, 44—45.

SZOLNOKI TERÜLETI SZERVEZET

A Magyar Hidrológiai Társaság Szolnoki Csoportja 1967-ben alakult, az alakulás fő szempontja a földrajzi tagozódás, valamint a helyi és megyei szakemberek egy szervezeten belüli összefogása. 1972-ben a Csoport Területi Szervezetté alakult, a taglétszám ekkor elérte a 155 főt.

<p>Elnökök:</p> <p><i>Hegedüs Lajos</i> 1967—1972</p> <p><i>Nagy Illés</i> 1972—1978</p> <p><i>Hegedüs Lajos</i> 1978—</p>	<p>Titkárok:</p> <p><i>Polgár László</i> 1967—1970</p> <p><i>Nováky Béla</i> 1970—1971</p> <p><i>Vajk Ödön</i> 1971—1985</p> <p><i>Csillag Lajosné</i> 1985—1986</p> <p><i>Tóthné Szöllösi Irén</i> 1986—</p>
--	---

Taglétszámunk a következőképpen alakult:

Év	1967	1972	1977	1980	1985
Fő	37	155	240	278	305

A taglétszám fejlődése dinamikus volt, az utóbbi időben 300 körüli szinten állapodott meg.

A tagság sokrétű érdeklődése és szerteágazó szakismerete már korlátozta a minden tagtársunkat egyaránt érdeklő rendezvények szervezését ekkora létszám mellett. Ezért célszerűnek látszott a sok irányú érdeklődést a Területi Szervezet keretében a kisebb szakterületi bontásban is kielégíteni. Szervezetünk az Intéző Bizottság jóváhagyásával, tagtársaink határozata alapján 3 szakosztályt hozott létre 1984-ben.

Jelenleg Szervezetünk a Vízgazdálkodási Szakosztályra, a Mezőgazdasági Vízgazdálkodási Szakosztályra, a Vízellátási Csatornázási Szakosztályra, valamint a Vízépítés és Vízellátási, továbbá a Szennyvíz és Víztechnológiai szekciót magába foglaló Ifjúsági Csoportra tagozódik. Jelenleg folyik a 4., a Vízépítőipari Szakosztály megalakulása.

Tagságunk 94⁰/₀-a 5 bázisvállalatunk — KÖTIVIZIG, KEVITERV, Tiszántúli Regionális Vízmű (TRV), Szolnok megyei Víz- és Csatornamű V. és a Társulatok — tagjaiból tevődik össze, de vannak tagjaink a különböző megyei, társadalmi és gazdasági szervezeteknél. Tagságunk közé tartozik még a Szolnoki Vízügyi Szakközépiskola keretében működő Szakközépiskolai Ifjúsági Csoport is.

A fő szakmai területeinket az alábbiakban határozhatjuk meg:

- vízgazdálkodás;
- mezőgazdasági vízgazdálkodás;
- vízellátás, csatornázás;
- szennyvíz és víztechnológia;
- vízépítés.

Nagyrendezvényeink súlypontját minden évben a MTESZ Szolnok megyei Szervezete által rendezett Szolnok megyei Műszaki és Közgazdasági Hetek képezik.

Rendezvényeinket többször szerveztük a MTESZ társegyesületeivel közösen, pl. a *Magyar Agrártudományi Egyesülettel*, az *Építőipari Tudományos Egyesülettel* és a *Magyar Urbanisztikai Társasággal*.

Területi Szervezetünknel állandó munkabizottságok nem működnek, de egy-egy fontos feladat megoldására munkabizottságokat szervezünk.

A Magyar Hidrológiai Társaság, a MTESZ és a megyei irányító szervezetek több témában kikérték véleményünket. Ezeket a témákat munkabizottsági keretek között, vagy kerekasztal-megbeszélések formájában megvitattva alakítottuk ki szervezetünk állásfoglalását, javaslatainkkal, véleményeinkkel, ajánlásainkkal segítettük a célok megvalósítását. Területi Szervezetünk 1985-től vállal szerződéses munkákat, évente 3—5 darabot.

Területi Szervezetünknek önálló nemzetközi kapcsolatai nincsenek, illetve elősegítjük a Társaság központi nemzetközi rendezvényeit, valamint a MTESZ Szolnok megyei szervezetének testvérvárosi kapcsolatait.

A központi rendezvényeinkhez a területünkön levő vízgazdálkodási létesítmények bemutatásával, a látogatók fogadásának szervezésével járulunk hozzá. Számos küldöttség látogatta meg bázisüzemeink vízgazdálkodási létesítményeit, a Kiskörei vízlépcsőt, és a hatásterületén elhelyezkedő öntözőrendszereket, a meliorációs létesítményeket, az ipari és lakossági vízellátás létesítményeit.

Említést érdemel, hogy Területi Szervezetünk szakemberi aktívan vesznek részt az MHT által szervezett tanulmányutakon, illetve külföldi konferenciákon (Dunamenti Országok XI. Előrejelzési Konferenciája, Bukarest, 1982., Dunamenti Országok XII. Előrejelzési Konferenciája, Pozsony, osztrák Duna-szakasz vízlépcsőit bemutató tanulmányút stb.).

Szervezetünk ifjúsági munkája két szinten folyik.

A főiskolát, egyetemet frissen végzett, és területünkre kerülő vízügyi és más érdeklődő szakembereket bevonjuk a Társaság munkájába. Figyelemmel kísérjük szakmai fejlődésüket, s elősegítjük első szakmai eredményeik szélesebb körű ismertetését és elismertetését. Ebből a célból rendezzük meg az Ifjúsági Műszaki Napokat, valamint az Alkotó Ifjúság Napokat. Ezek a rendezvényeken ismertetik ifjú tagtársaink első szakmai eredményeiket, s egyben — ami még fontosabb — alkalmuk nyílik előadói tapasztalatok szerzésére is.

Az ifjúsági munka másik formája a Szolnoki Vízügyi Szakközépiskola hallgatóinak bevonása a Társaság munkájába. A Vízügyi Szakközépiskolai Csoport már hetedik éve két szekcióban folytatja munkáját. Megjegyezzük, hogy fiataljaink országosan is kiemelkedő munkát végeznek. A Szakközépiskolai Ifjúsági Csoport tagjai az évenként meghirdetett Sajó Elemér-pályázaton több kiemelkedő eredményt értek el. Rendszeresen tartunk Alkotó Ifjúsági Napokat.

Tagjaink az országos értékeléseken is jelentős eredményeket érnek el. Például 1983-ban a Szolnokon megtartott Vízügyi Ifjúsági Találkozón 5 pályamunkáért adta át tagjainknak Kovács Antal államtitkár, az OVH elnöke a két első díjat, és átvehették a KISZ KB, valamint az OVH különdíját. 1986-ban szintén hasonlóan szép sikereket értek el ifjú szakembereink.

Fő célunk: társadalmi eszközökkel a vízgazdálkodás országos és területi céljainak megvalósítása.

Kiemelten kell foglalkozni továbbra is:

- a *Kiskörei vízlépcső* hasznosításával. A meliorációs program következetes végrehajtásával, összehangolásával és hatékony üzemeltetésével;

- a kommunális, üzemi és mezőgazdasági vízgazdálkodás költség-takarékos megoldásával;
- a vízi környezet védelmével, ezen belül a szennyvíztisztítással és belterületi vízrendezéssel;
- a területünkön levő települések vízgazdálkodási kérdéseivel;
- a vízkárelhárítás hatékony megoldásaival (árvíz, belvíz, vízminőségvédelem);
- a társasági tagok felkészültségének előmozdításával, közeleti aktivitásával, vitafórumok szervezésével;
- szorosan együtt kell működnünk a MTESZ társegyesületeivel, a határtudományok szakembereivel.

IRODALOM

- Soltész M.: Beszámoló a Magyar Hidrológiai Társaság Szolnoki Csoportjának megalakulásáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1967. november, 89—90.
- Vajk O.: Hírek a Magyar Hidrológiai Társaság Szolnoki Területi Szervezete életéből. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1976. 83.
- Nagy I.: 10 éves a Magyar Hidrológiai Társaság Szolnoki Területi Szervezete. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1978. 86—87.

VESZPRÉMI TERÜLETI SZERVEZET

Veszprém megye területén az 1960-as évektől kezdődően voltak tagjai a Magyar Hidrológiai Társaságnak, de helyi csoport nem volt.

A Veszprémi Körzeti Csoport 1975. májusában alakult, a Középdunántúli (KDT) Területi Szervezet csoportjaként. A Csoport tagjai a megye területén dolgozó vízügyi szakemberekből: a Balatonfelvidéki és Pápakörnyéki Vízitársulat, a Dunántúli Vízügyi Építő Vállalat, Veszprém megyei Víz- és Csatornamű Vállalat, a KDT Vízügyi Igazgatóság, a tanácsi szervek, a tervező vállalatok dolgozóiból szerveződtek. Az alakulás idején: a KDT Területi Szervezet Veszprémi Körzeti Csoportja nevet viselte. Az induló létszám 45 fő volt.

A Csoport működése elsősorban előadóülések és szakmai tanulmányutak szervezésére irányult. A tagság összetételének megfelelően az előadóülések fő témakörei:

- bányászattal összefüggő karsztvíz kiemelések, azok hatása a térség vízgazdálkodására;
- ivóvízellátási problémák;
- szennyvízkezelési művek és azok problémái;
- a Balaton vízminőségével összefüggő vízrendezési kérdések;
- vízfolyások rendezése és problémái;
- ipari vízgazdálkodás kérdései.

A felsorolt témákból évente 1—2 előadóülést és szakmai tanulmányutakat tartottunk. Előadóink részben tagjaink sorából, részben felkért előadókból (VITUKI, Műszaki Egyetem, Agrártudományi Egyetem, Alumíniumipari Tervező és Kutató Intézet) kerültek ki.

Előadóüléseink látogatottsága kielégítő. Témától függően 25—90 fő között jelentek meg az egyes előadóüléseken.

Tagjaink országos rendezvényeken is többször szerepeltek.

Az 1985. októberi közgyűlésen a Körzeti Csoport az MHT Veszprém megyei Területi Szervezete néven önálló szervezetté alakult.

A taglétszám alakulása:

Év	1975	1980	1986
Fő	45	96	64

Elnök:

Kaliczka László 1975—

Titkárok:

Vas Józsefné 1975—1976

Musulin Béla 1976—1979

Stein Judit 1979—

Területi Szervezetünk a 70-es években kapcsolatot tartott a szlovákiai besztercebányai, illetve a lengyelországi czeszochovai szervezettel. Több éven át szerveztünk tanulmányutat kölcsönösen.

Az 1980. évben részt vettünk a besztercebányai hasonló szervezet tudományos ülészakán.

Az 1986. évben az NDK hallei szervezetével alakult ki a kapcsolat.

Működésünk alatt több esetben készítettünk társadalmi munkában vízellátási, vízrendezési terveket tanácsi szerveknek.

A MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG KÖZPONTI BIZOTTSÁGAINAK TÖRTÉNETE ÉS TEVÉKENYSÉGE

HIDROLÓGIAI KÖZLÖNY SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGA

A Magyar Hidrológiai Társaság jogelődje, a Magyarhoni Földtani Társulat Hidrológiai Szakosztálya 1921-ben határozta el önálló tudományos folyóirat, a *Hidrológiai Közlöny* kiadását. Különböző nehézségek miatt az első évfolyam csak 1928-ban jelent meg. 1928-ban az 1921—1926. éveket magukban foglaló I—VI. kötetek jelentek meg. 1929-ben adták ki a VII. és VIII. kötetet, s 1930-tól kezdve 1944-ig folyamatosan, évente jelenik meg a IX—XXIII. kötet. 1944-ben a XXIV. kötetnek már csak az első része jelenhetett meg. A kötet második részét, majd az 1945. évet tartalmazó XXV. kötetet a Magyar Hidrológiai Társaság már csak fennállásának 50 éves jubileumán, 1967-ben tudta utólag kiadni. Az 1946. évi XXVI. kötet viszont még 1947-ben napvilágot látott.

1947-ig a folyóirat könyvalakú kis formátumban készült. 1947 óta füzetszerű, kéthasábos szedésű, nagy formátumú a *Hidrológiai Közlöny*. 1947-ben a XXVII. kötet három füzetben jelent meg. 1948-ban a XXVIII. kötetnek csak a 1—4. összevont száma került ki a nyomdából, mert a továbbiakban nem volt kiadó, nyomda és papír. 1949-ben megalakult a Magyar Hidrológiai Társaság, s a Közlöny XXIX. kötete hat kettős számban sorrendben megjelenhetett. 1950-ben a XXX. kötet ugyancsak hat kettős számban jelent meg. 1951-ben a Közlöny megjelenése szünetelt. A hiányzó, XXXI. kötetet csak 1971-ben sikerült pótlólag kiadatni. 1952-ben újra megindulhatott a folyóirat, és megjelent a XXXII. kötet hat kettős számban. 1953-tól 1955-ig évente hat-hat kettős szám, 1956-ban öt kettős szám, 1957-ben négy összevont szám jelent meg. 1958-tól 1963-ig évente hat-hat kettős szám után 1964-től sikerült a lapot folyamatosan, havonta megjelentetni.

1964-től 1983. végéig tart a folyóirat aranykora. Ez a húsz évfolyam mindegyike 12 lapszámmal havonkénti megjelentést tett lehetővé. A gazdasági nehézségek miatt 1984-től áttért a lap a kéthavonkénti megjelenésre, és évi 576 oldal terjedelmét 384 oldalra csökkentette.

A *Hidrológiai Közlöny* kiadásában a fennállás eddigi 66 éve alatt tehát sok nehézséggel kellett megküzdeni. Gyakran szerkesztőinek időt és anyagiakat nem kímélő áldozatkészsége árán lehetett csak fenntartani a lapot. A lap fenntartásáért a hosszú évtizedek alatt talán a legtöbbször *Vitális Sándor*, a Magyar Hidrológiai Társaság több évtizeden át megválasztott elnöke tette, de kiemelését kíván *Schafarzik Ferenc*, *Vendl Aladár*, *Zeller Tibor*, *Papp Ferenc*, *Salamin Pál*, *Kovács György*, *Békési János*, *Rónai András*, *Öllös Géza* és *Vágás István* szerkesztői, vagy szerkesztő bizottsági tevékenysége is.

A lapterjesztés kezdetben döntően csak a társasági tagságra, a támogató szervekre és egyes külföldi cserepéldány-társakra terjedt ki. 1949-ig a Hidrológiai Társaság tagsága tagdíja fejében juthatott a laphoz. Az 50-es évektől a lapkiadás függetlenedett a Társaságtól. Először

40, majd 60 Ft évi előfizetési díj mellett 600 példányt nyomtattak. Akkor még az előfizetők túlnyomó többsége (350—400 fő) egyéni előfizető volt. Az összes példányszám a 60-as évektől kezdve már 1200—1300, az egyéni előfizetők száma azonban fokozatosan apad. 1965-ben még eléri a 200-at, 1980-ra már 100 alá esik. Az évi előfizetési díj — amely hosszú időn át 108 Ft-on állott — 1986-ra elérte a 300 Ft-ot. A nyomdai és papírárak, valamint a terjesztési költségek emelkedése miatt, amelyek a lap kiadási költségeinek 80⁰/₀-át közelítik, a költségvetési hiány csak a Társaság dotációjából fedezhető.

A lap körül kialakult értékes szerzőgárda alkotásainak tehát szakmai közvéleményünk kevesebb figyelmet szentel, mint amit a megjelent tanulmányok elméleti és gyakorlati értéke megkívánhatna. A jövő feladata tehát: a lap iránti nagyobb figyelem és áldozatkészség felkeltése népgazdaságunk fejlődése javára is!

A Hidrológiai Közlöny szerkesztői:

<i>Zeller Tibor (Schafarzik Ferenc közreműködésével)</i>	1921—1928
<i>Zeller Tibor és Papp Ferenc (Weszelszky Gyula, Vendl Aladár és Viczián Ede közreműködésével)</i>	1929
<i>Papp Ferenc (Weszelszky Gyula, Vendl Aladár és Viczián Ede közreműködésével)</i>	1930
<i>Weszelszky Gyula, Vendl Aladár, Viczián Ede, Maros Imre, Papp Ferenc — idegen nyelvű —</i>	1930
<i>Weszelszky Gyula, Vendl Aladár, Rohringer Sándor, Maros Imre, Papp Ferenc</i>	1931—1932
<i>Weszelszky Gyula, Vendl Aladár, Rohringer Sándor, Maros Imre, Takáts Tibor</i>	1933
<i>Weszelszky Gyula, Vendl Aladár, Rohringer Sándor, Maros Imre, Takáts Tibor, Kerekes József</i>	1934
<i>Weszelszky Gyula, Vendl Aladár, Rohringer Sándor, Maros Imre, Takáts Tibor, Kulhay Gyula</i>	1935
<i>Weszelszky Gyula, Vendl Aladár, Rohringer Sándor, Maros Imre, Takáts Tibor</i>	1936
<i>Weszelszky Gyula, Vendl Aladár, Rohringer Sándor, Takáts Tibor</i>	1937—1938
<i>Horusitzky Henrik, Vendl Aladár, Rohringer Sándor, Takáts Tibor</i>	1939—1940
<i>Vendl Aladár, Papp Ferenc, Vigh Gyula, Kőrössy László (1—6.)</i>	1941—1942
<i>Némecz Ernő (7—12.)</i>	1942
<i>Némecz Ernő (1—6.)</i>	1943
<i>Vitális Sándor, Rehák Ilona (7—12.)</i>	1943
<i>Vitális Sándor, Rehák Ilona (1—6.)</i>	1944
<i>Vitális Sándor (7—12.)</i>	1944
<i>Vitális Sándor</i>	1945
<i>Vitális Sándor, Rehák Ilona</i>	1946
<i>Salamin Pál (1948-ban Mosonyi Emil közreműködésével)</i>	1947—1949
<i>Venkovits István (felelős szerkesztő), Láng Sándor (szak-szerkesztő)</i>	1950
<i>Vitális Sándor</i>	1951

<i>Venkovits István</i> (felelős szerkesztő), <i>Kovács György</i> (szak-szerkesztő) (1—2.)	1952
<i>Kovács György</i> (felelős szerkesztő), <i>Békési János</i> (szerkesztő)	1952 (3—12.)—1958
<i>Öllös Géza</i> felelős, illetve főszerkesztő, <i>Békési János</i> , <i>Vágás István</i> szerkesztők	1959—1985
<i>Szöllősi-Nagy András</i> főszerkesztő, <i>Békési János</i> és <i>Vágás István</i> szerkesztők	1986—

A Szerkesztő Bizottság elnökei:

<i>Vitális Sándor</i>	1956—1960
<i>Papp Ferenc</i>	1961—1968
<i>Rónai András</i>	1969—1985
<i>Öllös Géza</i>	1986—

HIDROLÓGIAI TÁJÉKOZTATÓ SZERKESZTŐ BIZOTTSÁGA

A *Hidrológiai Tájékoztató* első száma 1961. márciusában jelent meg *Papp Ferenc* egyetemi tanár, Társaságunk akkori elnökének kezdeményezésére.

A Tájékoztató célja, hogy kapcsolatot teremtsen az elmélet és a gyakorlat — a tudományos érdeklődésű, az államigazgatásban, a vállalatoknál, a tervezőknél és a kivitelezőknél dolgozó tagtársak — között. A Tájékoztató megjelenéséhez 1961-ben az Országos Vízügyi Főigazgatóság nyújtott segítséget, 1970-től pedig a FORRÁS Vízgazdálkodási Egyesülettel együtt adják ki.

A kiadvány az elmúlt időszakban oly korban jelent meg, amikor a vízgazdálkodás fejlődése a társadalmi-gazdasági követelményeknek megfelelően nagymértékű volt, és főként az ivó- és ipari vízellátást, az öntözést szolgáló nagy művek és a szennyvíztisztítás fejlődött. A vízgazdálkodással kapcsolatos mennyiségi igények minőségi követelményeket támasztottak, és a víz, mely az előző időszakban szabad természeti forrás volt, egyre inkább a gazdálkodás tárgyává vált.

A *Hidrológiai Tájékoztató* az 1961—1962. években évente háromszor, 1963—1978. között évente egyszer, 1979—1986 között pedig évente kétszer jelent meg. A cikkek írása és a kiadvány szerkesztése teljes mértékben társadalmi munkában történt. A felelős szerkesztő kezdettől *Vitális György*, a Szerkesztő Bizottság elnöke 1974—1977 között *Áll Lajos* volt, 1978-tól *Környei László*. A Szerkesztő Bizottság tagjai: a Magyar Hidrológiai Társaság főtítkára, az állandó központi bizottságok elnökei, a szakosztályok és a területi szervezetek által delegált egy-egy tagtárs, valamint *Németh Bertalan*, a FORRÁS Vízgazdálkodási Egyesülés igazgatója.

A Tájékoztató az elmúlt időszakban az anyagi lehetőségek, illetve a nyomdai kapacitás szerint több budapesti, illetve vidéki nyomdánál került kiadásra. Kezdetben a VITUKI Sokszorosító Üzeme, majd Dunaújváros, Békéscsaba, Nyíregyháza, Szolnok után az 1974. évtől a Vízügyi Dokumentációs Központ (VIZDOK) nyomdája, 1984-től ennek jogutód-

ja, a Vízügyi Dokumentációs Szolgáltató Leányvállalat nyomdája (Budapest) készíti el a Tájékoztatót.

Társaságunk tagsága az elmúlt 25 év alatt 800 főről közel 6000 főre növekedett. Természetesen ezzel nőtt a szakinformáció iránti igény is. A Szerkesztő Bizottság fő feladatának tekintette, hogy a közel 7 évtizedes múltra visszatekintő, elsősorban elméleti cikkeket közlő *Hidrológiai Közlöny* mellett a kiadvány a szerzők az elméleti alapokon nyugvó gyakorlati munkájukat rövid cikkekben közöljék, és ezek szolgálják a Társaság tagságának jó tájékoztatását.

A *Hidrológiai Tájékoztató* a meteorológia, a hidrológia, a hidraulika, a vízföldtan, a limnológia, a vízkémia, a balneológia, a folyamszabályozás, az árvízvédelem, a lecsapolás, a vízrendezés, az öntözés, az ivó- és ipari vízellátás, a víztisztítás, a csatornázás, a szennyvíztisztítás, a vízminőségvédelem, a vízgazdálkodás és a vízkészlet-gazdálkodás területén fejlődésében vizsgálja az egyes szakmai kérdéseket.

A társasági élet mellett — a lap terjedelemben adott határokon belül — a magyar vízügy kiemelkedő történelmi személyiségeiről, és az elmúlt korok vízügyi történeti emlékeiről is megemlékezik. Érdeemi tartalommal, de korlátozott számban közli a megjelent szakkönyvek ismeretetését.

Közli az ifjúsági tagok munkáit, valamint a diplomaterv pályázatok kivonatait.

Az 1986. év végéig a Tájékoztatónak — a vízgazdálkodás valamennyi területéről merítve témáit — 37 száma jelent meg, 3236 oldalon, 1492 közleménnyel.

A kiadvány korlátozott és meghatározott lapterjedelme évente átlag 40—50 cikk közlését teszi lehetővé. A rendelkezésre álló nagyszámú anyag lehetőséget biztosít arra, hogy a közölt anyag színvonala megfelelő legyen, illetve javuljon, és kielégítse a tagság és a Társaság Elnökségének kívánalmait. A Szerkesztő Bizottság tudja, hogy a kiadvány, mely valamennyi egyéni taghoz, a jogi tagokhoz és a „FORRÁS” tagvállalataihoz kerül, nem tudja hiánytalanul kielégíteni mindenki igényét, de az olvasók nagy része hasznos tájékoztatást kap, és szakmai alapanyagként tudja felhasználni a közölt cikkeket.

Az 1985. évi egyik szám az 1961—1980. közötti évfolyamok tartalomjegyzékét közli: a tanulmányok, hozzászólások, ismertetések, hazai hidrológiai hírek, nemzetközi hidrológiai hírek, méltatások, megemlékezések, pályázatok, valamint az egyesületi és műszaki hírek szerint.

Reméljük, hogy a *Hidrológiai Tájékoztató* a jövőben is elnyeri tagtársaink megbecsülését, rokonszenvét, és Társaságunkban, a *Hidrológiai Közlöny* mellett, ezután is széles körű tájékoztatója lesz a vízért vagy a víz kártételei ellen küzdő szakembereknek.

IRODALOM

- Vitális Gy.*: Az 50 éves Magyar Hidrológiai Társaság és a Hidrológiai Tájékoztató. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1967. május, 5.
Vitális Gy.: 100 éves a Földtani Közlöny, 50 éves a Hidrológiai Közlöny és 10 éves a Hidrológiai Tájékoztató. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1970. június, 15—16.
Környei L.: 20 éves a Hidrológiai Tájékoztató. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1980. április, 5.
Illés Gy.: 25 éves a Hidrológiai Tájékoztató. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1985. 3.

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK BIZOTTSÁGA

Az MHT a nemzetközi kapcsolatok ápolását és kiterjesztését már megalkulásakor (1949-ben) célul tűzte ki. Az akkor mégcsak 404 taggal működő Társaságban *Salamin Pál* „Vízi tudományos élet Franciaországban” és *Mosonyi Emil* „Skandinávia vízerői” címmel tartottak beszámolólt szaküléseken. A külföldi tudományos élet iránti érdeklődés, illetve a kapcsolattartási szándékot jelzi, hogy 1952-ben a Társaság hozzájárult a Nemzetközi Hidrológiai és Meteorológiai Kongresszus előkészítéséhez, és létrejött a Szovjet Bizottság, *Karádi Gábor* közreműködésével, amelynek révén szovjet kutatók tettek látogatást Magyarországon. Az 1957. december 7-i közgyűlésen az 1300 tagot számláló Társaság éves munkáját értékelő fórumon *Bözsöny Dénes* főtítkár a társasági tagok kiutazásairól szólva már Indiától, Európán keresztül Afrikáig sok országba ellátogató magyar kutatók utazásairól számolt be.

Az 1959. évi záró közgyűlésen pedig a nemzetközi együttműködés kérdése is szerepelt, hiszen a ki- és beutazások jelentős száma a rendszeres kapcsolatok megvalósításának a lehetőségét nyújtották.

1959-ben pl. 83 tagtársunk utazott tanulmányutakra (csoportosan), konferenciákra, ahol előadásokat tartottak, illetve nemzetközi szervezetekben végeztek munkát (limnológiai dunai munkaközösség, Nemzetközi Hidrológiai Szövetség).

A magyarországi eredmények iránt érdeklődő külföldi szakemberek is egyre többen látogattak hazánkba. Az 1960-ban Budapesten rendezett Hidraulikai Konferencián 53 külföldi résztvevőt regisztráltak. Az Osztrák Vízgazdálkodási Szövetség (ÖWWV)-től a magyar—osztrák együttműködési megállapodás előkészítésére hivatalos delegáció tett látogatást az akkor már 1400 tagot számláló Társaságnál. A nemzetközi kapcsolatok kiszélesedését jelzi az az adat is, amely szerint 1961-ben 201 külföldi intézménynek küldtük meg a *Hidrológiai Közlönyt*, amelyért csereanyagokat kaptunk.

A nemzetközi kapcsolatok bővítése miatt 1961-ben az Elnökség javaslatára megalakult az MHT Nemzetközi Kapcsolatok Bizottsága (NKB), amelynek feladata lett a külföldi kapcsolatok kézben tartása és az Elnökség munkáját szolgáló javaslatok, vélemények kialakítása. Ekkortól választott a Társaság az NKB javaslatára külföldi tiszteleti tagokat, akik országunkban a magyar vízügyi tudomány és technika eredményeinek megismertetéséért nyerhették el ezt a címet. Így pl. 1962-ben lett tiszteleti tag *L. J. Tison* professzor Franciaországból, a Nemzetközi Hidrológiai Szövetség főtítkára; *S. Kolupaila*, a Notre Dame-i Egyetem professzora, *Julius Kar* professzor, az *Österreichische Wasserwirtschaft* főszerkesztője, majd *Szergej Lelianszkij*, a kairói Egyetem Öntözési Tanszékének professzora.

A Társaság élénk nemzetközi kapcsolatait jelzi az 1961-ben rendezett hazai nemzetközi rendezvény is, a vízminőségi kongresszus, amelynek sok külföldi résztvevője volt (54 fő). A magyar szakértők ugyancsak széles körű tevékenységet fejtettek ki külföldi konferenciákon tartott előadásaikkal (USA, NDK, Ausztria, Lengyelország), illetve külföldi csoportos tanulmányutakon való részvétellel. Ezt a tevékenységet néhány

tagtársunk külföldi intézmények által való elismerése is jelzi. Így *Németh Endre* professzor és *Lászlóffy Woldemár* professzor a londoni Tudományos Akadémia levelező tagja lett. *Sebestyén Olgát* a SIL alelnökévé, *Bogárdi Jánost* az Egészségügyi Világszervezet (WHO) alelnökévé, *Szesztay Károlyt* a Nemzetközi Hidrológiai Szövetség Felszíni Vizek Szakosztályának elnökévé választották. *Ubell Károlyt* ugyanebben a Szövetségben pedig a Bibliográfiai Bizottság elnökévé választották. Az NKB-nak már ekkor feladatákként határozta meg *Lászlóffy Woldemár*, a Bizottság elnöke a külföldi társegyesületek és nemzetközi szövetségek munkájának figyelemmel kísérését, amely feladat mind a mai napig időszzerű céljai lehetnek az NKB-nak.

Az 1965—1968-as években a vízgazdálkodás önálló ágazattá való válása idején a Magyar Hidrológiai Társaságot ugyancsak élénk nemzetközi kapcsolatok jellemzik. 1965-ben az MHT-nak már 20 tiszteleti tagja van, évente 70—100 tagtárs utazik külföldre, államközi megállapodások jönnek létre a határmenti kapcsolatokról, amelyeknek következtében a szomszédos országokba irányuló csoportos szakmai tanulmányutakat szervezett a Társaság.

Az 1968. évi vezetőségválasztó közgyűlés a Nemzetközi Kapcsolatok Bizottságát, *Lászlóffy Woldemár* elnöksége mellett, három tagra (*Cseuz László*, *Erdélyi Mihály* és *Környei László*), majd 1971-ben 4 tagra (*Szalay Miklós* belépésével) bővítette. Megállapították, hogy a szakembercseré a MTESZ és a szocialista társszervezetek között folytatódott, és jól szolgálta a nemzetközi kapcsolatok ápolását. Nyugati cégek bemutatóinak szervezésében, és a magyar vízügyi eredmények bemutatására külföldön (Irán, Jugoszlávia, Franciaország) magyar műszaki hetek kiállításainak szervezésében vett részt a Társaság.

A nemzetközi szervezetekben való társasági közreműködés bővült. Az 1967-ben alakult Mezőgazdasági Mérnökök Nemzetközi Bizottsága (CIGR) MNB-nek három vezetőségi tagja, *Tóth Mihály*, *Szalai György* és *Oroszlány István* Társaságunk aktív tagjai voltak.

Az MHT-nek a CIGR-ben való tevékenységét nemzetközi konferenciák szervezése fémjelzi („A mezőgazdasági vízgazdálkodás színvonala és az arra ható tényezők komplett vizsgálata”, 1968 Budapest, valamint az „Öntözővíz egyenlőtlenségéből fakadó károk”, 1969 Budapest című konferenciák). Bővült a külföldi tiszteleti tagok köre (1971-re 36 fő), és a kapcsolattartás új formájaként négy külföldi levelező tagja is lett a Társaságnak.

Az NKB feladatköre 1971-ben olyan volt, hogy az a jelenben is élő feladatokat tartalmazott. Az akkor 3146 fős MHT nemzetközi kapcsolatainak formája kiterjedt

- a szomszédos és szocialista országok testvérszervezeteivel való kapcsolatok ápolására (osztrák, jugoszláv, NDK, bolgár),
- külföldi előadók részvételével rendezett ankétok szervezésére,
- külföldi, illetve vízügyi szervezetek munkájában való részvételre (SITH, SIL, CIGR, Nemzetközi Öntözési és Vízrendezési Szövetség [ICID]),
- külföldi rendezvényeken, tanulmányutakon szerzett tapasztalatokról beszámolókat szervezésére,

- folyóirat- és kiadványcserére,
- csoportos tanulmányutak szervezésére, és
- külföldi tiszteleti tagokra vonatkozó javaslatok megtételére.

E formai keretek között 1971—1973-ig igen élénk nemzetközi információcsere zajlott. 1972-vel magyar kezdeményezésre megindult a szocialista országok vízügyi egyesületei vezetőinek tanácskozássorozata, amelyen azóta is kétévenként az elnökök és főtítkárok tárgyalják meg a testvérszervezetek együttműködésének időszerű kérdéseit.

Három év alatt a szakosztályok 15 nemzetközi részvételű rendezvényen vitatták meg a szennyvíztisztítás, a hidrológia, a hígtrágya-hasznosítás, a területi vízgazdálkodás, a felszíni víztisztítás, a vízgazdálkodás tervezés időszerű kérdéseit. Sikeresen bonyolódtak a csoportos tanulmányutak Jugoszlávia, Csehszlovákia, Bulgária szakmai érdekességeinek meglátogatására. Folytatódott tagtársaink külföldi konferenciákon való részvétele és a nemzetközi szervezetekben való közreműködése (pl. ICID, CIGR, SIL).

A nemzetközi munka kiszélesítését jelzi az 1974-ben megválasztott új Bizottság is, amelynek az elnöke (*V. Nagy Imre*), a titkára (*Vermes Miklós*) és négy tagja (*Krempels Tibor*, *Lászlóffy Woldemár*, *Starosolszky Ödön* és *Szalay Miklós*) került megválasztásra. A kialakult jó gyakorlatot folytatva és fejlesztve eredményes a testvéregyesületekkel közös konferenciák (Vízellátási, Várna, 1974, Fürdőkultúra, Urbanizáció, Budapest, 1976) jelzik az eredményes nemzetközi munkát.

Az ÖWWV-val való eredményes kapcsolatot jelezte az előadók kölcsönös cseréje, szakmai tanulmányutak előkészítése és támogatása. A nemzetközi szervezetekkel való társasági kapcsolataink azzal erősödtek, hogy a SIL és a SITH lehetővé tette, hogy magyar szakemberek vegyenek részt a Szövetség munkájában (forint-tagdíjfizetés mellett), bővült a magyar részvétel az IWSA munkájában is. Tanulmányutakon jártak tagtársaink (3 év alatt 477 fő) Ausztriában, Szibériában és Romániában, illetve Csehszlovákiában vízierőművek, gyógyfürdők, szennyvíztisztító telepek, tározók tanulmányozása céljából.

Az 1977. évi vezetőségválasztó közgyűlés által megválasztott új bizottság az alábbi összetételben kezdte meg a munkát. Elnök: *Goda László*, titkár: *Szalay Miklós*, tagok: *Krempels Tibor*, *Pataki Nándor*, *Szvetnik Antal*, *Starosolszky Ödön*.

Az 1978—80-ig terjedő időszakban is folytatódottak a nagy sikerű (200-nál több résztvevővel) tanulmányutak Szibériába, Jugoszláviába, Bulgáriába, Csehszlovákiába. Évente 15—20 szakember vett részt és tartott előadást konferenciákon (szocialista országokban) és az osztrák cserkapcsolat terhére történtek ki- és beutazások évente 5—5 fő részvételével. Folytatódott a nemzetközi szervezetekben tagjaink tevékenysége és külön hangsúlyt kapott az évente szaporodó tiszteleti tagokkal való kapcsolatok ápolása. Rendszeres volt a kiadványcsere is.

Az időszakot lezáró és az új ciklust nyitó, 1980-ban tartott vezetőségválasztó közgyűlés által megválasztott bizottság (NKB) létszáma 5 főre csökkent, melynek elnöke maradt *Goda László*, titkára lett *Csekő Géza*, s a Bizottság tagjai *Starosolszky Ödön*, *Valló Sándor* és *Zákonyi János* maradtak, illetve kerültek megválasztásra.

Az 1985-ig terjedő időszakot a nemzetközi munka szervezettségének javulása jellemezte. Együttműködési szerződést kötött az MHT a holland testvérszervezettel, amelynek révén magyar szakemberek vehettek részt a cserekapcsolat terhére a hollandiai rendezvényeken, illetve tanulmányutakon. Noha a cseretanulmányutak lehetősége csökkent, mégis eredményes utakat bonyolított le a Társaság Ausztriában, Olaszországban, Franciaországban és néhány szocialista országban. Rendezvényeinkre rendszeresen érkeztek külföldi előadók, sőt a hivatalos úton Magyarországra látogatók — köztük tiszteletbeli tagjaink is — számos előadást tartottak az MHT fórumain. Eredményesek voltak a magyarországi csoportos tanulmányutak, amelyeket a szakosztályok szervezéssel és lebonyolítással segítettek. Rendszeressé váltak a tanulmányúti tapasztalatok, illetve a konferenciákon szerzett tapasztalatokról szóló beszámolók, publikációk.

Az NKB elnökei és titkárai.

Elnökök:		Titkárok:	
<i>Lászlóffy Woldemár</i>	1964—1974	—	
<i>V. Nagy Imre</i>	1974—1977	<i>Vermes Miklós</i>	1974—1977
<i>Goda László</i>	1977—1985	<i>Szalay Miklós</i>	1977—1978
<i>Csekő Géza</i>	1985—	<i>Csekő Géza</i>	1978—1985
		<i>Abaffyné Bothár Anna</i>	1985—

Az NKB a jövőben fokozni kívánja az intézményi kapcsolatokból adódó lehetőségek kihasználását, az ágazati érdekek figyelembevételével a kapcsolatokat jobban kihasználni, s a nemzetközi kapcsolatokból adódó tapasztalatok, információk terjesztésének körét jobban szélesíteni.

OKTATÁSI BIZOTTSÁG

Az *Oktatási Bizottságot* a Társaság közgyűlésének javaslatára az Elnökség hívta életre 1968-ban, mert a vízügyi szakképzés fejlesztési igényei szükségessé tették a Társaság kezdeményezéseit és munkáját e téren.

A Bizottság tevékenységét elsősorban az akkori, és a fejlődő igények formálták, igazodva a Társaság adottságaihoz. A tevékenység fő fejezetei a következők:

- a vízügyi szakembernevelés igényeinek feltárása,
- az iskolai szakemberképzés tartalmi fejlesztése és eredményeinek értékelése,
- a tanfolyami szakemberképzés tartalmi fejlesztése és eredményeinek értékelése,
- egyes szakembercsoportok szakmastruktúrájának elemzése és következtetések a struktúra fejlesztésére,
- a képzést érintő pályázatok kiírása és eredményeinek értékelése,
- a tanfolyamok, valamint a kül- és belföldi tapasztalatcserék szervezése.

A Bizottság elnökét és titkárát a Társaság közgyűlése választotta meg, tagjait kezdetben a Bizottság elnöke, később az Elnökség kérte fel

a vezetőségválasztó közgyűlések közötti időszakokra. A tagok létszáma 5—21 fő között váltakozott. A tagok sorában hivatásos szakoktatók, valamint a gyakorlat tekintélyes képviselői találhatók.

Elnökök:	Titkárok:	
<i>Szablya Ferenc</i>	—	1968—1971
<i>Szablya Ferenc</i>	<i>Juhász József</i>	1971—1974
<i>Szablya Ferenc</i>	<i>Wisnovszky Iván</i>	1974—1977
<i>Wisnovszky Iván</i>	<i>Salamin András</i>	1977—

A Bizottság számos esetben tartott kibővített és kihelyezett ülést. Utóbbiaknak helyszíne többnyire valamilyen vízügyi oktatási létesítmény székhelye volt.

A *Bizottság munkamódszere*: szakértők felkérésével egy-egy tárgykör mélyreható elemzése, a tárgyban különösen érintett szakosztályok képviselőinek, más érdekelteknek, és a Bizottság tagjainak jelenlétében. Minden esetben a vitát követően emlékeztető készül, amelyek ajánlás jellegű megállapításokat rögzítenek. Ezek az ajánlások közvetlenül, vagy a Társaság elnökének útján jutnak el az ajánlás megvalósításáért felelős személyekhez vagy szervezetekhez.

A Bizottság 1982-ben szervezett nagyrendezvényt, a *vízellátási és csatornázási szakoktatás hazai fejlesztéséről*, több külföldi vendégoktató részvételével. Ennek a nagyrendezvénynek az adott időszerűsége, hogy a hetvenes években igen fellendült szakterületi fejlesztés és a szakirányú oktatási háttér között nem volt megnyugtató egyensúly. A nagyrendezvény élesen világított rá hazánk elmaradásaira e téren. Azóta az OVH félüzemi gyakorlócsarnokot adott át Baján a szakirányú gyakorlati oktatáshoz, a Vízgazdálkodási Intézet részére. Új víztechnológiai iskola kezdte meg működését Kazincbarcikán. Megindult a vízellátási és csatornázási művezetőképzés, a vízellátási és csatornázási szaküzemélménnyel, a közműépítő szakmérnökképzés, csak a legfontosabb eredményeket számba véve.

A Bizottság az alapítást követő időben jelentős szerepet vállalt az iskolai szakoktatás hézagait kitöltő képzés szervezésében. Különösen jelentős volt a hazánkban újdonság, csatornabúvár képzés, amelynek kezdeményezője a Bizottság akkori elnöke volt.

A Bizottság működésének első éveiben néhány nagy jelentőségű létesítmény fejlesztési tervének bírálatát szervezte meg.

Az oktatás tartalmi fejlesztése igen sokrétű feladatot adott a Bizottságnak. Ezeknek jelentős része tantervvéleményezéssel zárult. Számos esetben azonban nemcsak tantervet, hanem gyakorlati felszereltséget is tett mikroszkóp alá a Bizottság. E téren különösen az iskolalátogatások voltak eredményesek.

Az oktatástartalmi koncepciók kidolgozása igen nagy jelentőségű volt a *mérnök-közgazdasági továbbképzés* számára a Társaság Közgazdasági Szakosztályának közreműködésével, melynek eredményei a 80-as években már érzékelhetők.

Koncepcionális tartalmi fejlesztést kezdeményezett a Bizottság az *automatizált vízrendszerek kezelő szakembereinek továbbképzésére*. Ez is több éves oktatás-fejlesztési munkát indított el, melynek részeredményeit már hasznosítják az iskolai és tanfolyami képzésekben egyaránt.

A Bizottság *szakemberstruktúra-elemzése*i ugyancsak jelentősen segítették a vízügyi oktatás fejlesztését. A struktúraelemzés a dinamikus fejlődő vizellátás és csatornázás szakemberecsoportra és a társulatok szakembereinek csoportjára terjedt ki. Mindkét elemzést ajánlások tették teljessé. Az elemző munkákat rendre segítették a modellként kiválasztott vállalatok, intézmények vezetőinek részelemzése.

1976 előtt több vizellátási és csatornázási továbbképző tanfolyamot szervezett a Bizottság. Az ezt követő időszakban a Társaság viszonylag kevés szakmai tanfolyam szervezését vállalta, mert a vízügyi szervezet tanfolyami oktatási szervezőközpontot üzemeltet 1976 óta. Néhány interdiszplináris témakörben mégis eredményes volt a Társaság tanfolyamszervező munkája. Ezek a területek: a számítástechnika, a fürdőüzemeltetés és egyéb határterületek.

Igen jelentős a Bizottság szerepe a Társaság *Diplomaterv Pályázatának* szervezésében és lebonyolításában. Eredetileg ez a munka külön bizottságra hárult, az utóbbi években azonban ezt a szervezést az oktatási és az ifjúsági bizottságok vették át, és a szakosztályokkal együtt valósították meg. A pályázatértékelő munkában iránymutató volt a 70-es évek elején *Lászlóffy Woldemár* professzor működése. A pályázat kezdetétől fogva jelentős szerepet töltött be a fiatal szakemberek társasági tagtoborzásában, és a társasági életbe illeszkedésében. A 80-as évektől — az Ifjúsági Tanács kezdeményezésére — a pályázat nyertesei cikk, vagy előadás formájában bemutatják diplomamunkájukat.

Úgy véljük, hogy a Társaság Oktatási Bizottsága jelentősen járul hozzá a vízügyi szakoktatás fejlesztéséhez társadalmi háttérmunkájával.

Az Oktatási Bizottság elnöke a Társaság képviselője a MTESZ Központi Oktatási Bizottságában. Ezt a feladatot rendre elvégezték az elnökök, számos esetben elismerést szerezve a Társaságnak. *Szablya Ferenc* az Oktatás Kiváló Dolgozója kitüntetést érdemelte ki. Több esetben kaptak a Társaság képviselői jutalmakat a Központi Oktatási Bizottság elnökétől.

IRODALOM

Wisnovszky I.: Az Oktatási Bizottság 1975. évi munkájáról. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1976. 85.

IFJÚSÁGI TANÁCS

A Magyar Hidrológiai Társaság mindenkor fontos feladatának tekintette a fiatal szakemberek bevonását a szakmai közéletbe. Az 1950-es években szerveződtek, főként egyetemistákból az első ifjúsági bizottságok. Ezek összefogása, és egyben a fiatalokkal való szorosabb kapcsolattartás igénye hívta életre 1965-ben az Ifjúsági Csoportot.

Az Ifjúsági Csoportból alakult a Társaság közgyűlésén választott háromfős vezetőséggel működő Ifjúsági Tanács (IT) 1974-ben.

Az Ifjúsági Tanács feladata a Társaság keretében művelt szakágak területén dolgozó fiatalok szakmai fejlődésének elősegítése és érdekképviselete.

Az Ifjúsági Tanácsnak tagja minden 35 évesnél nem idősebb, a Társaság jogi tag vállalatánál dolgozó fiatal szakember, vagy vízügyi szak-

képzésben részt vevő tanuló, amennyiben tagja a Magyar Hidrológiai Társaságnak.

A fiatalok szélesebb körű bevonása és így a hatékonyabb munka és kapcsolattartás volt a cél, amikor 1980-ban a korábban háromtagú vezetőséget kibővítették. Az Ifjúsági Tanács elnökét és titkárát a közgyűlés választja, vezetőségi tagjait a szakosztályok és a területi szervezetek vezetősége delegálja 1980 óta.

Az Ifjúsági Tanács közgyűlésen választott eddigi vezetői:

Vezetőségi tagok:

Börzsönyi András, Demeter Péterné, Kontur István 1974—1977
Bakonyi Réka, Börzsönyi András, Juhász József 1977—1980

Elnökök:

Juhász József 1980—1985
Buzás Zsuzsanna 1985—

Titkár:

Buzás Zsuzsanna 1980—1985
Juhász József 1985—

Amíg egy oktatási intézmény, vagy egy munkahely hatásköre csak a fiatalok egy adott csoportjára terjed ki, addig az Ifjúsági Tanács feladata, hogy a vízügy egészét érintően tevékenykedjen. A reánk háruló feladatokot — sajátos helyzetünkől fakadóan — új kezdeményezésekkel, és a Társaság Elnökségének hatékony, aktív támogatásával igyekeztünk, illetve igyekszünk megoldani.

Kezdeményezéseink közül legnagyobb hagyománnyal az 1967 óta két évente megrendezett Ifjúsági Napok szakmai rendezvény rendelkezik.

1980—1984 között Vízügyi Számítástechnikai Továbbképzés címen évente egy-egy tanfolyamot szerveztünk. Az elsőt általános témakörben itt Budapesten. A számítástechnika, mint téma kiválasztásának helyességét, és az ez irányban megmutatkozó igényt mutatta az is, hogy mintegy 180 fő figyelte két napon keresztül a színvonalas előadásokat. A második tanfolyamra Szentendrén került sor, a harmadiknak a Bajai Főiskola adott otthont. E harmadik tanfolyamot *Fortran* nyelvtanfolyammal köztöltük egybe. A negyediket két témakörben ismét Budapesten tartottuk. Az egyik tanfolyam a *Basic* nyelvet ismertette, a másik a PTK 1095-ös programozható számítógépek használatával volt kapcsolatos.

Az Oktatási Bizottság által bonyolított Diplomatervezési Pályázat Bírálati Bizottságának tagja az IT képviselője, a mi javaslatunkra 1981-től a *Hidrológiai Tájékoztató* közli a díjnyertes munkák rövid kivonatát és koordináljuk a szakmunkák szóbeli ismertetését a Társaság előadóüléseiben.

Az MHT Elnöksége 1981-ben az Ifjúsági Tanács javaslatára határozatot hozott a *Sajó Elemér Alapítvány* létesítéséről. Az Alapítvány célja az ország vízügyi szakközépiskolaiban tanuló diákok szakmai fejlődésének elősegítése és értékelése pályázati keretek között. Az országos értékelést évente, az IT által javasolt, az Elnökség által felkért Bírálati Bizottság végzi. Minden iskola legjobb szakdolgozatot készítő diákját díjazzuk, és az országos verseny első három helyezettje a Társaság éves vándorgyűlésén a pénzzutalmon kívül díszes emléklapot, az első helyezett pedig a *Sajó Elemér emlékérmét* is elnyeri. Az Alapítvány pénzügyi

fedezete (150 ezer forint) 1986-ban 17 jogi tag vállalt adományából gyűlt össze.

1980. júniusában és 1984. márciusában Ágazati Ifjúsági Fórumot szerveztünk. Célunk az volt, hogy közvetlenül, első kézből kapjunk információt a fiatal szakemberek gondjairól és azokról az általunk sejtett, de kevésbé ismert okokról, melyek a szakcikkek publikálásában, előadások tartásában és a konferenciákon való részvételben a fiatalok aránya csökkenését eredményezték. Ezért fontosnak tartjuk a szakma iránti szeretetre és hivatástudatra, a szakmai közéleti tevékenység fontosságára nevelő előadásokat, amelyeket a Szeniorok Tanácsának nagy tapasztalatú tagjai tartanak 1985. óta a BME és az Ybl Miklós Főiskola hallgatóinak a „fiatalok és idősebbek” tanácsainak közös rendezvényén.

Fontos feladatunk a Társaság szakosztályaival, illetve területi szervezeteivel közös előadóülések szervezése, a fiatal szakemberek bemutatása és előadókésztségük fejlesztése érdekében.

Szakmai tanulmányutakat szerveztünk (1984 Bulgária, 1985 Cseh-szlovákia, 1986 NDK) a fiatal szakemberek részére a szomszédos országok vízügyi tevékenységének, létesítményeinek megismerésére, szakmai kapcsolatok kiépítésére.

Évtizedes hagyományt ápol az évente megrendezésre kerülő „Hidrológus Szilveszter”, melyet a BME mindenkor ötödéves vízépítő szakos hallgatóival közösen rendezünk meg és a „Hidrológus Farsang”. Ez utóbbi a Társaság egészére kiterjedő rendezvény, mely az ország vizes szakembereinek fehér asztal melletti nagy találkozója.

Természetesen nem állhatunk meg az elért eredményeknél, tovább kell lépünk annak érdekében, hogy a fiatalok minél előbb és minél nagyobb szakmai rutinnal rendelkező szakemberekké váljanak.

Az eddigi ifjúsági napok

A rendezvény éve	A rendezvény témája	A résztvevők száma
1967	Fiatal mérnökök tanácskozása, Bp. (fiatal mérnökök problémáinak megvitatása)	110 fő
1971	Általános vízellátás, csatornázás, szennyvíztisztítás, hidrológia, hidrobiológia, vízgépészet, mezőgazdasági vízhasznosítás, Budapest	64 fő
1972	Fiatal hidrogeológusok találkozója, Miskolc	80 fő
1973	Ifjúsági napok és tanulmányút, Szeged (általános hidrológia, hidrobiológia, vízellátás, szennyvíztisztítás)	120 fő
1975	V. Ifjúsági Napok és tanulmányút, Győr (általános vízellátás, csatornázás, szennyvíztisztítás, vízvédelem, tervezés és vízépítés)	136 fő
1975	Kelet-magyarországi Ifjúsági Műszaki Napok Takarékoság a vízgazdálkodásban, Szolnok	80 fő
1977	VI. Ifjúsági Napok, Szekszárd Síkvidéki vízrendezés, erózióvédelem és kisfolyások rendezése	60 fő

A rendezvény éve	A rendezvény témája	A résztvevők száma
1979	VII. Ifjúsági Napok, Szeged A Tisza völgy és az Alföld vízgazdálkodási kérdései	123 fő
1981	VIII. Ifjúsági Napok, Budapest Korszerű szennyvíztisztítás	350 fő
1983	IX. Ifjúsági Napok, Szolnok Vízgazdálkodás a mezőgazdaságban	120 fő
1985	X. Ifjúsági Napok, Keszthely Állóvizeink vízgazdálkodása és vízminőségvédelme, különös tekintettel a Balaton, Kisbalaton térségére	100 fő

IRODALOM

- Galló G.: Megalakult a Magyar Hidrológiai Társaság Ifjúsági Csoportja. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1969. június hó, 148—149.
- Juhász J.—Majör J.: X. (Jubileumi) Ifjúsági Napok, Keszthely. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1986. április, 37—38.

VÍZÜGYI TÖRTÉNETI BIZOTTSÁG

1972. májusában *Lászlóffy Woldemár*, a vízügy nagyjainak egyike felhívással fordult a Társaság tagjaihoz egy vízügyi-történeti munkacsoport megalakítása céljából. Ezzel megkezdődött a Hidrológiai Társaság Vízügyi Történeti Bizottságának szervezése. A Bizottság alakuló ülését 1973. május 29-én tartotta; feladatait szellemi atyja, *Lászlóffy Woldemár* fogalmazta meg az alábbiak szerint:

A történeti emlékek felkutatása, leltárba vétele, egyes jellegzetes tájak vízgazdálkodási fejlődéstörténetének megírása, vízépítési emlékeink ápolása, és egyes vízgazdálkodási tevékenységek, technikai eljárások fejlődésének ismertetése, a korai szakmai irodalom feltárása, a vízügyi szakoktatás történetének, a hazai vízjog kialakulásának, nagyjaink életrajzáinak, vízmérnökeink külföldi munkásságának összefoglalása, azaz a vízügyi tudománytörténet alapjainak feltárása, a vízügyi történeti kutatás művelése, a vízügyi tudománytörténeti kutatások, és az egyes szaktudományok közötti kapcsolat vizsgálata.

A *Bizottság fő tevékenységi területe* a lokális kutatás, gyűjtő és felolgozó munka, amely részben irányított, részben helyi jellegű, és amely levéltárak, könyvtárak, üzemek anyagai, valamint személyek visszaemlékezései alapján valósul meg.

A vízügyi tudományos és műszaki hagyományainak megőrzését és feltárását, történetének megismerését és megismertetését elsősegítendő, a Bizottság — éves munkaterveinek megfelelően 3—4 alkalommal — előadásokat rendez, gyűjtemények és tárgyi emlékek bemutatását teszi lehetővé. Az előadóülésekhez esetenként szakmai történeti jellegű filmek vetítése is kapcsolódik, de sor kerül múzeális értékű tárgyaknak a Magyar Vízügyi Múzeum részére történő felkutatására, illetve megszerzésére is.

Egy-két évenként kerülnek megrendezésre az ún. Vízügyi Történeti Napok — az 1986. évben sorrendben a kilencedik —, amelyek általában

valamely vízügyi esemény évfordulója alkalmából, és a hozzá kapcsolódó történeti kérdésekkel foglalkozik.

A Bizottság súlyt helyez a más egyesületek történeti jellegű kérdésekkel foglalkozó bizottságaival, szakosztályaival való kapcsolattartásra is. Állandó gyümölcsöző az együttműködés a *Magyarhoni Földtani Társulat*, az *Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület* és a *Magyar Geofizikusok Egyesülete* Történeti Bizottságaival.

Szoros a kapcsolat az MHT területi szerveivel, szakosztályaival, bizottságaival, esztergomi Múzeumi Csoportjával, ezt a rendszeres összejövetelek, a közös előadóülések is demonstrálják.

A kiemelkedő munkájuk révén ismertté és tisztelet által övezetté vált nagyjainkról, elődeinkről a Bizottság rendszeresen tart megemlékezéseket. E megemlékezések formái különbözők, az előadóületektől, az emléktáblák, siremlékek megkoszorúzásáig terjed.

A Bizottság számos esetben vállal védnökséget, illetve nyújt segítséget a vízügyi történettel kapcsolatos kiadványok megjelentetését illetően. Külön említést érdemel a „Vízügyi Történeti Füzetek” sorozat.

A Bizottság tagjainak újraszervezése jelenleg folyik, a taglétszám mintegy 15 fő. Ezenkívül további 15—20 fő külső munkatársként segíti a Bizottság működését.

Elnök:
Marczell Ferenc 1972—

Titkár:
Csath Béla 1972—1977
Tokár Tiborné 1977—

A MTESZ Technikatörténeti Bizottságában az MHT-t *Marczell Ferenc* képviseli.

IRODALOM

Lászlóffy W.: A Magyar Hidrológiai Társaság Vízügyi Történeti Bizottsága. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1973. 15—17.
Lászlóffy W.: Az I. Vízügyi Történeti Napok. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1974. 14.

KÖRNYEZETVÉDELMI BIZOTTSÁG

A magyar gazdasági és társadalmi életben végbement változások időszerrév tették, hogy a Magyar Hidrológiai Társaság 1980-tól kezdve kiemelten foglalkozzék a környezetvédelem kérdéseivel. A Társaság Környezetvédelmi Bizottság létrehozását határozta el.

A Társaság azért döntött úgy, hogy nem szakosztályi, hanem bizottsági keretek között folytatja szervező tevékenységét, mivel a környezetvédelemnek, mint céltudatos tevékenységnek át kell hatnia valamennyi szakosztály munkáját. Feladata a Társaság környezetvédelmi tevékenységének összehangolása.

A Bizottság létrejöttékor az 1980. évi közgyűlésen elnökké *Papp Ferencet*, titkárrá *Puskás Máriát* választotta.

A társadalmi igény a Bizottság működésével szemben egyre sürgetőbben merült fel az idők folyamán, ezért 1986-ban a Bizottság újjáalakult. Új elnöke *Konkoly János*, titkára *Bratán Mária* lett. A főhatóságok és intézmények képviselőiből ismét 16 tagot kért fel az Elnökség.

A Bizottság ma még helyét keresi a Társaságon belül és a társadalmi kapcsolatokban egyaránt. A MTESZ-hez viszonyítva párhuzamos hierarchiában működik. A *Magyar Hidrológiai Társaság*, az *Országos Környezet- és Természetvédelmi Hivatal* és az *Országos Vízügyi Hivatal* között létrejött megállapodás szerint a Bizottság ezek munkatervét megkapja, hogy kellő áttekintése legyen munkájához, továbbá, hogy véleményező és szervező szerepét be tudja tölteni. A Társaság vezetése ezzel támogatja a Bizottság munkáját.

A Bizottság általános feladatának tekinti a környezetvédelem, illetve a környezetgazdálkodás olyan szolgálatát, ami elsősorban a vízgazdálkodással összefüggő, a felszíni és felszínalatti vizekkel szemben jelentkező, mindenkori társadalmi igények kielégítését célozza. A vízi környezetet érintő környezetvédelmi témák megvitatását, a felmerülő problémákra javaslatok kidolgoztatását, az eredményes módszerek értékelését és terjesztését, a Társaság környezetvédelmi, társadalmi és nemzetközi kapcsolatainak ápolását tűzte maga elé.

IRODALOM

Papp F.: Megkezdte működését a Magyar Hidrológiai Társaság Környezetvédelmi Bizottsága. *Hidrológiai Tájékoztató*, 1979. április, 7.

VÁSÁRHELYI PÁL DÍJ, EMLÉKÉRMEK ÉS KITÜNTETÉSEK BIZOTTSÁGA

A Bizottság a jelenlegi néven 1974-től működik. Előtte a Társaság szakmai kitüntetései az ügyét 1929-től 1959-ig ad hoc jellegű Bizottság, majd 1960—1974 között a Szakmai Kitüntetéseket odaítélő (majd: előkészítő) Bizottság intézte.

A Magyar Hidrológiai Társaság Alapszabálya szerint, a Vásárhelyi Pál díj, emlékérmek és kitüntetések Bizottsága javaslatot tesz a Társaság által érintett területeken dolgozók, és a Társaság keretében kifejtett munka társadalmi megbecsüléséért kiadható állami, MTESZ, szakszervezeti stb. díj, emlékérmek és kitüntetések odaítélésére, az alapítólevél vagy előírás szellemének megfelelően.

A Bizottság elnökökből és hat (régebben: négy) tagból áll. A Bizottság egyik tagja a Társaság főtitkára. Elnökét és további tagjait a közgyűlés választja.

A kitüntetéseket a Bizottság javaslata alapján a Társaság Elnöksége adományozza.

A kitüntetések rendjéről az alábbiak tájékoztatnak.

Jelenleg is adható elismerések és kitüntetések

Tiszteleti tagság: 1929-től; kiadható szigorú létszámkötöttség nélkül, általában 1—2 fő/év részére.

Vásárhelyi Pál díj: alapítva (az OVH-val egyetértésben) 1970-ben; kiadható max. 1 díj/év.

Dr. Schafarzik Ferenc emlékérem: alapítva 1942-ben; kiadható max. 1 érem/év.

Bogdánfy Ödön emlékérem: alapítva 1951-ben; kiadható max. 2 érem/év.

Pro Aqua emlékérem: alapítva 1976-ban (amikor is — a következőkben felsorolt — addigi emléklapokat az Elnökség megszüntette); kiadható max. 8 érem/év.

Megszüntetett emléklapok

Vásárhelyi Pál emléklap: 1951—1977 között; kiadva átlagosan 5 lap/év.

Wein János emléklap: 1960—1974 között; kiadva max 1 lap/év.

Dr. Fodor József emléklap: 1960—1974 között; kiadva max 1 lap/év.

Dr. Dalmady József emléklap: 1960—1974 között; kiadva max 1 lap/év.

Sajó Elemér emléklap: 1960—1974 között; kiadva max. 1 lap/év.

Dr. Entz Géza emléklap: 1960—1974 között; kiadva max. 1 lap/év.

Zsigmondy Vilmos emléklap: 1960—1974 között; kiadva max. 1 lap/év.

Kvassay Jenő emléklap: 1960—1971 között; kiadva max. 1 lap/év.

Péchy József emléklap: 1961—1971 között; kiadva max. 1 lap/év.

Elnökök:

Lászlóffy Woldemár 1960—1977

Karászi Kálmán 1977—1980

Varga Miklós 1980—1985

Csermák Béla 1985—

Titkár:

Csombok Veronika 1977—

Az elismerések és kitüntetések adományozásának rendjét — főleg 1974-től — szigorú előírások szabályozzák. Közülük kiemeljük az adományozás feltételeinek rövid, részleteket mellőző leírását.

Tiszteleti tag: Választható az a magyar, vagy külföldi állampolgár, aki a Társaság valamely szakterületén tevékenységével kiemelkedő érdemeket szerzett, és akit annak elismeréseként a Társaság a tiszteleti tagok sorába beiktat.

Vásárhelyi Pál díj: Olyan — nemzetközi szempontból is figyelemre méltó — új eredmények elérése, amelyek a tervezési, vagy a tudományos munkák terén példamutatóak, országosan kiemelkedők.

Dr. Schafarzik Ferenc emlékérem: Az emlékéremmel az a rendes, vagy tiszteleti tag tüntethető ki, aki a Társaság szakterületének valamely ágában hosszú időn át példamutató elméleti és gyakorlati tevékenységet, vagy szakirodalmi munkásságot végzett. Az emlékérem — indokolt esetben — egy kimagasló szakmai élet munkásságért is adományozható.

Bogdánfy Ödön emlékérem: Az emlékéremmel az a rendes vagy tiszteleti tag tüntethető ki, aki a Társaságban elmélyült, magasszintű, tudományos, gyakorlati tevékenységet, vagy szakirodalmi munkásságot fejt ki. Az emlékérem — indokolt esetben — a Társaságban végzett kimagasló szakmai élet munkásságáért is adományozható.

Pro Aqua emlékérem: Az emlékéremmel az a rendes, tiszteleti, vagy ifjúsági tag tüntethető ki, aki a Társaságban érdemes szakmai, illetve társasági szervező munkásságot fejt ki.

A Társaság kitüntetett tagjainak a névsorát a Bizottság — az MHT Titkárságának a közreműködésével — folyamatosan vezeti; az újonnan kitüntetettekről a *Hidrológiai Közöny* évről évre méltatásban megemlékezik.

GAZDASÁGI BIZOTTSÁG

A Gazdasági Bizottság 1974. évi megalakulását — központi bizottságként — szükségessé tette, hogy Társaságunk gazdasági munkájához — mivel azt a mindenkori pénzügyminiszteri rendelkezések, valamint a MTESZ belső gazdálkodási szabályzataiban foglaltaknak megfelelően kell folytatni — az operatív feladatokat ellátó titkárságnak folyamatos segítséget nyújtson.

Fő tevékenységi (szakmai) területe:

- a Társaság gazdasági ügyeiben éves, közép- és hosszú távlatban javaslatot tenni az Elnökség részére,
- a Gazdasági Bizottság az Intéző Bizottság javaslattevő szerveként feladatát éves munkaterv alapján végzi.

Ennek keretében céljai a következők:

- az eredményes gazdálkodás elősegítése céljából folyamatosan tesz javaslatot a gazdálkodás javítása érdekében;
- folyamatosan figyelemmel kíséri, illetve szükség esetén elősegíti a Társaság költségvetési egyensúlyának biztosítása érdekében hozott határozatok megvalósítását;
- a Társaság területi szervezeteinek gazdálkodásához folyamatosan — instruálásokon keresztül — segítséget nyújt;
- a MTESZ Gazdasági Bizottságában képviseli a Társaság érdekeit;
- a Társaság költségvetésének, valamint beszámolójának elkészítésében közreműködik;
- fontosabb kérdések tekintetében szükség szerint az Elnökséget tájékoztatja.

Taglétszáma (a taglétszám alakulása a kezdettől napjainkig):
5—7 fő.

Elnökök:

Vavrik Ferenc 1974—1977

Muts Rudolf 1977—1980

Fekete Zoltán 1980—

Titkárok:

Cserjés Mátyás 1974—1977

Németh Bertalan 1977—1981

Köhidi Andor 1981—

A Gazdasági Bizottság:

- évenként általában négy esetben ülésezik. Ennek keretében megtárgyalja a munkaterv szerinti célok végrehajtását, fontosabb rendelkezéseket és erről az Intéző Bizottságot tájékoztatja;
- részt vesz, illetve képviselteti magát a Társaság intéző bizottsági, illetve elnökségi ülésein.

FEGYELMI BIZOTTSÁG

A *Fegyelmi Bizottság* feladata fegyelmi eljárás lefolytatása olyan egyesületi tag ellen, aki az állami és társadalmi rend ellen vétett, az Alapszabályt súlyosan megsértette, a Társaság határozatainak végrehajtását megtagadta, a tagok között egyenlenséget szított, egyesületi taghoz nem méltó magatartást tanúsított, vagy ha a szocialista erkölcs szabályai ellen súlyosan vétett.

A Fegyelmi Bizottság elnökei és jelenlegi tagjai.

Elnökök:

<i>Sabathiel József</i>	1958—1968
<i>Németh Bertalan</i>	1968—1971
<i>V. Nagy Imre</i>	1971—1974
<i>Abos Brunó</i>	1974—1977
—	1977—1980
<i>Makrai Mihály</i>	1980—

Tagok: *Cziráky József, Gaál Ferenc, Polgár István, Raum László és Szócs József* (1985—).

SZAKÉRTŐ BIZOTTSÁG

A MTESZ 2/1982. és 1 1984. számú főtktkári utasítás, valamint a Társaság Elnökségének 1980. májusi határozata alapján — az előirt és engedélyezett keretek között — a Társaság szerződéses munkákat vállalhat. A munkát Társaságunk „A szerződéses munkák szabályzata” szerint végzi, a Szakértő Bizottság felügyelete mellett, mely az Elnökség megbízása alapján működött 1983—1985-ig. Az 1985. évi közgyűlés a Bizottság működését jóváhagyta és tisztségviselőit megválasztotta.

A Bizottság feladata a szerződéses munkák gondozása, koordinálása és ellenőrzése.

A Szakértő Bizottság elnökét, titkárát és 10 tagját a közgyűlés választja. Határozatképességéhez az elnök és legalább 5 tag jelenléte szükséges. A végzett munkákról évente egyszer beszámol az Elnökségnek.

A Bizottság

elnöke:

<i>Juhász József</i>	1983—1984
<i>Becker Károly</i>	1984—1985
<i>Tóth Mihály</i>	1985—

titkára:

<i>Buzás Zsuzsanna</i>	1983—1984
<i>Kontur István</i>	1985—

SZENIOROK TANÁCSA

A Magyar Hidrológiai Társaság Szeniorok Tanácsa — az 1982-ben megalakult MTESZ Szeniorok Tanácsa létrejötte után alakult azzal a céllal, hogy — mint a Társaság idős tagjait magába foglaló („idős” tagtársaknak az 55 év feletti tagtársakat tekintjük) figyelemmel kísérje a szeniorok életkörülményeit, szociális viszonyait és — legfőképpen — elősegítse azoknak a szakmai feladatokba való hatékony bevonását, együttműködve a szakosztályokkal és a területi szervezetekkel. A Társaság 1985. évi közgyűlése a Tanács működését és feladatát az Alapszabály 18. §-ában meghatározta, megválasztva annak elnökét és titkárát. A Tanács vezetőségének tagjait — felkérés alapján — a szakosztályok és területi szervezetek egy-egy tagja képviseli, ügyeit pedig az elnök és a titkár mel-

lett annak hat tagja intézi. A Szeniorok Tanácsának elnöke tagja a MTESZ Szeniorok Tanácsának.

A közgyűlési határozat megszületéséig — mint a MTESZ legtöbb taggyűlésében — a Társaság feladataihoz és munkamódszereihez alkalmazkodó célok keresése képezte, melyet nagy energiával — haláláig — *Ziegler Károly*, tiszteleti tagunk irányított és ő tette le azokat az alapokat, melyre a Tanács alapszabályszerű megalakulása után építhetett és épít.

A Tanács fő tevékenysége egyrészt a Társaság idős tagjai szociális helyzetének figyelemmel kísérése, és a MTESZ keretein belül az ennek javításával kapcsolatos javaslatok megtétele, másrészt az idős tagtársaknak a szakmai életbe való aktív részvételének szervezése, tapasztalataiknak a széles szakmai nyilvánossággal, elsősorban fiatal tagtársainkkal való megismertetése. Ezt részben — önállóan — általános szakkérdéseket tárgyaló, több szakterületet érintő rendezvények útján (előadások, kerekasztal-értekezletek), részben a Társaság más szervezeteivel együtt rendezett előadásokkal szervezi meg a Tanács.

Tanulmányutakkal — elsősorban az idős tagtársak részére — a vízgazdálkodás jelentősebb létesítményeit mutatja be, ezzel a fejlődésnek közvetlen tapasztalatait a már nem aktív tagtársakhoz is közelebb hozva.

A Tanács feladatkörében olyan értelemben beszélni a taglétszámról, mint más szervezeteknél, nem lehet. Az „idős” tagtársak száma mintegy 500 főre tehető.

Elnökök.

Ziegler Károly 1982—1985

Bözsöny Dénes 1985—1987

Titkárok:

Barna Aladár 1982—1985

Barna Aladár 1985—

A Tanács a Magyar Hidrológiai Társaság legfiatalabb szervezete. Az eddigi működése során szervezett rendezvényei, előadásai, tanulmányutak a már ismertetett célokat szolgálták. Mint rétegszervezet, a Tanács nem kívánja azokat a szakmában kiemelkedő személyeket felsorolni, akiket a Társaság többi szervezete működési területüknek megfelelően kiemel. Meg kell azonban emlékeznünk *Ziegler Károly*ról, Társaságunk volt tiszteleti tagjáról, aki több mint fél évszázados kiemelkedő szakmai tevékenységével beírta nevét a vízgazdálkodás történetébe és Tanácsunk működésének irányát is meghatározta.

A MAGYAR HIDROLÓGIAI TÁRSASÁG VEZETŐ ÉS ELLENŐRZŐ TESTÜLETEI

KÖZGYŰLÉS

A Magyar Hidrológiai Társaság vezetésében elsődleges fontosságú szerepet tölt be a legfőbb szervként működő *közgyűlés*, amely a Társaságot érintő minden kérdésben dönthet.

A vezetőségválasztó küldöttközgyűlés ötévenként ül össze, emellett két vezetőségválasztó közgyűlés közötti félidőben, ugyanazokkal a küldöttekkel egy közbenső közgyűlés is összeül, hogy meghallgassa a vezetőség beszámolóját, s döntően az időközben felmerült és hatáskörébe tartozó kérdésekben.

A közgyűlés kizárólagos hatáskörébe tartozik a Társaság Alapszabályának megállapítása, módosítása, jóváhagyása.

Megvitatja, értékeli a két közgyűlés között a Társaság egésze által végzett munkát, kijelöli a feladatokat, meghatározza ezek koncepcióját, fő irányait.

Megválasztja a Társaság vezető szerveit, s jóváhagyja a területi szervezetek helyileg megválasztott tisztségviselőinek (elnök, titkár) személyét.

Dönt a szervezeti egységek létrehozásáról, vagy feloszlításáról, szervezeti felépítésük módosításáról.

Határoz a nemzetközi kapcsolatok építésével összefüggő szervezeti, a Társaság részvételével kapcsolatos kérdésekben, de hasonló módon a hazai szervezeti kapcsolatok létesítéséről, azok szervezeti formáiról is.

Odaitéli a Társaság kitüntetéseit, emlékérméit, dönt a hazai és külföldi tiszteleti tagok személyét illetően.

Fentiek mellett a közgyűlés még további olyan lényeges kérdésekben is meghatározó fórum, amelyeket jogszabály, vagy az Alapszabály hatáskörébe utal.

A közgyűlést az Elnökség hívja össze. A már említett tisztújító és közbenső (rendes) közgyűlés mellett sor kerülhet rendkívüli közgyűlés összehívására is, különleges okok, vagy a tagság egyharmadának egybehangzó kérésére, a cél megjelölésével.

A közgyűlésen részt vevő küldötteket a szakosztályok és a területi szervezetek taggyűlésein választják. Minden száz tag után három küldöttest kell választani, de minimum két választott tagot kell küldeni a szervezeteknek létszámtól függetlenül. A jogi személy tagokat a közgyűlésen egy-egy küldött képviseli.

A közgyűlés határozatképes, ha azon a küldötteknek legalább kétharmada jelen van. A közgyűlés határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza.

ELNÖKSÉG

Két közgyűlés közötti időszakban az Elnökség irányítja a Társaság munkáját a közgyűlés által megszabott elvek és határozatok szellemében. Figyelemmel kíséri, és szükség szerint irányítja a Társaság évenként készülő munkatervének teljesítését, a munka eredményességét.

Az Elnökség tagjai: az elnök, a társelnökök, az alelnökök, a főtitkár, a főtitkárhelyettesek, az Ellenőrző Bizottság elnöke, a szakosztályok elnökei, a területi szervezetek elnökei, a szerkesztő bizottságok elnökei, a Társaság folyóiratainak főszerkesztői és szerkesztői, az állandó bizottságok elnökei, a Társaság hazai tiszteleti tagjai, a Vásárhelyi Pál-díjjal kitüntettek, és az Elnökség közgyűlés által választott további, legfeljebb 25 tagja. (Ez utóbbiak legfeljebb 70⁰/₀-a választható újra a tisztújító közgyűlésen.)

Az Elnökség üléseit félévenként tartja, határozatait szótöbbséggel hozza. Az elnökségi ülés akkor határozatképes, ha tagjainak legalább a fele az ülésen részt vesz. Az Elnökség határozatai a szervezeti egységekre nézve kötelező érvényűek.

Az Elnökség határoz azokban az ügyekben, melyek nem a közgyűlés hatáskörébe tartoznak, felelősséggel a közgyűlésnek tartozik.

Megvitatja és jóváhagyja a Társaság éves költségvetését, és ennek teljesítését. Dönt a Társaság hazai és nemzetközi nagyrendezvényeinek ügyében, a Társaság által adományozott kitüntetések odaítéléséről, és más kitüntetési javaslatokról, jóváhagyja a Társaság éves munkatervét, dönt a tagdíjkérdésekben, s külföldön élő magyar származású tagok felvételében.

INTÉZŐ BIZOTTSÁG

Az Elnökség által meghatározott módon az operatív irányítást, vezetést, egyeztetési és végrehajtási feladatokat látja el a két elnökségi ülés közötti időben, és előkészíti az elnökségi üléseket.

Az Intéző Bizottság tagjai: az elnök, a társelnökök, az alelnökök, a főtitkár és a főtitkárhelyettesek; állandó meghívottként — tanácskozási joggal — részt vesz a Gazdasági Bizottság elnöke, a *Hidrológiai Közöny* és a *Hidrológiai Tájékoztató* főszerkesztője és az Ellenőrző Bizottság elnöke. Esetenként a Társaság bármely tagja is meghívható, tanácskozási joggal.

Az Intéző Bizottság üléseit szükség szerint, de legalább kéthavonta tartja. Döntéseit egyszerű szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök döntése az irányadó.

ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁG

Az *Ellenőrző Bizottság* (továbbiakban: EB) — 1949—1977-ig Számvizsgáló Bizottság néven dolgozott. Tehát 1949-ben, az önálló egyesületté váláskor a jelenlegi bizottság jogelődje már működött. Megalakuláskor a Számvizsgáló Bizottságnak négy fő választott tagja volt. A Társaság gazdasági tevékenysége, és az ügyviteli munka ellenőrzésével foglalkoztak.

Korlátozott hatáskörben működtek, a társasági munka általános feladatainak vizsgálatára, illetve ellenőrzésére hatáskörük nem volt. A számvizsgáló bizottsági tagok nem lehettek a Választmány tagjai.

Az EB jelenleg 1 fő elnökből és 4 fő tagból áll. A közgyűlés az elnököt és tagjait 5 évi időtartamra titkos szavazással választja. Az Elnökség ülésén tanácskozási joggal vesznek részt az EB tagjai, az Intéző Bizottság ülésein pedig tanácskozási joggal az elnök.

Megnövekedett hatáskörrel az EB figyelemmel kíséri a Társaság alapszabályszerű működését, a közgyűlési határozatok végrehajtását, továbbá a rendelkezésre álló eszközök az Alapszabályban meghatározott célokra történő hatékony, célszerű felhasználását és ellenőrzi a Társaság pénzügyi gazdálkodását. Az EB megállapításairól tájékoztatja az Elnökséget, és jelentést tesz a közgyűlésnek. Gondoskodik az ellenőrzési tapasztalatoknak a vizsgált szervezetekkel való megismertetéséről.

Az EB elnökét és tagjait a Társaság hatáskörében intézkedési jog nem illeti meg.

Az EB szükség szerint, de évente legalább 4 alkalommal tart ülést. Határozatképes, ha ülésein tagjainak legalább fele jelen van. Határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Az EB részére a Társaság egészét érintő anyagokat a Titkárság rendelkezésre bocsátja.

Az EB tagjai éves munkaterv alapján végzik feladataikat. Ennek keretében rendszeres kapcsolatot tartanak a szakosztályokkal és a területi szervezetekkel.

Az EB elnökei és jelenlegi tagjai.

Elnökök: *Simády Béla* 1977—1980
Baksa István 1980

Tagok: *Hrehuss György, Kiss Károly, Szepes Pál és Takács Lajos* (1985—).

TITKÁRSÁG

A Magyar Hidrológiai Társaság Titkársága a társadalmi tevékenység feltételeit biztosítja; a munka szervezési, ügyviteli, pénzügyi-gazdálkodási, hivatali feladatait látja el. Tevékenységét a Társaság alapszabálya és ügyrendje szerint végzi, a mindenkori állami rendeletek, előírások, és a MTESZ hivatali ügyrendjében rögzítettek szigorú betartásával.

A Titkárság munkáját a titkárságvezető irányítja.

A Magyar Hidrológiai Társaság Titkárságának vezetői és dolgozói

Vezetői: *Fáy Jenőné* egyesületi titkár 1949—1950
Herke Paula egyesületi titkár 1950—1984
Korenchy Ida egyesületi titkár, 1984—
1985-től főtitkárhelyettes
(közgyűlés által választott)

Dolgozói:

Bálint Zita Csilla 1968—1976
Benedek Edit (Tamás Lászlóné) 1953—1955

<i>Faragó Julianna</i>		1974—1977
<i>Fenyősy Rozália</i>		1981—1982
<i>Gábris Éva</i>		1959—
<i>Graff Lujza (Szabó Gézáné)</i>	1958—1964 és	1967—1982
<i>Hevesy Ida (Korenchy Ida)</i>		1974—1984
<i>Lovas Lajosné</i>		1982—
<i>Rainer Micsinyei Margit (Szepesi Györgyné)</i>		1977—1981
<i>Sárközi Éva</i>		1986—
<i>Szabó Lászlóné</i>		1983—
<i>Szentesiné Babos Éva</i>		1983—
<i>Szőnyi Éva (Vankó Attiláné)</i>		1963—1971
<i>Szviezsényi Zoltánné</i>		1952— (1 évig)
<i>Tóth Mihályné</i>		1983—
<i>Vértes Árpádné</i>		1971—1980
<i>Varga Katalin (Szörényi Endréné)</i>		1974—1974 (fél évig)

FÜGGELÉK

A JOGI TAG VÁLLALATOK NÉVSORA

(Az 1986. december 31-i állapot szerint)

1. Alumíniumipari Tervező Vállalat	Budapest
2. Alsódunavölgyi Vízügyi Igazgatóság	Baja
3. Alsó-tiszavidéki Vízügyi Igazgatóság	Szeged
4. Árvízvédelmi és Belvízvédelmi Központi Szervezet	Budapest
5. Bakonyi Bauxitbánya Vállalat	Tapolca
6. Balatonaligai Vízhászónítási Társulat	Balatonvilágos
7. Balatonfelvidéki Vízi Társulat	Tapolca
8. Baranya megyei Fürdő Vállalat	Harkány
9. Bács-Kiskun megyei Szolgáltató Vállalat	Kecskemét
10. Bácskai Vízi Társulat	Baja
11. Balassagyarmati Városi Tanács	Balassagyarmat
12. Baranya megyei Vízmű Vállalat	Komló
13. Bányászati Aknamélyítő Vállalat	Budapest
14. Baranya megyei Tanácsi Tervező Vállalat	Pécs
15. Beton- és Vasbetonipari Művek	Dunaújváros
16. Békéscsabai Konzervgyár	Békéscsaba
17. Békés megyei Víz- és Csatornamű Vállalat	Békéscsaba
18. Bélusvölgyi Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat	Encs
19. Beregi Vízgazdálkodási Társulat	Vásárosnamény
20. BIOGÁL Gyógyszergyár	Debrecen
21. „BOCSKAI” Halászati TSz	Hajdúszoboszló
22. Bódvavölgyi Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat	Edelény
23. BAZ megyei Tanács V. B.	Miskolc
24. Borsodi Szénbányák Vállalat	Miskolc
25. BAZ megyei Vízmű Vállalat	Miskolc
26. Borsodnádasi Lemezgyár	Borsodnádasi
27. Budapesti Műszaki Egyetem	Budapest
28. Budapesti Szeszipari Vállalat	Budapest
29. Budapesti Vegyiművek Hídasi Gyáregysége	Hidas
30. Büki Gyógyfürdő Vállalat	Bükkfürdő
31. Bükkalja-Délsorsod Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat	Mezőkövesd
32. Cegléd Városi Tanács	Cegléd
33. CHEMOKOMLEX	Budapest
34. Csongrád és környéke Vízgazdálkodási Társulat	Csongrád
35. Csongrád megyei Víz- és Csatornamű Vállalat	Szentes
36. Debreceni Vízmű és Gyógyfürdő Vállalat	Debrecen

37. Délbalatoni Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat	Szántód
38. Dél Bács-Kiskun megyei Vízmű Vállalat	Kiskunhalas
39. Dél-Békési Vízgazdálkodási Társulat	Orosháza
40. Dunántúli Vízügyi Építő Vállalat	Veszprém
41. Déldunántúli Vízgazdálkodási Társulatok Egyesülése	Pécs
42. Déldunántúli Vízügyi Igazgatóság	Pécs
43. Délzalai Víz- és Csatornamű Vállalat	Nagykanizsa
44. Diósgyőri Gépgyár	Miskolc
45. Dunai Kőolajipari Vállalat	Százhalombatta
46. Dunai Vasmű	Dunaújváros
47. Dunamenti és Kiskunsági Vízgazdálkodási Társulat	Dunavecse
48. Dunamenti Regionális Vízmű	Vác
49. Dunántúli Regionális Vízmű	Siófok
50. Dunaújvárosi Vízi Társulat	Dunaújváros
51. Délbudai Térség Víz- és Csatornamű Társulat	Budapest
52. Déldunántúli Vízügyi Építő Vállalat	Kaposvár
53. Dunaújvárosi Víz- és Csatornamű Vállalat	Dunaújváros
54. Dunaújvárosi Tanács V. B. Partfigyelő és Fenntartó Költségvetési Üzem	Dunaújváros
55. Ecsediláp-Krasznabalparti Vízgazdálkodási Társulat	Mátészalka
56. Egyesült Gyógyszervegyészeti Gyár	Budapest
57. Eger-Tarnavölgyi Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat	Eger
58. „Egyesült” MGTSz	Kondoros
59. Ercsi Cukorgyár	Ercsi
60. EVIG Ceglédi Kísépgyár	Cegléd
61. Észak-Bács-Kiskun megyei Vízmű Vállalat	Kecskemét
62. Északdunántúli Vízügyi Igazgatóság	Győr
63. Északdunántúli Víz- és Csatornamű Vállalat	Tata
64. Északmagyarországi Vízgazdálkodási Társulatok Egyesülése	Miskolc
65. Északmagyarországi Vízügyi Igazgatóság	Miskolc
66. Északmagyarországi Regionális Vízmű Vállalat	Kazinccbarcika
67. Északmagyarországi Regionális Vízmű Salgótarjáni Üzemfőnöksége	Salgótarján
68. Észak-somogyi Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat	Lengyeltóti
69. Északzalai Víz-, Csatornamű és Fürdő Vállalat	Zalaegerszeg
70. Fejér megyei Víz- és Csatornamű Vállalat	Székesfehérvár
71. Felsőszabolcsi Vízgazdálkodási Társulat	Kisvárdra
72. „FORRÁS” Vízgazdálkodási Egyesülés	Budapest
73. Földmérő és Talajvizsgáló Vállalat	Budapest
74. Fővárosi Csatornázási Művek	Budapest

75. Fővárosi Fürdőigazgatóság	Budapest
76. Felsőtiszavidéki Vízügyi Igazgatóság	Nyíregyháza
77. Folyamszabályozó és Kavicskotró Vállalat	Budapest
78. Fővárosi Mélyépítési Tervező Vállalat	Budapest
79. Fővárosi Vízművek	Budapest
80. Füzesgyarmati „Vörös Csillag” MGTSz	Füzesgyarmat
81. Galgavölgyi Regionális Viz- és Csatornamű Társulat	Aszód
82. GRANVISUS Látszerészeti Eszközök Gyára	Esztergom
83. Győr- és Környéke Vízmű és Fürdő Vállalat	Győr
84. Győri Vízgazdálkodási Társulat	Győr
85. Gyulai Vízművek	Gyula
86. Hajdú-Bihar megyei Viz- és Csatornamű Vállalat	Debrecen
87. Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő	Hajdúszoboszló
88. Haltenyésztési Kutató Intézet	Szarvas
89. Hegyhát-Kemenesaljai Vízrendezési Társulat	Cellödömök
90. Heves megyei Vízmű Vállalat	Eger
91. Hidasháti Állami Gazdaság	Murony
92. IKARUS Karosszeria- és Járműgyár Székesfehérvári Gyára	Székesfehérvár
93. Homokhátsági Vízgazdálkodási Társulat	Kiskőrös
94. Hortobágyi Állami Gazdaság Halászati Ágazat	Hortobágy
95. Hosszúhegyi Mezőgazdasági Kombinát	Sükösd
96. Hűtőgépgyár	Jászberény
97. „Jóreménység” Szőlő-Gyümölcsstermelő Mezőgazdasági Szakszövetkezet	Soltvadkert
98. Kapos-Koppányvölgyi Vízi Társulat	Tamási
99. Kapuvári Vízgazdálkodási Társulat	Kapuvár
100. Kaposvölgyi Vízgazdálkodási Társulat	Kaposvár
101. Keletbaranyai Vízgazdálkodási Társulat	Mohács
102. Keletmagyarországi Tervező Vállalat Kirendeltsége	Debrecen
103. Keletmagyarországi Vízügyi Építő Vállalat	Debrecen
104. Kelet-magyarországi Vízügyi Tervező Vállalat	Szolnok
105. KEMIKAL Építővegyianyagokat gyártó Vállalat	Budapest
106. Kertészeti Egyetem Tangazdasága	Budapest
107. Kisbalaton és Zalamenti Vízi Társulat	Keszthely
108. Kiskunmajsa és Környéke Vízgazdálkodási Társulat	Kiskunmajsa
109. Kőbányai Gyógyszerárugyár	Budapest
110. Könnyűipari Tervező Vállalat	Budapest
111. Körös-Berettyói Vízgazdálkodási Társulat	Békés
112. Körösvidéki Vízügyi Igazgatóság	Gyula
113. Körösi Vízgazdálkodási Társulat	Gyula

114. Középdunamenti Vízgazdálkodási Társulat	Pomáz
115. Középdunántúli Vízügyi Igazgatóság	Székesfehérvár
116. Középdunántúli Vízgazdálkodási Társulatok Egyesülése	Székesfehérvár
117. Középdunavölgyi Vízgazdálkodási Társulatok Egyesülése	Budapest
118. Középdunavölgyi Vízügyi Igazgatóság	Budapest
119. Középtiszavidéki Vízügyi Igazgatóság	Szolnok
120. Középzagyvai Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat	Pásztó
121. Közmű- és Mélyépítő Vállalat	Budapest
122. Központi Bányászati Fejlesztési Intézet	Budapest
123. Közúti Gépellátó Vállalat Ceglédi Gyáregysége	Cegléd
124. KSZV Szegedi Kenderkikészítő Gyára	Komádi
125. Kunbaja-Bácsszőlősi Állami Gazdaság	Bácsszőlős
126. Lenin Kohászati Művek	Miskolc
127. Magyar Édesipar Szerencsi Csokoládégyára	Szerencs
128. Margittaszigeti Vízgazdálkodási Társulat	Mohács
129. Mátraaljai Vízgazdálkodási Társulat	Gyöngyös
130. Mechanikai Laboratórium Híradástechnikai Kísérleti Vállalat	Dunakeszi
131. Mecseki Érbányászati Vállalat	Pécs
132. Mecseki Szénbánya	Pécs
133. Mélyépítési Tervező Vállalat	Budapest
134. Mezőgazdasági Építő Szak- és Szerelőipari Szövetkezeti Vállalat	Budaörs
135. Mezőgazdasági Kombinát	Bábolna
136. Mezőgazdasági Kombinát	Környe
137. Mezőhegyesi Mezőgazdasági Kombinát	Mezőhegyes
138. Mezőtúr-Tiszazugi Vízgazdálkodási Társulat	Mezőtúr
139. Miskolci Vízművek, Fürdők és Csatornázási Vállalat	Miskolc
140. Miskolc megyei Város Tanácsa	Miskolc
141. Mosonmagyaróvári Vízgazdálkodási Társulat	Mosonmagyaróvár
142. Nagykőrösi Konzervgyár	Nagykőrös
143. Nagykunsági Vízgazdálkodási Társulat	Karcag
144. Nitrokémia Ipartelepek	Fűzfőgyártelep
145. Nógrád megyei Beruházási Vállalat	Salgótarján
146. Nógrád megyei Tanács	Salgótarján
147. Nógrád megyei Víz- és Csatornamű Vállalat	Salgótarján
148. Nyírségi Vízgazdálkodási Társulat	Nyíregyháza
149. Nyugatdunántúli Vízügyi Igazgatóság	Szombathely
150. Nyugat-zalai Vízrendezési és Talajvédelmi Társulat	Zalaegerszeg
151. Oroszlányi Szénbányák	Oroszlány

152. Országos Kőolaj- és Gázipari Tröszt	Budapest
153. Országos Vízügyi Beruházó Vállalat	Budapest
154. Országos Vízügyi Hivatal	Budapest
155. Öntözési Kutató Intézet	Szarvas
156. Órségi Vízrendezési és Talajvédelmi Társulat	Szombathely
157. Papíripari Vállalat Dunaújvárosi Papírgyára	Dunaújváros
158. Pamuttextilművek Tolnai Gyára	Tolna
159. Papíripari Vállalat Fűzfői Papírgyára	Fűzfőgyártelep
160. Pápakörnyéki Vízi Társulat	Pápa
161. Peremartoni Vegyipari Vállalat	Peremarton
162. Pest megyei KÖJÁL	Budapest
163. Pest megyei Tanács Tervező Vállalat	Budapest
164. Pest megyei Víz- és Csatornamű Vállalat	Budaörs
165. „PETÓFI” MGTSz	Csárdaszállás
166. „PETÓFI” MGTSz	Köröstarcsa
167. Pécsi Vízmű	Pécs
168. Pécsi Bőrgyár	Pécs
169. Pécsi Hőerőmű Vállalat	Pécs
170. Péti Nitrogénművek	Várpalota
171. Petőházi Cukorgyár	Petőháza
172. Principális és Felső Zalamenti Vízi Társulat	Nagykanizsa
173. Pollack Mihály Műszaki Főiskola Vízgazdálkodási Intézet	Baja
174. Rinya-Dombómenti Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat	Nagyatád
175. Sajó-Hangonyvölgyi Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat	Putnok
176. Salgótarjáni IKV	Salgótarján
177. Salgótarján Városi Tanács	Salgótarján
178. Sarkadi Cukorgyár	Sarkad
179. „Fehér Lajos” MGTSz	Szeghalom
180. „Fehér Lajos” Sárréti Tej Közös Vállalat	Szeghalom
181. Sárvízi Malomcsatorna Vízi Társulat	Székesfehérvár
182. Simontornyai Bőrgyár	Simontornya
183. Sopron és környéke Víz- és Csatornamű Vállalat	Sopron
184. Söripari Vállalatok Trösztje	Budapest
185. Szabadegyházi Szeszipari Vállalat	Szabadegyháza
186. Szabolcs-Szatmár megyei Víz- és Csatornamű Vállalat	Nyíregyháza
187. Szeged és környéke Vízgazdálkodási Társulat	Szeged
188. Szegedi Vízművek és Fürdők	Szeged
189. Szeghalmi Állami Gazdaság	Szeghalom
190. Szeged Városi Tanács	Szeged
191. Szekszárdi Húsipari Vállalat	Szekszárd

192. Szekszárd-Paksi Vízi Társulat	Szekszárd
193. Szerencsi Cukorgyár	Szerencs
194. Szerves Vegyipari Kutató Intézet	Budapest
195. Szolnok megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat	Szolnok
196. Szolnok megyei Víz- és Csatornamű Vállalat	Szolnok
197. Tatabányai Hőerőmű	Tatabánya
198. Tatabányai Szénbányák	Tatabánya
199. Tisza-Kunsági Vízgazdálkodási Társulat	Kiskunfélegyháza
200. Tisza-Marosszögi Vízgazdálkodási Társulat	Hódmezővásárhely
201. Tiszamenti Regionális Vízmű	Szolnok
202. Tiszamenti Vegyiművek	Szolnok
203. Tisza-Szamosközi Vízgazdálkodási Társulat	Fehérgyarmat
204. Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság	Debrecen
205. Tolna megyei Víz- és Csatornamű Vállalat	Szekszárd
206. Út-Vasúttervező Vállalat	Budapest
207. Vas megyei Víz- és Csatornamű Vállalat	Szombathely
208. „SENIOR” Váci Kötöttárugyár	Vác
209. Váckörnyéki Vízgazdálkodási és Talajvédelmi Társulat	Göd
210. Vértesaljai Vízi Társulat	Mór
211. Velence-tavi Intéző Bizottság	Agárd
212. Velence-tavi Regionális Víz- és Csatornamű Vállalat	Agárd
213. Veszprém megyei Víz- és Csatornamű Vállalat	Veszprém
214. Veszprémi Szénbányák Vállalat	Veszprém
215. Vízépítőipari Tröszt	Budapest
216. Vízgazdálkodási Intézet	Budapest
217. Vízgazdálkodási Társulatok Országos Választmánya	Budapest
218. Vízgazdálkodási Tudományos Kutatóközpont	Budapest
219. Vízgépészeti Vállalat	Lajosmizse
220. Vízkutató és Fúró Vállalat	Budapest
221. Vízügyi Építő Vállalat	Budapest
222. Vízügyi Tervező Vállalat	Budapest

A TISZTELETI TAGOK NÉVSORA

<p>1929 Farkass Kálmán Marenzi Ferenc Károly</p>	<p>1965 Dévény István Dudich Endre</p>	<p>1980 Alföldi György Fóris Gyula Kertai Ede Láng Sándor Mantuano József Mispál István</p>
<p>1930 Böckh Hugó Szontagh Tamás</p>	<p>1966 id. Ziegler Károly</p>	<p>1981 Frank Melánia Oroszlány István Szakáll Kálmán Zádor Alfréd</p>
<p>1940 Weszelszky Gyula</p>	<p>1967 Boronkay Pál Hallóssy Ferenc Scherf Emil Schréter Zoltán Tavy Lajos</p>	<p>1982 Fehérvári István</p>
<p>1941 Emszt Kálmán Horusitzky Henrik Rohringer Sándor</p>	<p>1971 Csajághy Gábor Holló István Ihrig Dénes Papp Szilárd Schmidt E. Róbert Vendel Miklós</p>	<p>1983 Borbély Sándor Kessler Hubert ifj. Szabó Zoltán</p>
<p>1944 Pap Ferenc Vendl Aladár</p>	<p>1974 Bélteky Lajos Hartyányi László Kövessy Gábor Pichler János</p>	<p>1984 Némethy László</p>
<p>1954 Lampl Hugó Trummer Árpád</p>	<p>1975 Lászlóffy Woldemár</p>	<p>1985 Bokor Mihály Gáabri Mihály Gerhard Kálmán Hortobágyi Tibor Nagy L. Dénes Varga Jenő Varsa Ferenc Zákonyi Ferenc</p>
<p>1958 Ditróy János Sikó Attila</p>	<p>1977 Ajtay Zoltán Horváth Sándor Kolta János Nemes Gerzson Salamín Pál Schneider Szilárd Szablya Ferenc Varró István Várnai Tivadar</p>	<p>1986 Garád Róbert Kiss György Schlégel Oszkár Szász helyi Pál</p>
<p>1959 Maucha Rezső</p>	<p>1978 Abos Brunó Bogárdi János Rónai András</p>	<p>1987 Bözsöny Dénes Majorlaki József Simonfai László Szebényi Lajos Takács Lajos</p>
<p>1960 Horváth József</p>		
<p>1961 Németh Endre Szilágyi Gyula</p>		
<p>1962 Papp Ferenc</p>		
<p>1963 Tóry Kálmán</p>		
<p>1964 Király Lajos Sebestyén Olga</p>		

KÜLFÖLDI TISZTELETI TAGOK

ABRAMOV, Nyikoláj Nyikolájevics	(Szovjetunió, 1977)
ALTMANN, Klaus	(NSZK, 1982)
ANDRÉ, M. Henri	(Franciaország, 1977)
BANAL, Michel	(Franciaország, 1967)
BEURLE, Georg	(Ausztria, 1967)
BILLIB, Herbert	(NSZK, 1974)
BRUK, István	(Jugoszlávia, 1967)
BUCKSCH, Roland	(Ausztria, 1974)
BÜGYIN, F. I.	(Szovjetunió, 1961)
CHARTIER, Marcel M.	(Franciaország, 1971)
CELESTRE, Pietro	(Olaszország, 1977)
d'ANCONA, Umberto	(Olaszország, 1965)
DAERVES BORNOZ, R. L.	(Franciaország, 1982)
DOOGE, James C. I.	(Írország, 1971)
DYCK, Siegfried	(NDK, 1982)
von der EMDE, Wilhelm	(Ausztria, 1977)
ERTEL, Hans	(NDK, 1967)
ESCANDE, Leopold	(Franciaország, 1964)
GÜNTSCHL, Ernst D.	(Ausztria, 1971)
HOHL, Rudolf	(NDK, 1961)
HOPPE, Walter	(NDK, 1961)
JAQUET, Joseph	(Franciaország, 1967)
KACZMAREK, Zdislav	(Lengyelország, 1967)
KALININ, G. P.	(Szovjetunió, 1963)
KAR, Julius	(Ausztria, 1963)
KENNEDY, J. F.	(USA, 1963)
KOLUPAILA, S.	(USA, 1963)
KRAMER, D.	(Hollandia, 1964)
KRESSER, Werner	(Ausztria, 1961)
KRICKIJ, Sz. Ny.	(Szovjetunió, 1962)
LAMBOR, Julian	(Lengyelország, 1962)
LITEANU, E.	(Románia, 1964)
LELIAVSKY, S.	(EAK, 1963)
MANCZAK, Henryk	(Lengyelország, 1974)
MATUL, Kazimierz	(Lengyelország, 1965)
MENKELJ, M. F.	(Szovjetunió, 1961)
MILORADOV, Milorad	(Jugoszlávia, 1977)
La MOREAUX, P. E.	(USA, 1964)
MORARIU, Tiberiu	(Románia, 1967)
MURAWSKI, Tadeus	(Lengyelország, 1981)
NAWROCKA, Elzbieta	(Lengyelország, 1977)
NOUGARO, Jean	(Franciaország, 1965)
NYEVRAJEV, G. A.	(Szovjetunió, 1967)
OVCSINYIKOV, M. A.	(Szovjetunió, 1961)
PARDÉ, M.	(Franciaország, 1961)
PRINS, Jacob Egbert	(Hollandia, 1977)
REMÉNIÉRÁS, Gaston	(Franciaország, 1971)
SAUER, Kurt	(NSZK, 1971)

SAXENA, P. C.	(India, 1977)
SCHCOEMAKER, Harold Jan	(Hollandia, 1974)
SPERLING, Walter	(NSZK, 1962)
SREBRENOVIC, Dionis	(Jugoszlávia, 1974)
STEHLIK, Béla	(Csehszlovákia, 1971)
TISON, Leon	(Belgium, 1963)
UJVÁRI, József	(Románia, 1967)
VASZILJEV, O. F.	(Szovjetunió, 1977)
VELEV, Dimo	(Bulgária, 1964)
VLADISAVLJEVIC, Zivko	(Jugoszlávia, 1967)
VOLKER, Adrian	(Hollandia, 1967)

A TÁRSASÁGI KITÜNTETETTEK NÉVSORA

Vásárhelyi Pál díjjal kitüntettek

1971	Takács Lajos	1981
Dégen Imre	id. Ziegler Károly	Vezse Sándor
Rónai András		
Szesztay Károly	1976	1982
	A bizottság a díjat	Szigyártó Zoltán
	nem adta ki.	
1972		1983
Lászlóffy Woldemár	1977	Urbancsek János
Schmidt E. Róbert	Hajdu György	
	Juhász József	1984
1973		Starosolszky Ödön
Bolberitz Károly	1978	
Lampl Hugó	Ihrig Dénes	1985
Zsuffa István		Berczik Árpád
1974		
Karászi Kálmán	1979	1986
Németh Endre	Salamin Pál	Illés György
Oroszlány István		
1975	1980	1987
Hortobágyi Tibor	Csermák Béla	Mátrai István

Dr. Schafarzik Ferenc emlékéremmel kitüntettek

1943	1951	1955
Pávai Vajna Ferenc	Vitális Sándor	Mosonyi Emil
1947	1952	1958
Lászlóffy Woldemár	Papp Ferenc	Dévény István
		Schulhof Ödön
1950	1954	1960
Maucha Rezső	Sebestyén Olga	Ihrig Dénes

1961
Varga Lajos

1962
Schmidt E. Róbert

1965
Németh Endre

1967
Salamin Pál

1971
Öllös Géza

1974
Kovács György

1977
Bozóky-Szeszich
Károly
Erdélyi Mihály

1978
Frank Melánia
ifj. Szabó Zoltán

1979
Berczik Árpád
Nagy L. Dénes

1980
Scheuer Gyula

1981
Entz Béla

1982
Korim Kálmán

1983
Karácsonyi Sándor

1984
Major Pál

1985
Környei László

1986
Vitális György

1987
Mucsy György

Bogdánfy Ödön emlékéremmel kitüntetettek

1951
Papp Szilárd
Páter János

1952
Csajághy Gábor
Salamin Pál

1954
Lesenyey József
Sarló Károly

1955
Hortobágyi Tibor
Rónai András

1958
Finály Lajos
Holló István
Mazalán Pál
Oroszlány István

1960
Bélteky Lajos
Galli László

1961
Fazekas Károly

1962
Szesztay Károly

1963
Urbancsek János

1964
Károlyi Zoltán

1965
Kolosváry Gábor

1967
Bolberitz Károly
Entz Béla

1971
Berczik Árpád
Juhász József

1974
Starosolszky Ödön

1977
Felföldy Lajos
Szalay Miklós
Szigyártó Zoltán
Török László

1978
Csanády Mihály
Vágás István

1979
Bencsik Béla
Öllös Géza
Szeifert Gyula

1980
Dabolcsi János

1981
Krempels Tibor

1982
Bozzay Józsefné
Gerhard Kálmán

1983
Bukovszky György
Goda László

1984
Fáy Csaba
Marjai Gyula

1985
Holl Lajos
Marczell Ferenc

1986
Baranyó Géza
Körösmezei László

1987
Koltay József
Pataki Nándor

Vásárhelyi Pál emléklappal kitüntetettek

1951

Cziráky József
Farkas Imre
Györke Olivér
Szabó Zoltánné
Veszprémi Béla
Végh Sándorné

1952

Dippold Anna
Juhász József
Leél-Össy Sándor
Szesztay Károly
Tamás Gizella

1954

Almássy Bálint
Balló Iván
Borbély Sándor
Szabó László
Tillesch György
Török László

1955

Berczik Árpád
Békési János
Holly Ferenc
Tóth István

1958

Bartha Tibor
Dvihally Zsuzsa
Ember Károly
Molnár Miklós
Öllös Géza

Pásztó Péter
Puskás Tamás
Szigyártó Zoltán
Vágás István
Wisnovszky Iván

1960

Bartos Sándor
Dobos Alajos
Starosolszky Ödön

1961

Kőrösmezey László
Muszkalay László
Szolnoky Csaba
Zuffa István

1962

Lipták Ferenc
Szeifert Gyula
Tölg István
Vitális György

1963

Benedek Pál
Haszpra Ottó
Rácz Miklós
Szabó Ernő

1964

Cserjés Mátyás
Horváth Imre
Kontur György
Schiefner Kálmán

1965

Csapody István
Major Pál
Rákóczi László
Vermes Zoltán

1966

Csanády Mihály
Hock Béla
Kováts Zoltán
Márki-Zay Lajos

1967

Domokos Miklós
Lesenyei Gábor
Molnár Béla
Pálfai Imre
Sellyey Gyula

1971

Bukovszky György
Fázold Ádám
Magyari Gábor
Salamin András
Szalontai Gergely
Szilágyi Elemér

1974

Kontur István
Raum László
Rónaki László
Tóth József
Varga István

Wein János emléklappal kitüntetettek

1960

Illés György

1961

Bolberitz Károly

1962

Öllös Géza

1963

Abos Brunó

1964

Bozóky Szeszich
Károly

1967

Szakáll Kálmán

1971

Valló Sándor

1974

Kolin László

Dr. Fodor József emléklappal kitüntetettek

1960 Csoport Dezső	1964 Szablya Ferenc	1971 Csanády Mihály
1961 Besenyőy-István	1965 Nagy L. Dénes	1974 Béress Béla
1962 ifj. Szabó Zoltán	1967 Majorlaki József	

Dr. Dalmady Zoltán emléklappal kitüntetettek

1960 Frank Miklós	1964 Sziráky István	1967 Moll Károly
1961 Berencsi György	1965 Somfai Jenő	1974 Cziráky József
1963 Székely Miklós		

Sajó Elemér emléklappal kitüntetettek

1960 Pichler János	1965 Mantuano József	1971 Bözsöny Dénes
1961 Csermák Béla	1966 Balló Iván	1974 Domokos Miklós
1963 de Chatel Rudolf	1967 Csoma János	

Dr. Entz Géza emléklappal kitüntetettek

1960 Entz Béla	1963 Varró István	1967 Uherkovich Gábor
1961 Kol Erzsébet	1964 Megyeri János	1974 Bozzay Józsefné
1962 Török Piroska	1966 Berczik Árpád	

Zsigmondy Vilmos emléklappal kitüntetettek

1960 Kassai Ferenc	1964 Erdélyi Mihály	1971 Scheuer Gyula
1961 Varga Jenő	1966 Zoller József	1974 Dobos Irma
1962 Juhász József	1967 Korim Kálmán	

Kvassay Jenő emléklappal kitüntetettek

1960 Simonfai László	1963 Horváth Sándor	1967 Török László
1961 Hartyányi László	1965 Molnár Endre	1971 Vágás István

Péch József emléklappal kitüntetettek

1961 Ubell Károly	1964 Szigyártó Zoltán	1967 Starosolszky Ödön
1962 Ivicsics Lajos	1965 Kozák Miklós	1971 Hankó Zoltán
1963 Kovács György	1966 Zsuffa István	

Pro Aqua emlékéremmel kitüntetettek*

1977 Bartha István Csoma János Decsi Sándorné Ember Károly Gábos László Joó Ottó Karácsonyi Sándor Korim Kálmán Kováts Béla Mucsy György Perényi Károly Szeifert Gyula Szlávik Lajos Uherkovich Gábor Vass Béla Vermes László Vitális György	Szebényi Lajos Szlabóczky Pál Tölg István Várszegi Csaba Vig Károly	Kováts Zoltán Nagy Illés Sellyey Gyula Thyll Szilárd Tóth József Vavrik Ferenc Zorkóczy Zoltán
1978 Barna Aladár Békési János Dávid László Fömötör Gyula Horváth István Körösmezey László Stéfán Márton	1979 Bratán Mária Donászy Ernő Gaál Ferenc Garád Róbert Hajós Béla Holl Lajos Kovács Lajos Marczell Ferenc Simor József Szöllősi-Nagy András Tóth Mihály Wisnovszky Iván	1981 Benkovits Ferenc Csinády László Juhász József Koch László Magó István Murai Gyula Szóke Miklós Vukovary Attila
	1980 Bakonyi Péter Dobos Irma Fázold Ádám Goóts Kálmán Király István	1982 Andrikovics Sándor Bukovszky András Cseri Géza Dely Géza Kardos Mária Kontur István Musulin Béla Péter Gábor

* Az MHT Elnöksége az 1977. évben az eddigi emléklapok helyett alapította a PRO AQUA emlékéremet.

1983
Buzás Zsuzsanna
Domokos Miklós
Jeczko János
Horváth Antal
Juhász Endre
Kaliczka László
Obert Ferenc
Pálfalvai Kálmán

1984
Barna Bertalan
Hrehuss György
Kovács Dezső
Major László
Markó László
Stein Judit

Szabóné
Muhits Katalin
Vigh Sándor

1985
Bosznay Miklós
Csekő Géza
Herke Paula
Hörcher Ferenc
Lotz Gyula
Stéfán Mártonné
Timár Máttyás
Vajk Ödön

1986
Bancsi István
Boga Tamás László

Bucsányi György
Hembach Kamill
Nováky Béla
Philipp István
Puskás Tamás
Végváriné
Bede Ildikó

1987
Czirák József
Dulovics Dezső
Hajék Sándor
Kovács S. Krisztina
Köves László
Stimm Miklós
Szalay Árpád
Tóth László

A Magyar Hidrológiai Társaság közgyűlései (1949—1986)

I. 1949. január 26.	alakuló közgyűlés*
II. 1952. március 12.	évváró közgyűlés
III. 1954. december 7.	vezetőségválasztó közgyűlés
IV. 1955. december 7.	évváró közgyűlés
V. 1958. december 13.	vezetőségválasztó közgyűlés (ünnepi közgyűlés a Társaság megalakulásának 10 éves év- fordulója alkalmából)
VI. 1960. január 21.	évváró közgyűlés
VII. 1961. február 24.	vezetőségválasztó közgyűlés
VIII. 1962. február 2.	évváró közgyűlés
IX. 1963. március 14.	évváró közgyűlés
X. 1964. május 28.	vezetőségválasztó közgyűlés
XI. 1965. március 6.	évváró közgyűlés
XII. 1966. március 1.	évváró közgyűlés
XIII. 1967. május 2.	jubileumi közgyűlés (a Társa- ság 50 éves fennállása alkal- mából)
XIV. 1968. március 8.	vezetőségválasztó közgyűlés
XV. 1969. március 24.	évváró közgyűlés
XVI. 1971. április 26.	vezetőségválasztó közgyűlés
XVII. 1972. április 24.	évváró közgyűlés
XVIII. 1973. május 18.	évváró közgyűlés
XIX. 1974. szeptember 3.	vezetőségválasztó közgyűlés
XX. 1975. április 28—29.	évváró közgyűlés (Gyula)
XXI. 1976. május 13—14.	évváró közgyűlés (Szolnok)

* A helymegjelölés nélküli közgyűléseket Budapesten tartották.

- XXII. 1977. szeptember 27. vezetőségválasztó küldöttközgyűlés
- XXIII. 1978. május 9—10. évváró küldöttközgyűlés (Miskolc)
- XXIV. 1980. október 24. vezetőségválasztó küldöttközgyűlés
1984. április 25. küldöttekkel bővített elnökségi ülés (két közgyűlés közötti beszámoló)
- XXV. 1985. október 3. vezetőségválasztó küldöttközgyűlés

**A Magyar Hidrológiai Társaság nagyrendezvényei
(1949—1986)**

1949. VIII. 13—14. **SZEGEDI VÁNDORGYŰLÉS**
Helye: Szeged
Témája: A Tisza csatornázása
1950. IX. 29—X. 1. **BALATONI KONGRESSZUS**
Helye: Siófok—Tihany—Hévíz
Témája: A Balaton vízgazdálkodása
1951. IX. 30. **BALATONI ANKÉT**
Helye: Balatonfüred
Témája: A Balatonnal kapcsolatos tudományos kutatások megszervezésének elősegítése
1952. V. 3—4. **MISKOLCI HIDROLÓGIAI ANKÉT**
Helye: Miskolc
Témája: A borsodi iparvidék hidrológiájával kapcsolatos tudományos kérdések megvitatása, és a további kutatásokra vonatkozó irányelvek kitűzése
1952. VII. 4—6. **KESZTHELYI ANKÉT**
Helye: Keszthely
Témája: A Balaton komplex fejlesztése (vízellátás, csatornázás, területrendezés, erdőszet, meteorológia)
1952. X. 22. **ZÁRTKÖRŰ TISZACSATORNÁZÁSI ANKÉT**
Helye: Szeged
Témája: A Tisza-csatornázás, ezen belül a szegedi vízlépcső kutatási kérdéseivel kapcsolatos vita
1952. IX. 20—21. **HIDROLÓGIAI ANKÉT**
Helye: Pécs
Témája: A Mecsek vízháztartása és vízgazdálkodása, a Magyar Tudományos Akadémia közreműködésével
1952. X. 18—19. **AGGTELEKI ANKÉT**
Helye: Jósvaló
Témája: Az Aggteleki—Baradla Cseppkőbarlang és az újonnan felfedezett Békebarlang tudományos problémáinak megvitatása, a Magyarhoni Földtani Társulat közreműködésével

1953. VI. 13—14. TISZACSATORNÁZÁSI ANKÉT
Helye: Szeged
Témája: A Tisza-völgyi öntözés, belvízrendezés, folyószabályozás, árvédelem és a hajózás problémáinak megvitatása, valamint Szeged város helyzetének vizsgálata a Tisza-csatornázással kapcsolatban
1953. IX. 26—27. HIDROLÓGIAI ANKÉT
Helye: Hévíz
Témája: A Balatonkörnyék ivóvízellátása, csatornázása és szennyvíztisztítása
1954. II. 26—27. VÍZELLÁTÁSI ANKÉT
Helye: Budapest
Témája: A Vizgazdálkodási Kerettervben legnehezebben felmérhető föld alatti vízkészlet minél pontosabb meghatározása érdekében a megfelelő hidrológiai tájegységek kiválasztása és ezen belül a készlet megbontásán felül várható, utánpótlódó vízhozam meghatározása. A helyes úttechnikai kiképzések és azoknak a jelenlegihez mérten várható vízhozamnövelő hatása. A Magyar Tudományos Akadémia közreműködésével
1954. IX. 24—25. V. BALATONI ANKÉT
Helye: Hévíz
Témája: A Balatonra vonatkozó balneológiai és laphasznosítási kérdések
1954. V. 14—15. ÖNTÖZÉSI ANKÉT
Helye: Debrecen
Témája: A Tiszalöki Öntözőrendszer tudományos és gyakorlati kérdéseinek megvitatása műszaki és mezőgazdasági szempontból, a Magyar Agrártudományi Egyesület közreműködésével
1954. VIII. 21—23. ÖNTÖZÉSÜZEMI ANKÉT
Helye: A Tisza-völgy déli része
Témája: Az irányító, kutató és műszaki szakemberek a mezőgazdákcal és agronómusokkal közös tárgyalása a nagyüzemi öntözések tudományos és gyakorlati problémáiról. (Helyszíni tanulmányozással)
1955. VIII. 26—28. ÖNTÖZÉSI VÁNDORGYŰLÉS
Helye: A szolnoki és a Békés megyei állami gazdaságok
Témája: Az alkalmazott öntözési módok és öntözött területek helyszíni tanulmányozása. A II. ötéves terv öntözési létesítményeinek leggazdaságosabb berendezésére és üzemeltetésére javaslat összeállítás a tanulmányút tapasztalatai alapján
1955. IX. 14—16. VÍZRAJZI KONGRESSZUS
Helye: Budapest
Témája: A Magyar vízrajzi Szolgálat 70 éves jubile-

- uma alkalmából rendezett kongresszus; hajózás, folyószabályozás, árvízvédelem, vízrendezés, öntözés és csatornázás
Külföldi szakemberek részvételével
A Magyar Tudományos Akadémia és az Országos Vízügyi Főigazgatóság közreműködésével
1956. IV. 17—18. **ORSZÁGOS TALAJERÓZIÓS ANKÉT**
Helye: Budapest
Témája: A szakemberek figyelmének felhívása az erózió pusztításának rendkívüli mértékére, valamint tájékoztatás az egyes intézményekben folyó kutatásokról; a talajerózió elleni küzdelemben eddig elért eredményekről és a legjobban bevált módszerekről
A Magyar Agrártudományi Egyesület és az Országos Erdészeti Egyesület közreműködésével
1956. V. 26—27. **VI. BALATONI ANKÉT**
Helye: Balatonfüred
Témája: A Balatonnal kapcsolatos eddigi tudományos kutatások összefoglaló ismertetése és a további tervek (egészségügyi, biológiai és vízkémiai, műszaki, hidrológiai, meteorológiai, geofizikai, tájrendezési, mezőgazdasági hasznosítási, sport, kultúra)
1956. X. 19—20. **BÁNYAVIDÉKEK VÍZGAZDÁLKODÁSA ANKÉT**
Helye: Budapest
Témája: Az egyes bányavidékek — elsősorban szénbányák — vízellátásának, szennyvíztisztításának, szennyvízelvezetésének, továbbá vízrendezésének tervezéséhez a műszaki és tudományos alapok megteremtése
Az Országos Magyar Bányászati Egyesület közreműködésével
1957. VII. 5—6. **VÍZELLÁTÁSI ANKÉT**
Helye: Eger
Témája: Heves megye vízellátásának és szennyvíztisztításának megoldására javaslat
1957. X. 11—12. **SZENNYVÍZ ANKÉT**
Helye: Miskolc
Témája: Borsod megye szennyvízproblémáinak megvitatása
1958. V. 15—16. **SALGÓTARJANI VÍZELLÁTÁSI ANKÉT**
Helye: Salgótarján
Témája: Salgótarján, illetve Nógrád megye vízellátási és csatornázási helyzetét az ország szakembereinek bevonásával megvitatni és ezzel a leg-gazdaságosabb műszaki megoldás meghatározásához segítséget nyújtani

1958. VII. 18—19. JUBILEUMI ANKÉT A GYŐRI VÍZMŰ 75 ÉVES FENNÁLLÁSA ALKALMÁBÓL
Helye: Győr
Témája: Győr vízellátása és csatornázása
A Győri Víz- és Csatornaművek közreműködésével
1958. X. 3—4. HÉVÍZI ANKÉT
Helye: Hévíz
Témája: Hévíz fürdő fejlesztésének orvosi, műszaki követelményei, településfejlesztési terve és a Gyógyfürdőkórház rekonstrukciójának programja
1958. XI. 5—6. BORSODI REGIONÁLIS VÍZMŰ ANKÉT
Helye: Miskolc
Témája: Borsod megye vízszükséglete, a vízkutatók eredményei, a vízellátás rendszere, a regionális vízmű üzemeltetési és gazdasági problémái
1959. V. 12. A FŐVÁROSI VÍZMŰVEK TÁVLATI FEJLESZTÉSI TERVE ANKÉT
Helye: Budapest
Témája: a Fővárosi Vízművek távlati fejlesztési terve
A Fővárosi Vízművek közreműködésével
1959. V. 7. MÉLYSÉGI VIZEK ANKÉT
Helye: Budapest
Témája: egyrészt a mélységi vizek egységes vízgazdálkodásának megteremtése érdekében a megfelelő közvélemény kialakítása, másrészt a mélységi vizek feltárásával, üzemeltetésével és ellenőrzésével kapcsolatos technikai feladatok megbeszélése, a mélységi vizekkel való gazdálkodás lehetőségének megteremtése
Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület közreműködésével
1959. VI. 4—5. ÖNTÖZÉSI ANKÉT
Helye: Szolnok
Témája: Az öntözéses gazdálkodás akadályait képező legjelentősebb tényezők feltárása és azoknak a legfelsőbb vezetés felé való terjesztése azzal a céllal, hogy az e téren szükséges kormányzati intézkedésekre felhívja a figyelmet (üzemszervezés, növénytermesztés, talajtan, kultúrtechnika)
A Magyar Agrártudományi Egyesület közreműködésével
1959. VI. 19—20. VÍZÜGYI ANKÉT
Helye: Sopron
Témája: Sopron vízellátásának és csatornázásának fejlesztési lehetőségei

1959. X. 9—10. ORSZÁGOS SZENNYVÍZ KONFERENCIA
Helye: Miskolc
Témája: A hazai szennyvíztisztítás, ezen belül az ipari szennyvíztisztítás problémái és a megoldási lehetőségek
Külföldi szakemberek részvételével
1960. II. 27—28. A TISZÁNTÚLI HÉVIZEK MŰSZAKI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HASZNOSÍTÁSA ANKÉT
Helye: Hajdúszoboszló
Témája: A tiszántúli hévizek műszaki és mezőgazdasági hasznosításának megvitatása
1960. V. 3—4. A VÍZGAZDÁLKODÁSI TUDOMÁNYOS KUTATÁS FEJLŐDÉSE ÉS EGYES IDŐSZERŰ KÉRDÉSEI ANKÉT
Helye: Budapest
Témája: A vízgazdálkodási tudományos kutatás fejlődésének bemutatása és a legidőszzerűbb kérdések megvitatása
A Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet közreműködésével
1960. V. 13—14. LÁPHASZNOSÍTÁSI ANKÉT
Helye: Keszthely
Témája: A balatoni berkek láphasznosítási és vízgazdálkodási kérdései
1960. IX. 5—10. HIDRAULIKAI KONFERENCIA
Helye: Budapest
Témája: A hidraulikai kutatások eredményeinek bemutatása
Külföldi szakemberek részvételével
1960. IX. 30—X. 2. HÉVÍZI VÁNDORGYŰLÉS
Helye: Hévíz
Témája: Hévíz balneológiai és meteorológiai kérdései
A Magyar Meteorológiai Társaság és a Balatoni Intéző Bizottság közreműködésével
1961. IV. 11—13. NEMZETKÖZI HIDROLÓGIAI ELŐREJELZÉSI KONFERENCIA
Helye: Budapest
Témája: A dunai országos első hidrológiai és előrejelzési konferencia
Külföldi szakemberek részvételével
A Magyar Tudományos Akadémia, az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Társaság közös rendezvénye
1961. VI. 21—23. VÍZMINŐSÉGI KONGRESSZUS
Helye: Budapest
Témája: A hazai felszíni vizek ivó-, ipari és mezőgazdasági hasznosításának kérdései
Külföldi szakemberek részvételével

1961. VIII. 30—31. VÍZELLÁTÁSI ANKÉT ÉS TANULMÁNYÚT
Helye: Dunaújváros—Pécs—Mohács
Témája: Dunaújváros ipari és ivóvíz-ellátása; a mohácsi vízkivételi mű; Pécs ivó- és ipari vízellátása
1962. I. 26—27. DEBRECEN VÁROS VÍZELLÁTÁSÁNAK TÁVLA-TI PROBLÉMÁI, KERÉKASZTAL-KONFERENCIA
Helye: Debrecen
Témája: Debrecen város fejlesztési és iparosítási tervének összeállításához a vízkészlet mennyiségi meghatározása; Debrecen vízellátásának távlati terve
1962. V. 16. A SZOCIALISTA VÁROS ÉS A VÍZGAZDÁLKODÁS ANKÉT
Helye: Dunaújváros
Tárgya: A szocialista városok egyes vízgazdálkodási kérdéseinek megvitatása
1962. VII. 3—4. DUNÁNTÚLI VÁNDORGYŰLÉS
Helye: Budapest, Dorog, Győr, Balatonfűzfő, Almádi, Balatonfüred, Tihany, Balatonföldvár, Zamárdi, Siófok, Székesfehérvár
Témája: Fenti városok vízgazdálkodási létesítményeinek tervezési, kivitelezési és üzemelési tapasztalatai; a műszaki fejlődés által elért eredmények bemutatása
1962. IX. 7—11. JUBILEUMI KONFERENCIA A VÍZRAJZI SZOLGÁLAT 75 ÉVES ÉS A VITUKI 10 ÉVES FENNÁL-LÁSA ALKALMÁBÓL
Helye: Budapest
Témája: A vízgazdálkodás 75 éves fejlődése
A Magyar Tudományos Akadémia, az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Társaság közös rendezvénye
1962. X. 2—4. TISZÁNTÚLI VÁNDORGYŰLÉS
Helye: Debrecen, Hajdúszoboszló, Hortobágy, Nyíregyháza, Tiszavasvár, Tiszalök, Tokaj
Témája: Fenti útvonalon a vízgazdálkodási létesítmények megtekintése és helyszíni ismertetés
1962. XII. 7. A BÁNYAVÍZ ELLENI VÉDEKEZÉS ÉS A BÁNYA-VIZEK HASZNOSÍTÁSA ANKÉT
Helye: Tatabánya
Témája: A bányavíz elleni védekezés és a bányavíz hasznosításának műszaki és gazdasági kérdései
Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület közreműködésével
1962. V. 20. A SZOCIALISTA FALU ÉS A MEZŐGAZDASÁGI TELEPÜLÉSEK VÍZELLÁTÁSA ANKÉT
Helye: Budapest

- Témája: A szocialista mezőgazdaság vízellátási kérdéseinek megvitatása
A Magyar Agrártudományi Egyesület közreműködésével
1963. VIII. 22. NÁDUDVARI ANKÉT
Helye: Nádudvar
Témája: A nádudvari Vörös Csillag Tsz öntözéses gazdálkodásának ismertetése és helyszíni bemutatása
1963. X. 14—16. TELEPÜLÉSEK ÉS IPARTELEPEK VÍZGAZDÁLKODÁSI ÜZEMEI ÉS A REGIONÁLIS VÍZGAZDÁLKODÁS KONGRESSZUS
Helye: Budapest
Témája: A víznek, mint az ipari termelés egyik fontos nyersanyagának bemutatása
Külföldi szakemberek részvételével
1963. V. 30—31. II. ORSZÁGOS SZENNYVÍZ KONFERENCIA
Helye: Miskolc
Témája: A borsodi iparvidék szennyvíztisztítása; a hazai szennyvíztisztítás fejlődése
1963. IX. 9—14. SZENNYVÍZÖNTÖZÉSI KONFERENCIA
Helye: Budapest
Témája: A szocialista országok tapasztalatcsere megbeszélése a szennyvízöntözés tárgyában
Külföldi szakemberek részvételével
A Magyar Tudományos Akadémia, az Országos Vízügyi Főigazgatóság és a Társaság közös rendezvénye
1964. IX. 9—11. A VÍZGAZDÁLKODÁSI TERVEZÉS FEJLESZTÉSE KONFERENCIA
Helye: Budapest
Témája: Hazai és külföldi tapasztalatok ismertetése és megvitatása, a műszaki és gazdasági tervezés hatékonysága
Külföldi szakemberek részvételével
A Vízügyi Tervező Vállalat közreműködésével
1964. XI. 16—17. GEOTERMIKUS ENERGIAHASZNOSÍTÁSI ANKÉT
Helye: Budapest
Témája: A hazai geotermikus energia termelése és gazdaságos felhasználása
Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület, a Magyarhoni Földtani Társulat, az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület és a Magyar Geofizikusok Egyesülete közreműködésével
1965. IX. 6—9. A DUNACSATORNÁZÁS SZEREPE ÉS JELENTŐSÉGE A TRANSZKONTINENTÁLIS VÍZIÚTHÁLÓZATBAN
Helye: Budapest

- Témája: Azonos a címmel
A Gépipari Tudományos Egyesület és a Közlekedéstudományi Egyesület közreműködésével
1966. V. 28—29. AZ 1965. ÉVI NAGY DUNAI ÁRVÍZ MŰSZAKI TAPASZTALATAI KONFERENCIA
Helye: Budapest
Témája: Az árvíz levonulása során szerzett tapasztalatok tudományos és gyakorlati vonatkozású megvitatása és a további teendőkre javaslat kialakítása
Külföldi szakemberek részvételével
1966. IX. 25—28. SZERVESANYAG-MEGHATÁROZÁSI PROBLÉMÁK ÉDESVEZÉKKBEN SZIMPOZIUM
Helye: Tihany
Témája: Kémiai, biológiai, biokémiai meghatározási módszerek megvitatása, a kutatási eredmények ismertetése
Külföldi szakemberek részvételével
1967. V. 2—3. ÜNNEPI KÖZGYŰLÉS ÉS TUDOMÁNYOS ÜLÉSSZAK A TÁRSASÁG 50 ÉVES JUBILEUMA ALKALMÁBÓL
Helye: Budapest
Témája: A Társaság 50 éves munkájának és a Társaság által művelt szakterületek fejlődésének bemutatása
Külföldi szakemberek részvételével
1968. V. 6—8. 100 ÉVES A FŐVÁROSI VÍZMŰVEK ÜNNEPI ÜLÉS
Helye: Budapest
Témája: A Fővárosi Vízművek 100 éve, jelene, és fejlődésének bemutatása
Külföldi szakemberek részvételével
A Fővárosi Vízművek és a Társaság közös rendezésében
1968. VIII. 26—30. A MEZŐGAZDASÁGI VÍZGAZDÁLKODÁS SZÍNVONALA ÉS AZ ARRA HATÓ TÉNYEZŐK KOMPLEX VIZSGÁLATA KONGRESSZUS
Helye: Budapest
Témája: Azonos a címmel
A CIGR Magyar Bizottság közreműködésével
1968. IX. 23—X. 12. ORSZÁGOS VÍZÉPÍTŐIPARI NAPOK
Helye: Budapest, Miskolc, Szolnok, Pécs
Témája: Vízművek, csatornák és szennyvíztisztító telepek építéstechnológiájának fejlődése; öntözőművek; árvédelmi töltések és földgátak építése; vízkutatás, mélyfúrású kutak építése
Külföldi szakemberek részvételével
Az OVH Vízépitőipari Központ és az Országos Vízkutató és Fúró Vállalat közreműködésével

1969. V. 5—6. **VÍZMŰ TANÁCSKOZÁS**
(A környező államok vízművei vezetőinek tanácskozása)
Helye: Budapest
Témája: Nyugat-Berlin vízellátásának ismertetése.
Kutak előregedése, annak leküzdése. Tapasztalatcsere.
Külföldi szakemberek részvételével
A Fővárosi Vízművek és a Társaság közös rendezvénye
1969. V. 9. **A BALATON VÍZGAZDÁLKODÁSA ANKÉT**
Helye: Budapest
Témája: Az eddigi eredmények áttekintése;
a további teendők meghatározása
A Magyar Agrártudományi Egyesület és a Természettudományi Ismeretterjesztő Társulat közreműködésével
1970. X. 12. **A VÍZGAZDÁLKODÁS TÁVLATI FEJLESZTÉSI KONCEPCIÓIRÓL KONFERENCIA**
Helye: Budapest
Témája: A Vízgazdálkodási koncepció tervének társadalmi vitája az OMF által készített tanulmányterv alapján a MTESZ 17 érintett egyesületének bevonásával
1970. X. 19—24. **II. VÍZMINŐSÉGI ÉS VÍZTECHNOLÓGIAI KONGRESSZUS**
Helye: Budapest
Témája: A felszíni és felszínalatti vizek minősége; vízbeszerzéssel kapcsolatos fizikai, kémiai és biológiai problémák; korszerű ivóvízkezelés; a vízminőség szerepe a vízszállításban és -felhasználásban
Külföldi szakemberek részvételével
A Magyar Tudományos Akadémia, és az Országos Vízügyi Hivatal közreműködésével
1971. VI. 14—18. **BUDAPESTI SZENNYVÍZTISZTÍTÁSI KONFERENCIA**
Helye: Budapest
Témacsoportok: Vízminőség-szabályozás; biológiai szennyvíztisztítás és iszapkezelés; fizikai és kémiai szennyvízkezelés
Külföldi szakemberek részvételével
Az Országos Vízügyi Hivatal közreműködésével
1972. IX. 14—16. **KORSZERŰ ESZKÖZÖK ÉS MÓDSZEREK A TERÜLETI VÍZGAZDÁLKODÁSBAN ANKÉT**
Helye: Székesfehérvár
Témája: A területi vízgazdálkodás korszerű fejlesztésének megvitatása

1973. IV. 10—13. **KORSZERŰ FELSZÍNI VÍZTISZTÍTÁS**
I. Vizminőségi szeminárium
Helye: Kaposvár
Témája: A felszíni vizek korszerű tisztítása
Magyar Tudományos Akadémia Vízgazdálkodástudományi Bizottsága és az Országos Vízügyi Hivatal Vizellátási és Csatornázási Főosztálynak közreműködésével
1973. IX. 25—27. **A VÍZGAZDÁLKODÁSI TERVEZÉS FEJLESZTÉSE KONFERENCIA**
Helye: Budapest
Külföldi szakemberek részvételével az OVH Vízkészletgazdálkodási Központ és a Vízügyi Tervező Iroda közreműködésével
1973. X. 11—13. **ZAGYVA—TARNA NAPOK '73**
Helye: Salgótarján
Témája: A térség vízgazdálkodása
A Középdunavölgyi Vízügyi Igazgatóság közreműködésével
1974. V. 21—22. **A MÁSODLAGOS SZENNYEZŐDÉS PROBLÉMÁI AZ IVÓVÍZELLÁTÁSBAN**
II. Vizminőségi szeminárium
Helye: Sopron
Témája: A jelenleg ismert és alkalmazott vízkezelés szerepe és hatásossága a mikroszennyező anyagok eltávolítása terén; vízkezelési tapasztalatok; a fizikai, kémiai és mikrobiológiai vízminőség alakulása és az azt befolyásoló tényezők a vízelosztó rendszerben; a csőhálózat tervezése, létesítése, üzemeltetése és a vízminőség.
Az MTA Vízgazdálkodástudományi Bizottsága és az OVH Vizellátási és Csatornázási Főosztálynak közreműködésével
1975. V. 20—21. **A VÍZELLÁTÁS VÍZSZERZÉSI VONATKOZÁSAI ÉS PROBLÉMÁI**
III. Vizminőségi Szeminárium
Helye: Nyíregyháza
Témái: A vízellátás vízszerezési problémái; vízminőség-szabályozás; eutrofizálódás; a felszíni és felszínalatti vízszerezés és a tisztítástechnológia kapcsolata
Az MTA Vízgazdálkodástudományi Bizottsága és az OVH Vizellátási és Csatornázási Főosztálya közreműködésével
1975. IX. 22—26. **FÜRDŐKULTÚRA, BALNEOTECHNIKA ÉS URBANIZÁCIÓ KONFERENCIA**
Helye: Budapest
Témája: Hévízgazdálkodás; a fürdőkultúra kialakítása; tervezési irányelvek, gazdaságosság; urbanizációs problémák

- Külföldi szakemberek részvételével
(szocialista országok vízügyi tudományos egyesületeinek küldöttei)
1976. VI. 7—11. **A HÍGTRÁGYA KEZELÉSE ÉS MEZŐGAZDASÁGI HASZNOSÍTÁSA KONFERENCIA**
Helye: Budapest
Témája: a hígtrágya-kezelés és -hasznosítás technológiája és létesítményei, közegészségügy; állategészségügy; vízminőségvédelem és környezetvédelem; gazdasági kérdések
Külföldi szakemberek részvételével
A Magyar Agrártudományi Egyesület és az Építőipari Tudományos Egyesület közreműködésével
1976. IX. 30—X. 1. **BALATONI ANKÉT**
Helye: Keszthely
Témája: A Balaton vízgyűjtő területe; vízgazdálkodási problémák; a Balaton-parti üdülőterület problémái
1976. X. 6—8. **KÖRNYEZETVÉDELEM ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS KONFERENCIA**
Helye: Sopron
Témái: A Duna komplex vízgazdálkodása; vízminőségének és élővilágának kérdései; a Bős—Nagy-marosi Vízerőműrendszer környezeti hatásai
Vízi közművek
Erózióvédelem és földműfenntartás
Folyó- és tószabályozás
Az Északdunántúli Vízügyi Igazgatóság közreműködésével
1977. V. 19—20. **VÍZTISZTÍTÁS, SZENNYVÍZTISZTÍTÁS, VÍZI KÖRNYEZET VÉDELME NEK KAPCSOLATA**
IV. Vízminőségi szeminárium
Helye: Győr
Témái: Víz tisztítás, szennyvíz tisztítás, vízi környezet
Az Északdunántúli Vízügyi Igazgatóság, az MTA Vízgazdálkodástudományi Bizottsága és az OVF Vízellátási és Csatornázási Főosztályának közreműködésével
1978. V. 24—25. **VÍZ- ÉS CSATORNAMŰVEK ÜZEMELTETÉSE**
V. Vízminőségi szeminárium
Helye: Szombathely
Témája: Víztermelő és víztisztító telepek üzemeltetése; vízvezeték-hálózatok és -tárolók üzemeltetése; csatornahálózatok és hálózati átemelők üzemeltetése; szennyvíztisztító telepek üzemeltetése
A Nyugatdunántúli Vízügyi Igazgatóság, a Vas megyei Víz- és Csatornaművek, az MTA Vízgazdálkodástudományi Bizottsága és az OVH

- Vízellátási és Csatornázási Főosztályának közreműködésével
1978. XI. 28—29. **A RENDSZERELEMZÉS ALKALMAZÁSA A VÍZGAZDÁLKODÁSBAN KONFERENCIA**
 Helye: Budapest
 Témája: A több célú vízgazdálkodási rendszerek tervezése
 Vízgazdálkodási rendszerek tervezésének optimalizálási és szimulációs modelljei
 Vízgazdálkodási rendszerek optimális üzemirányításának módszerei
 A rendszerelemzés vízgazdálkodási alkalmazásának tapasztalatai
 Az OVH és a Magyar Alkalmazott Rendszer-elemzési Bizottság Vízgazdálkodási Szakbizottságának közreműködésével
1979. V. 17—18. **I. ORSZÁGOS VÁNDORGYŰLÉS**
 Helye: Keszthely
 Témája: Kommunális ipari vízellátás, csatornázás
 mezőgazdasági vízgazdálkodás,
 hidrológia, vízgazdálkodás és környezetvédelem,
 árvízvédelem és vízszabályozás
1979. X. 9—13. **III. VÍZMINŐSÉGI ÉS VÍZTECHNOLÓGIAI KONFERENCIA**
 Helye: Budapest
 Témája: A víz újrahasználata a vízellátásban
 A vízkészletek minőségének alakulása a víz újrahasználatok szempontjából,
 a víz újrahasználata az iparban,
 a víz újrahasználata az ivóvízellátásban
 Külföldi szakemberek részvételével
 A Magyar Tudományos Akadémia és az IWSA Magyar Nemzeti Bizottság közreműködésével
1979. IX. 6—8. **BELVÍZGAZDÁLKODÁS, KÖRNYEZETFEJLESZTÉS**
 Helye: Debrecen
 Témája: Belvízrendezés, belvízgazdálkodás;
 belvízrendezés, környezetfejlesztés;
 a talaj termőképességének megóvása és fokozása belvízgazdálkodással
1980. V. 5—9. **SZÁMÍTÓGÉPI PROGRAMOK A VÍZGAZDÁLKODÁS GYAKORLATÁBAN SZEMINÁRIUM**
 Helye: Budapest
 Témája: A vízgazdálkodás mérnöki gyakorlatában használatos programok szakmai, számítástechnikai ismertetése
 A BME Vízgazdálkodási és Vízépítési Intézete, a Vízgazdálkodási Intézet, a Vízgazdálkodási Tudományos Kutató Intézet, a Vízügyi Tervező

- Vállalat és a Mélyépítési Tervező Vállalat közreműködésével
1980. május 13—14. **A NAGY VÍZILÉTESÍTMÉNYEK KÖRNYEZETI HATÁSAI**
 Helye: Tatabánya
 Témája: A Bős—Nagymaros-i vízlépcsőrendszer környezeti hatásai
 A Hazafias Népfront közreműködésével
1980. május 23—24. **VÍZ- ÉS CSATORNAMŰVEK REKONSTRUKCIÓJA**
 VI. Vízminőségi Szeminárium
 Helye: Miskolc
 Témája: Víztermelő telepek; víztisztító telepek; gépházak és tározók; több célú és regionális rendszerek; az ÉRVV víztermelő telepei; csatornahálózatok, szennyvíztisztító telepek rekonstrukciója
 egységesítés a víz- és csatornaművek területén
 laboratóriumi ellenőrzés, vízminőségi és közegészségügyi követelmények
 Az MTA Vízgazdálkodástudományi Bizottsága, az OVH Vízellátási és Csatornázási Főosztálya és az ÉRVV közreműködésével
1981. VII. 1—2. **II. ORSZÁGOS VÁNDORGYŰLÉS**
 Helye: Pécs
 Témája: Hidrológia, hidrogeológia
 Árvízvédelem, belvízvédelem
 Regionális víz- és csatornaművek
 Vízellátás (VII. Vízminőségi Szeminárium)
 Balneológia, balneotechnika
1982. VI. 23—25. **III. ORSZÁGOS VÁNDORGYŰLÉS**
 Helye: Debrecen
 Témája: Mezőgazdasági vízgazdálkodás
 Vízépítés
 Települési és ipari vízellátás, csatornázás kapcsolata
 (VIII. Vízminőségi Szeminárium)
 Hévíznyerés és hévízgazdálkodás, gyógyvízhasznosítás
1982. IX. 15—20. **NEMZETKÖZI GYÓGYVÍZTECHNIKAI TÁRSASÁG (SITH) XVIII. KONGRESSZUSA**
 Helye: Balatonfüred
 Témája: A gyógyfürdők és gyógyhelyek kialakítása és a gyógyvizek, gyógyfürdők, valamint a gyógyhelyek védelme a fejlődő civilizációban
 Az ásvány-, gyógy- és hévizek optimális hasznosítása
 Az ásvány- és gyógyvizek jelentősége a modern terápiában
 Az ásvány-, gyógy- és hévizek jelentősége az

- idegenforgalomban, illetve a nemzetközi egészségügyi turizmusban
1983. V. 30—VI. 4. **TELEPÜLÉSI ÉS EGYÉB SZERVES HULLADÉKOK ÁRTALMATLANÍTÁSA, KÜLÖNÖS TEKINTETTEL A MEZŐGAZDASÁGI HASZNOSÍTÁSRA KONFERENCIA**
 Helye: Budapest
 Külföldi szakemberek részvételével
 Az ISWA Magyar Tagozata és az Építőipari Tudományos Egyesület közreműködésével
1983. VI. 29—30. **IV. ORSZÁGOS VÁNDORGYÜLÉS**
 Helye: Győr
 Témája: Árvízvédelem
 Melioráció
 vízminőségvédelem, környezetvédelem
 A vízi közművek és a belterületi vízrendezés meghatározó szerepe a községek fejlődésében (IX. vízminőségi szeminárium)
1984. III. 28. **AZ 1983. ÉVI ASZÁLY METEOROLÓGIAI OKAI, HIDROLÓGIAI ÉS VÍZGAZDÁLKODÁSI KÖVETKEZMÉNYEI ANKÉT**
 Helye: Budapest
 A vízgazdálkodási Tudományos Kutatóközpont, a Magyar Agrártudományi Egyesület, a Magyar Meteorológiai Társaság és Társaságunk közös rendezvénye
1984. VII. 4—6. **V. ORSZÁGOS VÁNDORGYÜLÉS**
 Helye: Szarvas
 Témája: Mezőgazdasági üzemek vízgazdálkodása
 A mezőgazdasági vízgazdálkodás közgazdasági kérdései
 A vízgazdálkodási adatbázis fejlesztése
 Felszíni vizek minősége, tisztításának időszerű kérdései az ivóvízellátás szempontjából (X. vízminőségi szeminárium)
1985. IX. 30—X. 2. **VÍZGAZDÁLKODÁSI ÉS KÖZMŰVESÍTÉSI KONFERENCIA**
 Helye: Budapest
 Témája: Vízellátás
 Csatornázás és szennyvíztisztítás
 Közműhálózat-építés és -rekonstrukció
 Mélyépítési és vízi munkálatok
 A főváros és környéke fürdői
 Külföldi szakemberek részvételével
 Az Építőipari Tudományos Egyesület közreműködésével
1986. VI. 9—11. **HYDROCAD '86 KONFERENCIA**
 Helye: Budapest
 Témája: Számítógéppel segített tervezés a vízépítés-

ben és a vízkészlet-gazdálkodásban — nemzetközi konferencia

Számítástechnika alkalmazása a vízgazdálkodásban — magyar szekció

Mikroszámítógépek a vízgazdálkodásban és az oktatásban — kiállítás

Külföldi szakemberek részvételével

Az IAHR Magyar Nemzeti Bizottságával és a Neumann János Számítógéptudományi Társasággal közös szervezésben

1986. VI. 17—19.

VI. ORSZÁGOS VÁNDORGYŰLÉS

Helye: Hévíz

Témája: A tavak élete és vízgazdálkodása (Velencei-tó, Fertő tó, Balaton)

Tókönyéri víziközművek

Az ásvány-, gyógy- és hévizek, valamint a bányászat hatása a vízgazdálkodásra

1987. VII. 9—11.

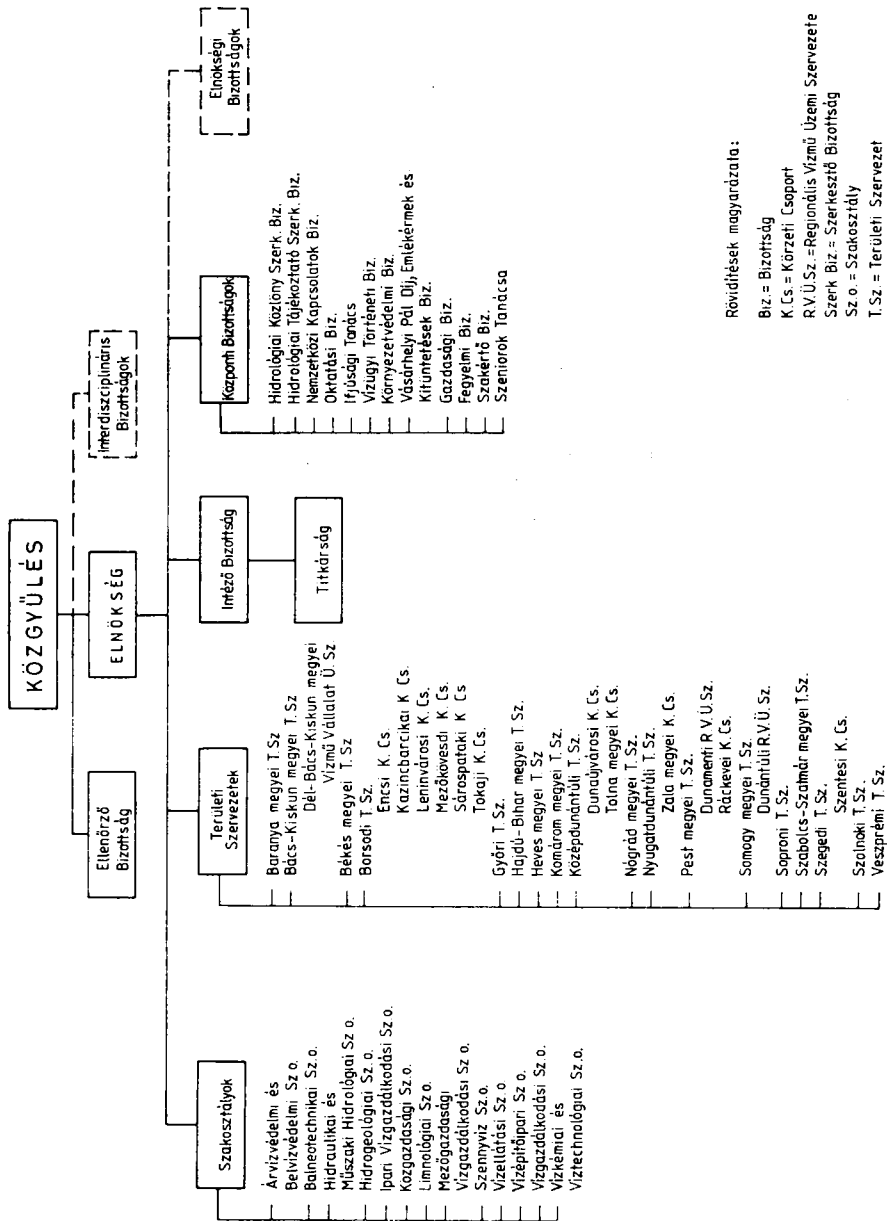
VII. ORSZÁGOS VÁNDORGYŰLÉS

Helye: Salgótarján

Témája: A dombvidéki vízgazdálkodás

A vízkészletvédelem

A regionális vízművek

A Magyar Hidrológiai Társaság szervezete és szervezeti egységei az 1987. évben

